

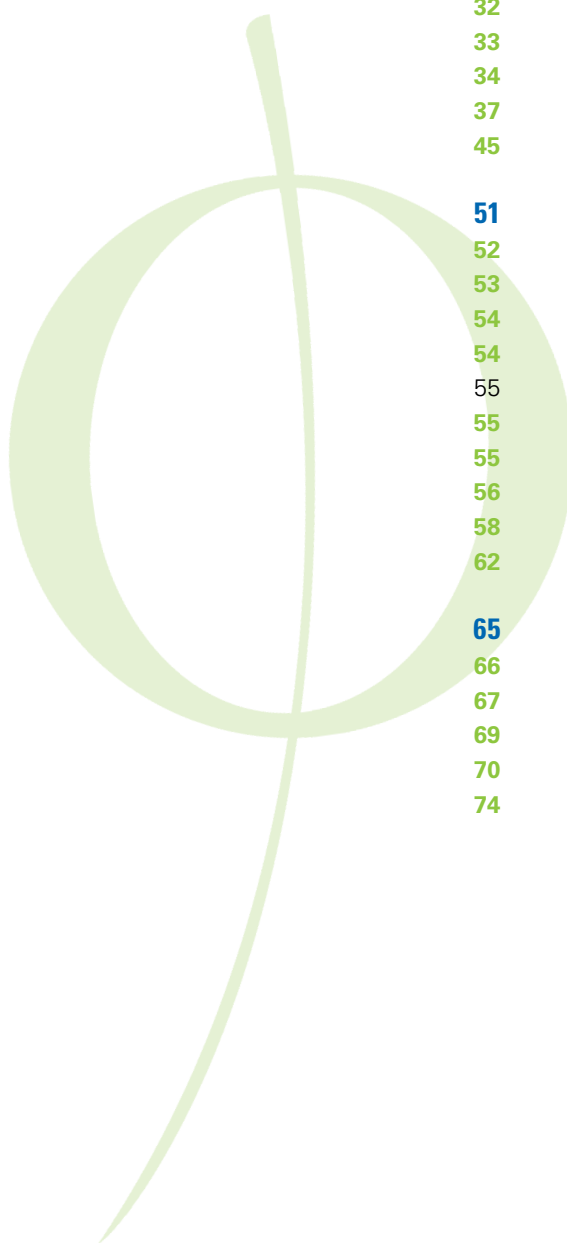

Inhoudsopgave

JAARVERSLAG 2012	1
Kerncijfers	4
Profiel en Organisatie	5
Doelstellingen en beleid	5
Raad van Bestuur	5
Progress Advisory Committee	5
Deelnemersraad	5
Verantwoordingsorgaan	5
Raad van Toezicht	5
Klachtenregeling	5
Management	5
Dienstverleningsovereenkomst	5
Gedragscode	6
Verklaring Beleggingsbeginselen	6
Extern toezicht	6
Bestuursverslag	7
Ook dit jaar weer indexatie voor de deelnemers	7
Indexatie	7
Nieuwe pensioenregeling	7
Governance	8
Risicobeleid	9
Risk Control Framework	9
Risico's balans en eigen vermogen	9
Risico's met betrekking tot het vermogensbeheer	10
Pensioen/communicatie	12
Overige risico's	12
Financieel beleid	14
Financiële positie	14
Premie	15
Beleggingsbeleid	16
Economische ontwikkelingen	16
Strategisch beleggingsbeleid	16
Tactisch beleggingsbeleid	17
Derivaten	17
Portefeuilleselectie	18
Corporate Governance	22
Stembeleid	23
Transparantie	23
Benchmarks	23
VBDO Benchmark Verantwoord Beleggingen	24
Corporate Governance	24
Kosten vermogensbeheer	24

Inhoudsopgave (vervolg)

Deelnemersbeleid	25
Naar een nieuwe pensioenregeling	25
Afkoop van bijna 1200 geringe pensioenaanspraken	25
Communicatie	25
Deelnemersaantallen	26
JAARREKENING 2012	29
Balans per 31 december 2012	30
Staat van baten en lasten	31
Actuariële en bedrijfstechnische analyse	32
Kasstroomoverzicht	33
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	34
Toelichting op de balans	37
Toelichting op staat van baten en lasten	45
OVERIGE GEGEVENS 2012	51
Actuariële verklaring	52
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	53
Verslag Verantwoordingsorgaan	54
Verslag Raad van Toezicht	54
Reactie Raad van Bestuur	55
Bestemming resultaat 2012	55
Gebeurtenissen na balansdatum	55
Afspraken uit de Uitvoeringsovereenkomst met Unilever	56
Verklaring van een aantal begrippen	58
Ontwikkeling van de kerncijfers gedurende de laatste 10 jaar	62
BIJLAGEN 2012	65
Personalialijst per 31 december 2012	66
Hoofdpijnen Progress Pensioen	67
Hoofdpijnen pensioenregeling 2002	69
Verklaring inzake beleggingsbeginselen	70
Strategische benchmarkbeschrijving - ultimo 2012	74

Kerncijfers

(bedragen in miljoenen euro's)

	2012	2011
Aantallen deelnemers		
Deelnemers voor wie wordt bijgedragen	3.418	3.446
Deelnemers met premievrije aanspraken	6.938	8.033
Pensioengerechtigden	12.434	12.459
Totaal	22.790	23.938
Disconteringsparameters		
Marktrente (gemiddelde rentetermijnstructuur)	2,36%	2,71%
(Verwachte) inflatie	1,70%	1,95%
Vermogenspositie		
Fondsvermogen	4.490	3.909
Voorziening Pensioen Verplichtingen		
- Nominaal	3.378	3.163
- Reëel	4.504	4.351
Dekkingsgraad		
- Nominaal	133%	124%
- Reëel	99,7%	90%
Premiebijdragen (werkgever/deelnemers)		
Kostendekkende premie (FTK)	62,6	57,8
Feitelijke premie	41,9	43,2
waarvan deelnemersbijdrage	1,1	1,1
Beleggingsopbrengsten		
	700	462
Pensioenuitkeringen (netto)		
	(157)	(158)
Beleggingen		
Aandelen	2.125	1.712
Vastrentende waarden	1.694	1.631
Onroerend goed	331	221
Derivaten	212	210
Overige beleggingen	309	399
Totaal	4.671	4.173
Rendementen per jaar (1 jaar)		
Aandelen	19,8%	(11,3%)
Vastrentende waarden	12,4%	6,7%
Onroerend goed	5,5%	2,1%
Totaal (inclusief derivaten en overige beleggingen)	18,1%	13,3%
Rendementen per jaar (rekenkundig 5-jaarsgemiddelde)		
Aandelen	(0,4%)	(3,6%)
Vastrentende waarden	8,6%	6,6%
Onroerend goed	(1,8%)	(0,6%)
Totaal (inclusief derivaten en overige beleggingen)	6,3%	3,6%
Rendementen per jaar (rekenkundig 10-jaarsgemiddelde)		
Aandelen	6,5%	1,0%
Vastrentende waarden	6,2%	5,8%
Onroerend goed	3,7%	4,2%
Totaal (inclusief derivaten en overige beleggingen)	8,5%	5,2%

Profiel en Organisatie

Doelstellingen en beleid

Doelstellingen en beleid

Stichting Pensioenfonds Unilever Nederland "Progress" verzekert de pensioenuitkeringen van medewerkers of gewezen medewerkers dan wel hun nagelaten betrekkingen, voortvloeiend uit het dienstverband van de betrokken medewerkers met in Nederland gevestigde Unilever ondernemingen. Het beleid dat Progress voert om deze doelstelling te bereiken is vastgelegd in beleidsdocumenten, waarvan de in 2012 geactualiseerde actuariële en bedrijfstechnische nota (abtn) de belangrijkste is.

Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur is eindverantwoordelijk voor het te voeren beleid. De raad bestaat uit acht leden, waarvan er vier door Unilever Nederland worden voorgedragen en twee door de werknemersgeleding van de Deelnemersraad. De pensioengerechtigden kiezen de resterende twee leden. De Nederlandsche Bank (DNB) toetst alle kandidaat-bestuursleden vóór hun benoeming op deskundigheid en betrouwbaarheid. De door de gepensioneerden gekozen leden ontvangen een bezoldiging voor hun werkzaamheden.

Besluiten van de Raad van Bestuur worden met een gewone meerderheid van stemmen genomen. In 2012 heeft de Raad van Bestuur negen maal vergaderd, waarvan twee maal met de Deelnemersraad.

Progress Advisory Committee

Het Progress Advisory Committee (PAC) adviseert de Raad van Bestuur over de beleggingsstrategie en bestaat uit drie beleggingsdeskundigen, van wie er twee onafhankelijk zijn en één bij Unilever werkzaam is. De leden van het committee worden door de Raad van Bestuur benoemd. Aan de PAC-vergaderingen nemen ook de Algemeen Directeur, de Risico Manager, twee vertegenwoordigers van Uninvest Company en twee bestuursleden deel.

Deelnemersraad

In 2012 vergaderde de Deelnemersraad tweemaal met de Raad van Bestuur. Tijdens deze vergaderingen is onder andere gesproken over het jaarverslag 2011, de pensioenreglementen 2002 en 2007, het crisisplan, de pensioencommunicatie, de abtn en het beleggingsbeleidsplan 2013. Daarnaast is voor de Deelnemersraad een informatiebijeenkomst georganiseerd over het onderwerp duurzaam beleggen.

Verantwoordingsorgaan

Het Verantwoordingsorgaan bestaat uit twee vertegenwoordigers van de actieve deelnemers, twee vertegenwoordigers van de pensioengerechtigden en twee vertegenwoordigers van Unilever Nederland. Het Verantwoordingsorgaan geeft jaarlijks een oordeel over het handelen van de Raad van Bestuur, het door de Raad van Bestuur gevoerde beleid en de naleving van de principes voor goed pensioenfondsbestuur.

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht bestaat uit drie onafhankelijke leden en beoordeelt de beleids- en bestuursprocedures van het fonds. Verder geeft de Raad van Toezicht een oordeel over de wijze waarop het fonds wordt aangestuurd en over de wijze waarop door de Raad van Bestuur wordt omgegaan met risico's op de langere termijn.

De leden van de Raad van Toezicht worden door de Raad van Bestuur benoemd. In 2012 is besloten de eventuele taakuitbreiding van de Raad van Toezicht te bespreken wanneer meer duidelijkheid bestaat over de nieuwe governance structuur.

Klachtenregeling

Een deelnemer kan bij de Raad van Bestuur bezwaar aantekenen als hij het oneens is met de manier waarop de uitvoeringsorganisatie het pensioenreglement voor hem heeft toegepast. Ook kan hij een klacht indienen als hij het niet eens is met de wijze waarop de uitvoeringsorganisatie iets heeft behandeld of uitgevoerd. De Raad van Bestuur doet dan uitspraak, waarbij eventueel een onafhankelijke deskundige wordt geconsulteerd. In 2012 ontving de raad één klacht, die ze heeft afgewezen. Het ging om een verzoek het AOW-gat te dichten. Daarvoor werd een beroep op de hardheidsclausule gedaan.

Management

De uitvoering van het dagelijks beleid ligt in handen van drie directieleden. Samen met de Algemeen Secretaris vormen zij het managementteam, waarvan de taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in het directiestatuut.

Dienstverleningsovereenkomst

Op grond van een dienstverleningsovereenkomst tussen Progress en Unilever Nederland Holdings BV detacheert Unilever medewerkers bij Progress en verricht het ook een aantal ondersteunende activiteiten. De gedetacheerde medewerkers vallen

Profiel en Organisatie

Doelstellingen en beleid (vervolg)

onder de verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur van Progress.

Gedragcode

De Raad van Bestuur heeft een gedragscode vastgesteld, die jaarlijks voor naleving wordt ondertekend door de leden van de Raad van Bestuur, het PAC, de Deelnemersraad, de Raad van Toezicht, het Verantwoordingsorgaan, de Progress medewerkers en eventuele derden.

Verklaring beleggingsbeginselen

De Verklaring Beleggingsbeginselen wordt door de Raad van Bestuur vastgesteld en beschrijft de uitgangspunten van het beleggingsbeleid. De verklaring is opgesteld met inachtneming van de regels die verband houden met artikel 145 van de Pensioenwet (zie bijlage 4).

Extern toezicht

DNB gaf in 2012 opvolging aan haar ICT-uitvraag van 2011. De ICT documentatie bij Progress voldoet aan de eisen. De ICT-uitvraag krijgt in 2013 een vervolg.

In het afgelopen jaar zijn aan Progress geen dwangsommen of boetes opgelegd. Er zijn door DNB geen aanwijzingen aan het fonds gegeven, ook is er geen bewindvoerder aangesteld. Voor geen van de organen van het fonds is de bevoegdheidsuitoefening gebonden aan toestemming van de toezichthouder.

Het effectentypisch gedrag en de communicatie met deelnemers vallen onder het toezicht van de Autoriteit Financiële Markten (AFM).

Bestuursverslag

Ook dit jaar weer indexatie voor de deelnemers

De reële dekkingsgraad van Progress is in 2012 gestegen van 90% naar 99,7%, uitgaande van een driemaands gemiddelde en de zogeheten Ultimate Forward Rate (UFR). De nominale dekkingsgraad is in 2012 gestegen naar 133% (van 124%), waarmee deze ongeveer 10% boven het vereiste niveau kwam.

De UFR is een aanpassing van de te hanteren rekenrenten en heeft betrekking op de pensioenbetalingen, waarvan de looptijden na 20 jaar liggen. De UFR beoogt een deel van de volatiliteit in de verplichtingen van pensioenfondsen weg te nemen door de rente te laten convergeren naar een langetermijngemiddelde. De nieuwe berekening van de reële rente heeft geen invloed gehad op ons beleggingsbeleid. Gelet op de geldigheid van één jaar en het belang om economisch exact af te dekken wordt geen rekening gehouden met de UFR in de beleggingen.

Onze beleggingsportefeuille behaalde in 2012 een rendement van 18,1%. Met een benchmarkrendement van 17,0% betekent dit een relatief rendement van 0,9%. Het rendement van 18,1% kwam voornamelijk tot stand door aandelen (19,8%), vastrentende waarden (12,4%), private equity (11,1%) en rente- en inflatieswaps (4,3%). Commodities hadden een negatief resultaat (-0,6%).

Wij hebben in 2012 de code Verantwoord Beleggen aangenomen met daarin het Ecologische, Sociale en Goed bestuur (ESG) beleid van het fonds. Ons ESG-beleid is onder meer gebaseerd op de Global Compact Principles van de Verenigde Naties. Bij de uitvoering van dat beleid maken wij gebruik van de instrumenten: Screening, Stemmen, Engagement en Uitsluiten. Het beleid wordt in 2013 verder geïmplementeerd.

In overleg met Uninvest Company is een gespecialiseerd adviseur bij de verdere invulling betrokken.

Indexatie

Onze financiële positie maakte het mogelijk de uitkeringen van pensioengerechtigden en de pensioenopbouw van gewezen deelnemers per 1 januari 2013 te verhogen met 1,98%. Dit percentage is gelijk aan de stijging van de afgeleide consumentenprijsindex tussen 1 november 2011 en 1 november 2012. Het Basispensioen van de actieve deelnemers verhoogden wij per 1 januari 2013 met 2,25%, hetzelfde percentage waarmee ook de Cao-lonen in 2012 zijn gestegen.

Voor de indexatie van het opgebouwde pensioen van actieve deel-

nemers maken wij onderscheid tussen het Basispensioen, dat is opgebouwd over het salaris tot 75.201 euro, en het boven dat salaris opgebouwde Excedentpensioen. Voor het Basispensioen bestond tussen Unilever en de vakorganisaties de afspraak dat de verhoging tot en met 1 januari 2012 gelijk zou lopen met de Cao-loonontwikkeling. Het eventueel voorwaardelijk maken van deze indexatie zou in 2012 onderwerp van gesprek zijn. Besluitvorming over dit onderwerp is echter uitgesteld tot 2013, samenhangend met de komende aanpassing van het pensioenreglement.

Het Excedentpensioen van pensioengerechtigden en actieve en gewezen deelnemers is niet verhoogd. Het beleggingsresultaat van Progress over de afgelopen vijf jaar stond geen verhoging toe. Een niet toegekende verhoging van het Excedentpensioen kan binnen een periode van vijf jaar worden ingehaald. De niet toegekende verhoging van 1 januari 2009 is niet meer in te halen. Voor een toekenning (van een deel) van deze indexaties moeten de beleggingsresultaten over de laatste vijf jaar voldoende zijn. De kans hierop neemt toe doordat het zeer negatieve beleggingsresultaat over 2008 (-26,5%) komend jaar uit de vijfjaarsperiode wegvalt.

Alle toekenningen van indexaties zijn meegenomen in de verplichtingen ultimo 2012.

Nieuwe pensioenregeling

De huidige Unilever-pensioenregeling moet op 1 januari 2014 aangepast zijn aan de Wet Verhoging AOW en Pensioenrichtleeftijd. Die wet verlaagt onder meer het fiscaal toegestane opbouwpercentage.

De geleidelijke verhoging van de AOW-leeftijd leidt voor onze vroeggepensioneerden tot een gat in hun pensioeninkomsten. De Vereniging van Unilever Gepensioneerden sprak zijn zorg hierover uit, waarna wij ons, samen met een paar andere pensioenfondsen, met succes hebben ingezet voor een wettelijke oplossing. Vroeggepensioneerden kunnen nu een klein stukje levenslang pensioen inleveren en daarmee hun tijdelijk pensioen langer laten doorlopen.

In 2012 hebben wij ons communicatiebeleidsplan herschreven en de nadruk gelegd op een frequentere en transparantere communicatie. Progress Nieuws en de website zijn inmiddels aangepast en wij hebben een nieuwsberichtenservice via e-mail ingevoerd. Een lezersgroep (deelnemers en gepensioneerden) toetst vooraf de geschreven teksten.

Bestuursverslag

(vervolg)

Governance

In 2012 hebben wij een Algemeen Bestuursprofiel opgesteld, waaraan nieuwe bestuurders moeten voldoen. In dat profiel zijn de verschillende deskundigheidseisen opgenomen. Daarmee komen wij tegemoet aan nieuwe verwachtingen van de toezicht-houder over de kwaliteit van bestuursleden. Wij kenden al een praktijk waarbij bestuursleden via permanente educatie (de verga-deringen, zelfstudie, opleidingen en (interne) cursussen) hun deskundigheid op peil hielden. Eens per jaar houden wij als Bestuur een algemene bestuursevaluatie, waarbij wij ook kritisch naar de aanwezige deskundigheid kijken.

De Principes voor Goed Pensioenfondsbestuur (Pension Fund Governance) zijn en blijven door ons volledig onderschreven en toegepast. Voor verdere aanscherping wachten wij tot de inwer-kingtreding van nieuwe wetgeving. Dit zal naar verwachting medio 2013 zijn.

De bepaling over te ontvangen geschenken is in de gedragscode verder aangescherpt. Tevens is de werkingssfeer uitgebreid; de gedragscode geldt nu voor alle leden van alle organen binnen Progress. Ook hebben wij dit verslagjaar een nieuwe integriteit-analyse gemaakt. Er zijn geen bevindingen.

Risicobeleid

In 2012 hebben wij weer een stap gezet in de beheersing van onze risico's. Het, een jaar eerder, vastgelegde Risk Control Framework (RCF) is in werking getreden en waar nodig geoptimaliseerd. Om het toezicht op het uitbestede vermogensbeheer te versterken hebben wij een Investment Risk Controller aangetrokken. In dit hoofdstuk gaan wij in op de belangrijkste risico's die het pensioenfonds loopt, de mate van beheersing hiervan en de relevante ontwikkelingen in het verslagjaar.

Risicomatrix Progress ultimo 2012

	Strategie Beleid	Uitvoering Procedures	Controle Rapportages
Balans / Eigen vermogen			
Solvabiliteit	Light Green	Dark Green	Dark Green
Liquiditeit	Dark Green	Dark Green	Dark Green
Model	Dark Green	Dark Green	Light Green
Vermogensbeheer			
Rente en inflatie	Light Green	Dark Green	Dark Green
Marktrisico	Dark Green	Dark Green	Light Green
Valuta	Dark Green	Dark Green	Dark Green
Kredietrisico en Tegenpartij	Dark Green	Dark Green	Dark Green
Mandaat	Dark Green	Dark Green	Light Green
Transparantie	Dark Green	Dark Green	Dark Green
Selectie	Dark Green	Dark Green	Dark Green
Pensioen/ Communicatie			
Verzekeringstechnisch	Dark Green	Dark Green	Dark Green
Uitvoering pensioenregeling	Dark Green	Dark Green	Dark Green
Communicatie	Dark Green	Dark Green	Dark Green
Overig			
Uitbesteding	Dark Green	Dark Green	Dark Green
Integriteit	Dark Green	Dark Green	Dark Green
Juridisch	Dark Green	Dark Green	Dark Green
Operationeel	Dark Green	Dark Green	Dark Green
Governance	Dark Green	Dark Green	Dark Green
Omgeving	Dark Green	Dark Green	Dark Green

Risk Control Framework

Het Risk Control Framework maakt onze (integrale) risicobeheersing tot een systematisch proces waarbij bestuurders doelstellingen bepalen, risico's in kaart brengen, controlemaatregelen nemen en resultaten monitoren. In het framework hebben wij negentien risico-onderwerpen beschreven op basis van de componenten strategie (het beleid), uitvoering (de procedures) en controle (rapportages etc.). Met een kleurenindicatie geven wij de kwaliteit van de componenten aan. Donkergroen betekent 'op orde', lichtgroen 'verbetering wenselijk', oranje 'actie gewenst' en rood 'dringende actie gewenst'.

In 2012 stond een aantal onderdelen op lichtgroen; de overige onderdelen voldeden aan de normen van het RCF.

Hierna lichten wij ieder risico-onderdeel kort toe. wij hebben ze gecategoriseerd onder de noemers Balans, Vermogensbeheer, Pensioen/Communicatie en Overig. Ook wordt, indien van toepassing, besproken of het risicobeleid in 2012 effectief is geweest. Voor een aantal financieel georiënteerde onderwerpen tonen wij afbeeldingen uit de zogenoemde dashboardrapportage. Deze rapportage behoort tot het RCF en wordt periodiek gerapporteerd aan de Raad van Bestuur.

Risico's balans en eigen vermogen

Het belangrijkste risico van Progress is het solvabiliteitsrisico. Twee andere balansrisico's zijn het liquiditeitsrisico en het modelrisico.

Solvabiliteitsrisico

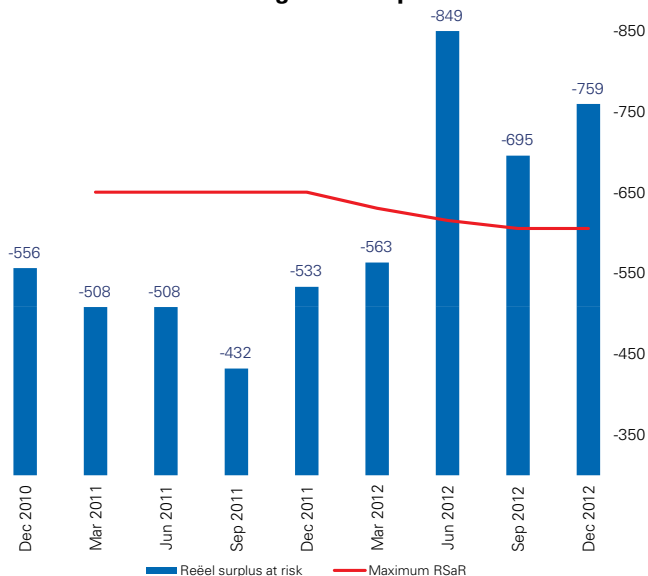
Het solvabiliteitsrisico is het risico dat Progress de beoogde pensioenuitkeringen op de lange termijn niet kan betalen. Dit risico drukken wij uit in een absoluut bedrag, het zogenoemde Reële Surplus at Risk (RSaR). Dit bedrag geeft aan met hoeveel (met een kans van 2,5%) ons vermogenoverschot in een jaar tijd kan dalen. Het vermogenoverschot is het verschil tussen de waarde van de beleggingen en die van de reële verplichtingen (dit zijn de voor de te verwachten inflatie gecorrigeerde pensioenverplichtingen). Dit Reële Surplus at Risk mag voor ons niet hoger zijn dan 605 miljoen euro.

Met behulp van ons ALM-model berekenen wij maandelijks de RSaR waarde. In 2012 hebben wij nieuwe variabelen opgenomen in het ALM-model. De berekening van de RSaR waarde viel vervolgens aanzienlijk hoger uit (759 miljoen euro). Het RSaR heeft een belangrijke signaalwaarde maar is geen absolute grens die bij overschrijding leidt tot aanpassing van het beleid. Deze overschrijding heeft geleid tot een serieuze studie. Deze studie heeft een drietal acties tot gevolg gehad. In de eerste plaats is met behulp van externe deskundigheid geconcludeerd dat een nieuw risicomodel moet worden ontwikkeld dat meer specifiek toegespitst is op kortetermijnrisico's. Verwacht wordt dat aan het eind van het eerste kwartaal van 2013 een model beschikbaar is. In de tweede plaats is kritisch gekeken naar de risicosituatie. De risico's zijn steeds acceptabel geacht, zodat er geen noodzaak was het beleggingsbeleid aan te passen. Ten slotte is afgesproken om naar aanleiding van de uitkomsten van het nieuwe risicomodel en met gebruikmaking van de ALM studie in 2013 de risicohouding van het fonds en de bewaking daarvan te herijken. Omdat de risicohouding in de ALM onderzocht wordt, is de kleurindicatie voor het onderdeel strategie 'lichtgroen'.

Risicobeleid (vervolg)

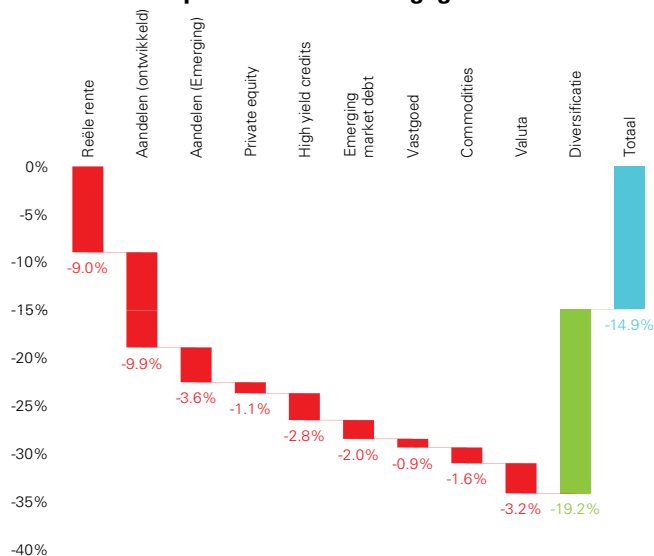
Naast de drie strategische beleggingspijlers (diversificatie, rente-matching en valuta-afdekking) hanteren wij ook nog het dynamisch beleggingsbeleid. Dit is verder uitgewerkt in het hoofdstuk over het beleggingsbeleid.

Ontwikkeling reëel surplus at risk

In onderstaande afbeelding is weergegeven uit welke risico's het Reële Surplus at Risk is opgebouwd. De twee grootste risico's in het Reële Surplus at Risk zijn die van een lagere reële rente en die van een daling van de aandelenmarkten. Het streven is de samenstelling van de risico's zo evenwichtig mogelijk te maken.

Decompositie reële dekkingsgraad at risk

Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico is het risico dat Progress door een tekort aan liquide middelen niet in staat is de pensioenuitkeringen op korte termijn te betalen. Om een liquiditeitstekort te voorkomen wordt de verwachte liquiditeitspositie voortdurend ingeschat. Ook rekenen wij een stressscenario door voor het bepalen van de omvang van het neerwaartse liquiditeitsrisico. Indien nodig kunnen wij voldoende middelen uit het liquide deel van de beleggingsportefeuille vrijmaken. Eind 2012 behoorde 74% van de beleggingen tot de als liquide te beschouwen categorieën beursgenoteerde aandelen, staatsobligaties en grondstoffen. In 2012 is het stressscenario en het bijhorende actieplan aangepast. Er wordt realistischer rekening gehouden met de mogelijkheden om delen van de beleggingsportefeuille op korte termijn te kunnen liquideren. Risico's voortvloeiend uit de derivatenpositie worden hiermee voldoende beheerst.

Modelrisico

Met het RCF willen wij onder meer waarborgen dat modellen en waarderingen consistent en correct worden gebruikt. Daarom zijn wij transparant over de aannames en waarderingen, alsook over de robuustheid, de validatie en de toepassing van de modellen. De beheersing in 2012 was voldoende. Omdat de validering van een aantal modellen is gepland voor 2013 is de kleurindicatie van de factor 'controle' lichtgroen.

Risico's met betrekking tot het vermogensbeheer

Ten aanzien van beleggingen hebben wij te maken met een veelheid aan risico's.

Marktrisico

Het marktrisico van beleggingen vormt een grote risicocomponent in het Reële Surplus at Risk. In ons RCF wordt onder marktrisico verstaan: de prijschommelingen van beleggingen in aandelen (publiek en privaat), hoogrenderende obligaties, obligaties van opkomende markten, onroerend goed en grondstoffen. Uit berekeningen van het ALM-model blijkt dat het marktrisico van bijvoorbeeld aandelen geschat wordt op ongeveer 525 miljoen euro met een kans van 97,5% binnen de termijn van een jaar. De strategie van Progress is de beleggingsportefeuille zodanig samen te stellen dat enerzijds een optimaal rendement wordt behaald en anderzijds de onderliggende marktrisico's worden beperkt door spreiding. De kleurindicatie van de factor 'controle' staat lichtgroen, omdat de interne rapportages nog verder kunnen worden aangescherpt door het toevoegen van een historisch overzicht en door het inzicht in de rente- en inflatieafdekking te vergroten.

Risicobeleid (vervolg)

Rente- en inflatierisico

Het renterisico ontstaat door een hogere rentegevoeligheid van de pensioenverplichtingen van Progress in vergelijking tot die van de beleggingen. Het inflatierisico doet zich voor als de verwachte inflatie stijgt. Op dat moment stijgt ook de reële pensioenverplichting, die wij berekenen op basis van met inflatie verhoogde pensioenuitkeringen.

Onze strategie is erop gericht de beleggingen aan te laten sluiten op de reële pensioenverplichting. Het rente- en inflatierisico wordt daarom zodanig afgedekt dat het resterende rente- en inflatierisico qua omvang in een redelijke verhouding staat tot de overige risico's. Ten opzichte van eind 2011 is de afdekking van het renterisico met 11%-punt verlaagd naar 49%. Deze verlaging is ingezet omdat wij op de huidige lagere rente het renterisico minder groot achten. Voor de afdekking van het inflatierisico is dit een verhoging van 6%-punt naar 50%. In 2012 heeft de rente- en inflatieafdekking ruim 4% positief bijgedragen aan het beleggingsrendement. De reële dekkingsgraad zou anders eind 2012 circa 3% lager zijn geweest.

De *duration* drukt uit hoeveel de reële dekkingsgraad vermindert bij een daling van de nominale rente of een stijging van de inflatieverwachting. De *duration* van de vastrentende waarden portefeuille bedraagt zonder afdekking eind 2012 7,4 en met afdekking 12,7. Een rentedaling van 1% leidt tot een stijging van de reële pensioenverplichting met 15%. Blijft de rente gelijk, maar stijgt de inflatieverwachting met 1% dan loopt de reële pensioenverplichting op met eenzelfde 15%. De kleurindicatie van de factor 'strategie' staat lichtgroen, omdat het basisrisico van de rente- en inflatieafdekking nog verder wordt onderzocht in de ALM-studie van 2013. Het basisrisico is het risico dat met de afdekkinginstrumenten het daadwerkelijke risico niet voldoende wordt afgedekt. Het is bijvoorbeeld niet mogelijk op de derivatenmarkt de Nederlandse inflatie af te dekken, dit gebeurt nu bij benadering met de Euroland-inflatie.

Valutarisico

In de beleggingsportefeuille worden de belangrijkste valuta-exposures afgedekt. Hiermee willen wij de volatiliteit van het beleggingsrendement verminderen. De pensioenverplichtingen worden immers uitgedrukt in euro's. Binnen de categorie aandelen dekken wij het strategische valutarisico voor 80% af. De afdekking binnen obligaties, onroerend goed, commodities en private equity bedraagt 100%.

Kredietrisico

Kredietrisico is het risico dat een tegenpartij financiële verplichtingen niet nakomt. Dat kan gebeuren bij deposito's, derivaten-transacties en effectenuitleen. Om deze risico's te voorkomen stellen wij ondergrenzen aan de kredietwaardigheid van de tegenpartij en bovengrenzen aan het bedrag dat mag worden ondergebracht. Daarnaast hebben wij een relatief grote spreiding over betrouwbaar geachte tegenpartijen.

Bij geldmarktbeleid (voornamelijk deposito's) is geen sprake van een onderpand, maar bij tegenpartijbeleid wordt wel onderpand geleverd. Hierdoor kunnen bij het tegenpartijbeleid voor derivaten hogere maxima gelden. Aan dit onderpand worden eisen aan de kwaliteit gesteld, maar ook aan de hoogte en de dagelijkse verrekening.

Tijdens de eurocrisis in 2012 heeft het beleid voor kredietrisico geleid tot extra voorzichtigheid bij de keuze uit depositoaanbieders. De tegenpartijen voor derivatentransacties worden, zowel aan de hand van ratings als van marktindicaties van het faillissementsrisico, gemonitord. Aan de hand van deze bewaking hebben wij bij een aantal tegenpartijen de derivatenposities verminderd.

Mandaatrisico

Een onderdeel van het beleggingsmandaat is het actieve risicobudget. Dit risicobudget legt vast hoeveel de feitelijke beleggingsportefeuille van de strategische beleggingsportefeuille mag afwijken. Daarnaast worden keuzes ingevuld als de mate van actief beleggen, 'intern' of 'extern' beleggen en het aantal mandaten per beleggingscategorie. Tevens worden benchmarks vastgelegd, evenals de bandbreedtes per beleggingscategorie en een opsomming van de beleggingscategorieën die zijn toegestaan. De kleurindicatie van de factor 'controle' staat lichtgroen, omdat de interne rapportages nog verder kunnen worden aangescherpt. Met name het verbeteren van het inzicht door gebruik te maken van één periodieke standaardrapportage in plaats van een aantal overlappende losse documenten krijgt de aandacht.

Transparantierisico

Als pensioenfonds streven wij naar openheid en transparantie als basis van vertrouwen. Dit heeft geresulteerd in een beleid waarin Progress inzicht geeft in de financiële situatie, de risico's en de risicoverdeling en verantwoording aflegt aan alle belanghebbenden. Voor het waarborgen van transparantie levert de directie het Bestuur rapportages, beleidsdocumenten en actuele informatie.

Risicobeleid

(vervolg)

Sinds 2012 wordt de dekkingsgraad maandelijks op onze website gepubliceerd. Verder verwijzen wij ook naar het onderzoek over communicatie in het hoofdstuk Deelnemersbeleid.

Selectierisico

Wij streven ernaar op een transparante en gestructureerde wijze externe managers te selecteren, volgens het door Progress vastgestelde selectieproces en binnen de daarvoor afgesproken selectiecriteria. Zowel managers binnen Uninvest Company als externe managers dienen aan alle mandaat- en managerscriteria te voldoen om door de selectie te komen. Wij monitoren het selectieproces van Uninvest Company en stellen er eisen aan.

Pensioen/Communicatie

Binnen de categorie pensioen/communicatie worden drie risico's onderscheiden: verzekeringstechnisch risico, pensioenuitvoeringsrisico en communicatierisico. Per onderdeel wordt in de volgende paragrafen de kern toegelicht.

Verzekeringstechnisch risico

Om te voorkomen dat veronderstellingen voor het bepalen van de pensioenpremie en de waarde van de pensioenuitkeringsverplichtingen significant onjuist blijken, is de strategie van Progress gericht op het gebruik van realistische actuariële grondslagen. Van de verzekeringstechnische risico's is het langlevensrisico veruit het grootste risico. In 2014 zal het Actuarieel Genootschap (AG) nieuwe overlevingskansen publiceren. Het AG heeft aangegeven dat zij deze overlevingskansen zal baseren op een stochastisch model. Het AG zal dan ook aangeven wat de overlevingskansen zijn in een 'worst case' scenario. Progress zal een inschatting maken van de onzekerheid in het langlevensrisico, nadat het AG dit 'worst case' scenario heeft gepubliceerd. Dit gegeven is meegenomen in het bepalen van ons beleggingsbeleid. Er zijn in 2012 geen nieuwe inzichten gezeten.

Risico uitvoering pensioenregeling

Bij het onderdeel uitvoering pensioenregeling gaat het om de beheersing van operationele risico's bij de uitvoering van de pensioenregeling en het waarborgen van de kwaliteit van dienstverlening. Voor het eerst heeft de Raad van Bestuur middels een jaarlijkse rapportage kennis genomen van deze onderwerpen. Hierin gaven wij onder meer aan welke incidentele zaken in 2012 speelden en hoe wij hier mee om zijn gegaan.

Communicatierisico

Het communicatierisico is het risico van niet duidelijk, begrijpelijk, juist en tijdig communiceren. Het onderdeel communicatie in het RCF beschrijft de wijze waarop het communicatiebeleid van Progress is vormgegeven en wordt uitgevoerd. De belangrijkste middelen die wij hiervoor inzetten zijn persoonlijke brieven, folders over pensioengebeurtenissen (bijvoorbeeld pensioenering, arbeidsongeschiktheid en echtscheiding), het UPO en de pensioensprekuren, nieuwsbrieven en de website. Over 2012 zijn geen bijzonderheden te vermelden.

Overige risico's

Uitbestedingsrisico

Het uitbestedingsrisico heeft vooral betrekking op continuïteit, integriteit en kwaliteit van de dienstverlener waaraan wij werkzaamheden uitbesteden. Deze risico's zijn onder controle gebracht door afspraken te maken en vast te leggen in contracten en/of in een Service Level Agreement (SLA). Wij monitoren en evalueren de SLA's periodiek met desbetreffende partijen. Onze uitbestedingstrategie is erop gericht processen uit te besteden wanneer dit in het belang is van Progress, de deelnemers, de pensioengerechtigden en Unilever. Hierbij is het belangrijk dat voldaan wordt aan de wettelijke eisen en dat Progress zelf controle houdt over uitbestede processen. De belangrijkste uitbestedingen zijn die van het vermogensbeheer aan Uninvest Company, het verrichten van de pensioenuitkeringen en het onderhouden van een deel van de automatiseringssystemen door Unilever IT. In het RCF is bepaald dat over de beheersing van de uitbestede werkzaamheden jaarlijks aan het Bestuur wordt gerapporteerd. De interne beheersing van het uitbestede vermogensbeheer heeft in 2012 centraal gestaan onder andere door ISAE-3402 rapportages die Uninvest Company aan Progress levert.

Omdat het contract met de huidige uitvoerder van onze 12.000 pensioenuitkeringen halverwege 2013 afloopt, hebben wij in 2012 met drie partijen over een nieuwe uitbesteding gesproken. We kozen voor een partij die nu al voor een gedeelte betrokken is bij onze pensioenbetalingen. In de toekomst gaat deze partij het gehele betaaltraject voor ons verzorgen. Wij verwachten hiermee het risico op onjuistheden in de pensioenbetalingen te verkleinen. Bovendien realiseren wij door deze overgang een besparing.

Risicobeleid

(vervolg)

Integriteitsrisico

Het RCF maakt onderscheid tussen de integriteitseisen voor eigen medewerkers en voor externe partijen, waaronder partijen waaraan werkzaamheden zijn uitbesteed. Wij vinden het van groot belang dat de organisatie en de verschillende werknemers, bestuursleden, adviseurs en partijen waaraan werkzaamheden zijn uitbesteed, integer zijn en blijven. Het gaat daarbij niet alleen om feitelijke handelingen, maar ook het voorkomen van de schijn van niet integer handelen. Er zijn in 2012 geen incidenten geconstateerd.

Juridisch risico

Nauwgezette naleving van wet- en regelgeving draagt bij aan de goede reputatie en betrouwbaarheid van ons fonds. Hierbij is het van belang goed op de hoogte te zijn van de wetgeving die van toepassing is op Progress. In het RCF is vastgelegd hoe Progress controle houdt over juridische risico's door onder meer specifieke controles uit te voeren op relevante rechtsgebieden zoals pensioenrecht, sociaal en fiscaal recht.

Het afgelopen jaar waren de verschillende wijzigingen binnen de Algemene Ouderdomswet (AOW) punt van aandacht. Ook is veel aandacht besteed aan het monitoren van mogelijke wijzigingen van pensioen- en fiscale regelgeving. Ook in 2012 is de besluitvorming over verschillende wetswijzigingen andermaal uitgesteld.

Operationeel risico

Wij willen operationele risico's tot een minimum beperken. Hoewel operationele risico's zowel interne als externe gebeurtenissen betreffen, richt dit onderdeel van het RCF zich voornamelijk op de interne operationele risico's. Daarbinnen gaat het dan vooral om de bedrijfsarchitectuur (voornamelijk gericht op de processen) en de interne beheeromgeving (hierbij staan de mensen van de organisatie centraal). Beheersing op het gebied van IT is hierbij een belangrijk element. Een belangrijk deel van de IT-support is uitbesteed aan Unilever. Doordat Unilever IT Europees is georganiseerd en er lokaal een beperkte bezetting is moet dit onderdeel zorgvuldig worden gevolgd. In 2012 hebben zich geen operationele risico's voorgedaan.

Omgevingsrisico

Het omgevingsrisico is breed en moeilijk te beheersen. Het gaat om veranderingen buiten Progress op het gebied van concurrentieverhoudingen, belanghebbenden, reputatie en onderne-

mingsklimaat. Om te kunnen reageren op invloeden van buitenaf is het van belang voorbereid te zijn op verandering. Dit kan enerzijds door middel van noodprocedures en anderzijds door het gestructureerd op de hoogte blijven van actuele ontwikkelingen.

Financieel beleid

Financiële positie

Onze voorziening pensioenverplichtingen is in 2012 met 215 miljoen gestegen. Dit komt vooral door de gedaalde rekenrente. Desondanks groeide ons eigen vermogen met 367 miljoen euro van 746 miljoen euro naar 1.113 miljoen euro, waardoor de nominale dekkingsgraad per eind 2012 9%-punt hoger uitkwam en eindigde op 133%.

De stijging van de voorziening is overigens maar de helft van wat hij zou zijn geweest als we geen gebruik hadden kunnen maken van de Ultimate Forward Rate (UFR). In het najaar van 2012 besloot de minister van sociale zaken en werkgelegenheid tot een versoepeld beleid voor het berekenen van de voorziening pensioenverplichtingen. Als de verplichtingen verder in de toekomst liggen, mogen pensioenfondsen uitgaan van een hoger rendement. Zonder de UFR zouden de verplichtingen voor ons fonds met 135 miljoen euro zijn toegenomen.

Ook de nieuwe sterfteprognose van het Actuarieel Genootschap had uiteindelijk een negatieve impact op de voorziening van zo'n 27 miljoen euro (0,8 procent). Wij zijn eind 2012 overgegaan naar deze nieuwe sterfteprognose en hebben tegelijkertijd onze ervaringssterftecorrecties aangepast. Dat laatste was nodig op basis van een eerder dat jaar uitgevoerde evaluatie.

Financiële positie		
	31 december 2012	31 december 2011
Aanwezig vermogen	4.490,2	3.909,0
Technische voorzieningen	3.377,5	3.162,7
Nominale dekkingsgraad	133%	124%
Vereiste dekkingsgraad	123%	125%
Minimaal vereiste dekkingsgraad	104%	104%
Technische voorzieningen (Reëel)	4.504,0	4.351,4
Reële dekkingsgraad	99,7%	90%
Gemiddelde rekenrente (2011)	2,36% ¹⁾	2,71% ²⁾
Gemiddelde inflatie	1,70%	1,95%

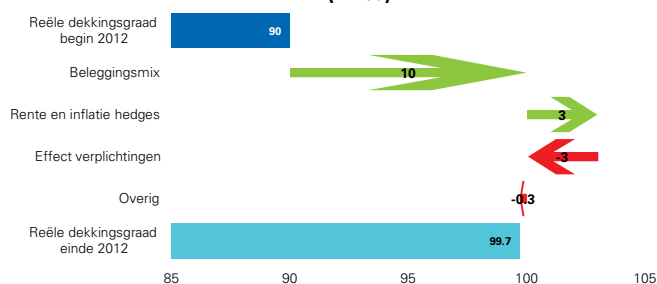
1) De gemiddelde rente gebaseerd op een driemaands gemiddelde rentetermijnstructuur en de ultimate forward rate
 2) Deze gemiddelde rente is gebaseerd op een driemaands gemiddelde rentetermijnstructuur

Ontwikkeling van de nominale dekkingsgraad

Ontwikkeling dekkingsgraad								
jaar	DG primo	Premie M1 %	Uitkering M2 Δ%-punt	Indexatie M3 Δ%-punt	Rente verandering M4 Δ%-punt	Overrendement M5 Δ%-punt	Overig M6 Δ%-punt	DG ultimo %
2012	124%	(1%)	1%	(2%)	(8%)	20%	(1%)	133%

Het negatieve effect van de renteverandering wordt ruimschoots goedge maakt door het resultaat op beleggingen (zie volgend hoofdstuk). In het overrendement is de toename van de rente- en inflatieswaps opgenomen.

Ontwikkeling reële dekkingsgraad (in %)

In de afbeelding hierboven is het verloop van de reële dekkingsgraad in 2012 weergegeven. Aan de beleggingenkant bestaat het rendement uit twee onderdelen (de groene pijlen): de beleggingsmix heeft circa 10% opgeleverd. De rente- en inflatiederivaten hebben zo'n 3% opgeleverd vanwege de gedaalde rente. Samen levert het geheel van beleggingen in 2012 circa 13% op. Dit is een plus voor de dekkingsgraad. De reële verplichtingen zijn in 2012 ook gestegen, en wel met 3%. Het grootste deel van de stijging komt ook voort uit de gedaalde reële rente. De dekkingsgraad daalt door deze stijging van de verplichtingen. Per saldo (een plus door beleggingen en een min door de verplichtingen) is de reële dekkingsgraad gestegen van 90% eind 2011 naar 99,7% eind 2012.

Financieel beleid (vervolg)

Het verschil in de berekening tussen de nominale en de reële dekkingsgraad is dat berekening van de pensioenverplichtingen in de reële dekkingsgraad is gebaseerd op de reële rente i.p.v. de nominale rente. De reële rente wordt berekend door van de nominale rente de verwachte inflatie af te trekken. In 2012 is de gemiddelde verwachte inflatie gedaald van 1,95% aan het begin van 2012 naar 1,70% aan het eind van 2012.

(Minimaal) vereiste dekkingsgraad en herstelplan

De minimaal vereiste dekkingsgraad voor ons fonds bedraagt 104%. Als we rekening houden met de solvabiliteitsbuffer, die nodig is om onze risico's op te vangen, is ultimo 2012 een dekkingsgraad vereist van 123%. Omdat we het jaar eindigden met een nominale dekkingsgraad van 133% is er geen sprake van een reservetekort.

Wel geldt ons herstelplan van februari 2009 nog steeds. Van herstel is pas sprake als we drie opeenvolgende kwartalen eindigen zonder reservetekort. Op het einde van het tweede kwartaal van 2012 zaten we echter nog onder onze vereiste dekkingsgraad.

In de onderstaande tabel is de ontwikkeling van de dekkingsgraad in het herstelplan naast de werkelijke dekkingsgraad gezet.

Verwachte en werkelijke nominale dekkingsgraad		
jaareinde	Verwachting herstelplan	Werkelijk
2008	101%	101%
2009	108%	119%
2010	112%	126%
2011	116%	124%
2012	120%	133%

In het herstelplan is een vereiste dekkingsgraad opgenomen van 125%. Volgens het herstelplan moeten we dat niveau eind 2014 hebben bereikt.

Premie

De premies, zoals gedefinieerd in het Financieel Toetsingskader (FTK) en vastgelegd in het financieringsbeleid van Progress, zijn opgenomen in onderstaande tabel.

Premies		
Bedragen in miljoenen euro's	2012	2011
FTK		
Kostendeekkende premie (o.b.v. RTS)	62,6	57,8
FTK toetsingspremie (o.b.v. 5,5%)	30,6	40,8
Progress		
Gedempte premie	40,7	32,0
Feitelijke premie	41,9	43,2

De kostendeekkende premie is gebaseerd op de RTS, zoals die gold aan het begin van het boekjaar. In het besluit FTK is opgenomen dat voor de toereikendheidstoets de rekenrente mag worden gedempt met de vastgestelde verwachte waarde van het toekomstig rendement. De FTK toetsingspremie is gebaseerd op een rekenrente van 5,5%.

In het financieringsbeleid van Progress is opgenomen dat de gedempte premie gebaseerd is op een reële rekenrente van 3,5%. De feitelijke premie is gelijk aan de gedempte premie inclusief een eventuele extra premie en een eventuele korting plus premieonderdelen die niet gerelateerd zijn aan de uitvoeringsovereenkomst (o.a. de ANW-premies).

Beleggingsbeleid

De beleggingsportefeuille behaalde in 2012 een rendement van 18,1%. Dit hoge rendement is breed gedragen over de beleggingscategorieën. Zo hebben dit jaar aandelen (19,8%), vastrentende waarden (12,4%), onroerend goed (5,5%) en private equity (11,1%) positieve rendementen gegenereerd. Het rendement is 0,9% hoger dan het strategische benchmarkrendement (17,0%). Deze outperformance is terug te voeren op goede resultaten van het tactisch beleggingsbeleid en de positieve bijdrage van het actieve beheer van de aandelenportefeuilles.

Samenstelling en rendementen beleggingsportefeuille

	Strategische verdeling eind 2012	Portefeuille verdeling eind 2012	Rendement 2012	
			Progress	Benchmark
Aandelen	39,6%	39,6%	19,8%	17,6%
Vastrentende waarden	38,7%	39,6%	12,4%	12,7%
Onroerend goed	11,6%	7,9%	5,5%	5,5%
Private equity	3,5%	3,3%	11,1%	11,1%
Commodities	6,6%	5,1%	(0,6%)	(1,3%)
Op korte termijn belegde middelen	0,0%	0,3%	0,1%	0,0%
Futures	0,0%	4,2%		
Subtotaal	100%	100%	14,1%	13,0%
Rente- en inflatie derivaten			4,3%	4,3%
TOTAAL			18,1%	17,0%

Economische ontwikkelingen

In 2012 is de wereldeconomie met 2,5% gegroeid, wat duidelijk minder is dan in 2011. Dit is onder meer terug te voeren op de problemen in de eurozone, die dit jaar een krimp liet zien. Wel zijn er lichtpuntjes. Zo heeft de ECB het aankopen van staatsobligaties van de zwakkere eurolanden opgevoerd. Dit heeft voor deze landen geleid tot lagere rentes op de markten. Ook vielen de stress tests van de Spaanse banken mee en kon Portugal weer zelfstandig de kapitaalmarkt op. In Griekenland werd besloten tot een nieuw bezuinigingspakket. Toch blijven de Europese economieën kwetsbaar. Mocht de wereldwijde groei zich in negatieve zin ontwikkelen dan lijkt een toename van de eurocrisis waarschijnlijk.

In Nederland kromp de economie met 1%. De recessie in Nederland heeft ook druk gelegd op de begroting van de overheid. De Verenigde Staten heeft een jaar van matige groei (+2%)

laten zien. Het Amerikaanse bedrijfsleven is gezond en de Amerikaanse consument begint weer te besteden. De huizenprijzen tonen enig herstel en de werkloosheid is gedaald. Bovendien heeft de Amerikaanse centrale bank haar monetair ruime beleid geïntensiveerd. Een risico blijft wel de begrotingspolitiek in de VS. Indien er forse lastenverzwaringen zijn voor de Amerikaanse consument in 2013 kan de Amerikaanse economie terugvallen in een recessie.

Aan het begin van 2012 waren er zorgen of de Chinese economie in een recessie zou geraken. Inmiddels lijkt het erop dat die economie zich in een gezond tempo verder ontwikkelt. Japan heeft erg te lijden onder de dure yen. De export valt tegen en de handelsbalans staat onder druk.

Strategisch beleggingsbeleid

Ons strategisch beleggingsbeleid is sinds 2006 gericht op het bereiken van een optimale afweging tussen rendement en risico. Hierdoor is er een goede spreiding tussen de risico's bewerkstelligd, zonder dat dit ten koste gaat van het verwachte rendement op onze beleggingen.

Een belangrijke risicomaatstaf die wij hanteren is het Reële Surplus at Risk (RSaR, zie verder bij Risicobeleid), dat wordt berekend met behulp van ons ALM model. Naar aanleiding van de crises in 2008 en 2011 hebben wij het model aangepast, zodat wij meer rekening kunnen houden met de korte termijn volatiliteit op financiële markten. Dit heeft geleid tot een opwaartse bijstelling van het RSaR.

De langere termijn doelstelling is het RSaR te reduceren en het fonds daardoor te beschermen tegen sterke dalingen van onze reële dekkingsgraad. Om dat te realiseren werken wij met een strategisch beleggingsbeleid, gebaseerd op vier pijlers:

1. Diversificatie van de assetmix
2. Vermindering van de valutarisico's
3. Vermindering van de rente- en inflatiegevoeligheid
4. Toepassing van een dynamisch (anticyclisch) beleggingsbeleid

Diversificatie van de assetmix

De afgelopen jaren introduceerden wij een aantal beleggingscategorieën waarmee de diversificatie van de beleggingsrisico's verbeterde. Na global high yield en Emerging Markets Debt (EMD) in 2008, gevolgd door wereldwijde onroerend goedbeleg-

Beleggingsbeleid (vervolg)

gingen en commodities in 2009, voegden wij in 2012 EMD in lokale valuta toe. Door deze nieuwe categorieën is het percentage aandelen en staatsobligaties in de strategische asset allocatie verminderd.

Op basis van onderzoek hebben wij besloten in 2013 een gedeelte van onze aandelen te gaan vervangen door zogenaamde risicogebaseerde aandelenportefeuilles met een meer evenwichtige risicoverdeling. Naar verwachting dalen ze in crisismoments minder hard dan de traditionele aandelenbeleggingen, terwijl het rendement op de lange termijn hetzelfde blijft.

Het strategische gewicht van aandelen is in 2012 teruggebracht van 41% naar 39,6%. Ook commodities (van 6,7% naar 6,6%) en onroerend goed (van 11,8% naar 11,6%) zijn licht neerwaarts aangepast. Het strategische gewicht van vastrentende waarden is gedurende 2012 verhoogd van 37% naar 38,7%. Dit komt tot uiting in onze vierde pijler, het dynamisch anticyclisch beleggingsbeleid.

Vermindering van valutarisico's

Onze pensioenverplichtingen zijn gewaardeerd in euro, maar een deel van onze beleggingen niet. Daardoor ontstaan wisselkoersrisico's, die wij bij aandelen strategisch voor 80% hebben afgedekt en bij de overige beleggingscategorieën volledig.

Vermindering van de rente- en inflatiegevoeligheid

De marktwaarde van onze pensioenverplichtingen is gevoelig voor rente- en inflatieontwikkelingen. Om die gevoeligheid te beperken werken wij met een combinatie van fysieke beleggingen in vastrentende waarden en een reële rentematching overlay. De mate van strategische afdekking van rente- en inflatierisico's is afhankelijk van de reële dekkingsgraad. Bij relatief hoge reële dekkingsgraden nemen wij een hogere reële renteafdekking, bij lage reële dekkingsgraden is de reële renteafdekking lager. Gedurende 2012 is de strategische reële renteafdekking relatief constant gebleven. Bij herijking van de asset mix bewoog de reële dekkingsgraad zich namelijk in een vrij beperkte range.

Dynamisch beleggingsbeleid

Het toepassen van de drie hierboven beschreven pijlers stelde ons in staat onze reële dekkingsgraad steeds stabiel te maken. In 2011 introduceerden wij daarnaast een vierde pijler, het dynamische anticyclische beleggingsbeleid. Daarmee maken wij de inrichting van het beleggingsbeleid afhankelijk van de reële dekkingsgraad. Als die laag is, zullen wij het beleggingsbe-

leid relatief offensief inzetten. Op die manier bouwen wij extra herstelkracht in. Bij een stijgende reële dekkingsgraad richten wij ons steeds meer op het beperken van de neerwaartse risico's ter bescherming van het opgebouwde kapitaal. De reële dekkingsgraad zal bij het bereiken van hogere niveaus dus minder snel kunnen terugvallen.

In ons dynamische beleggingsbeleid laten wij de meer illiquide portefeuilles (onroerend goed, private equity, high yield, emerging markets debt) zo min mogelijk in omvang variëren om de kosten te beperken. De dynamiek zit hem daarom vooral in een uitruil tussen de meer liquide beleggingscategorieën.

Het effect van dit beleid is in 2012 licht positief geweest. Dat kwam door de nagenoeg stabiele reële dekkingsgraden bij de herijking van de dynamiek in 2012.

Tactisch beleggingsbeleid

Het tactisch beleggingsbeleid heeft in 2012 een positieve bijdrage geleverd aan het rendement. We hebben extra beleggingen aangehouden in aandelen en vastrentende waarden, wat de best renderende beleggingscategorieën van 2012 bleken, en wij zijn terughoudend geweest in onroerend goed, wat achteraf in 2012 ook minder goed bleek te renderen. In de categorie aandelen kozen wij vooral voor continentaal Europa, dat wij laag gewaardeerd vonden, terwijl wij onderwogen bleven in Amerikaanse aandelen. Onze aanpak was steeds dynamisch. Op het moment dat er Europese politieke onzekerheden opspeelden werd de overweging van aandelen tijdelijk geneutraliseerd. Zowel het dynamische handelen als de regio allocatie hebben een positieve toegevoegde waarde gehad.

Binnen vastrentende waarden hebben wij een tactische voorkeur gehad voor opkomende markten en de bedrijfsobligaties met een lagere rating. Dit ging ten koste van staatsobligaties. De rendementen van de verschillende soorten obligaties over 2012 lagen echter dicht bij elkaar. Het tactisch beleid heeft hier slechts een licht positieve bijdrage geleverd.

Derivaten

In ons beleggingsbeleid maken wij ook gebruik van afgeleide financiële instrumenten, bijvoorbeeld voor de matching van de reële rente, de afdekking van valuta-exposures en de beleggingen in grondstoffen. Een randvoorwaarde is uiteraard dat de combinatie van fysieke beleggingen en derivaten binnen het risico- en beleidskader moet vallen.

Beleggingsbeleid (vervolg)

Derivaten ten behoeve van het reële rentematching-programma

De reële rente kan forse schommelingen in ons surplus geven. Een verandering in de reële rente raakt immers de volledige voorziening pensioenverplichtingen, maar slechts een deel van de beleggingen. Om dat verschil in gevoeligheid te verkleinen maken wij gebruik van rente- en inflatieswaps.

Het voordeel van nominale rente- en inflatieswaps is dat ze nauwelijks beslag leggen op kapitaal en eenvoudig zijn af te sluiten in de derivatenmarkt. Uiteraard zijn hier een liquiditeitsrisico en een tegenpartijrisico aan verbonden, maar die worden strikt gemanaged.

Het strategische nominale afdekkingspercentage is, gedurende het verslagjaar per saldo met 1%-punt toegenomen naar 59%. Dit werd vooral veroorzaakt door de stijging van de reële dekkinggraad. De renteafdekking is eind 2012 onderwogen ten opzichte van het gemiddelde gewicht van de strategische bandbreedte. Eind 2012 bedroeg de renteafdekking 49%.

Het strategische inflatie afdekkingspercentage is gedurende het jaar toegenomen van 57% naar 59%. Dit is eveneens terug te voeren tot een hogere reële dekkinggraad.

De sterk dalende economische groei en de daaruit voortvloeiende lage inflatie zijn de belangrijkste redenen geweest om gedurende het jaar de inflatie afdekking onderwogen te houden ten opzichte van de strategische afdekking. Eind 2012 bedroeg het inflatie afdekkingspercentage 50%.

Derivaten ten behoeve van valuta-afdekking

Een belangrijk deel van de Progress beleggingen bevindt zich buiten het eurogebied, waardoor wij een valutarisico lopen. Sinds 2007 sluiten wij valutatermijncontracten af om de meest dominante strategische valutarisico's te verminderen. Binnen de aandelenportefeuilles wordt strategisch 80% door deze instrumenten afgedekt, maar het is toegestaan naar beneden (60%) en naar boven (100%) van de strategische hedge af te wijken.

Portefeuilleselectie

Aandelen

	Strategische verdeling eind 2012	Portefeuille verdeling eind 2012	Rendement 2012	
			Progress	Benchmark
Europa ex VK	32,5%	34,3%	23,9%	20,3%
Verenigd Koninkrijk	5,0%	5,5%	21,9%	15,7%
Noord-Amerika	25,0%	19,2%	16,5%	15,2%
Japan	15,0%	16,7%	4,9%	5,9%
Pacific Rim ¹⁾	7,5%	7,3%	19,1%	22,7%
Emerging Markets ²⁾	15,0%	17,0%	20,7%	16,4%
Totaal	100,0%	100,0%	19,8%	17,6%

¹⁾ Hieronder begrepen: Australië, Nieuw Zeeland, Singapore, Hongkong

²⁾ Hieronder begrepen: diverse landen in Oost-Europa, Zuid-Amerika en Azië, waarvan de economieën zich nog moeten ontwikkelen.

Het aandelenrendement van Progress komt over heel 2012 uit op 19,8% tegenover 17,6% voor de benchmark. In vier regio's was de relatieve performance positief: Emerging Markets, Europa ex VK, het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten. Japan en Pacific Rim kenden een negatieve relatieve performance in 2012.

Deze goede performance is het gevolg van zowel ons strategische en tactische beleid als van de goede relatieve performance van de vermogensbeheerders. De strategische positie in Japan deed het in Euro's minder goed dan in lokale valuta met een rendement van 4,9% tegen 11,2%. Echter op strategisch niveau hadden wij de wegzakkende Yen met winst afgedekt. Ook de strategische positie in de Verenigde Staten droeg positief aan het rendement bij. Gedurende het jaar werd het tactische gewicht van de Verenigde Staten verder verlaagd en het tactische gewicht van Europa ex VK sterk opgehoogd, wat een positief effect had op het rendement. Ook de tactische ophoging naar het strategische gewicht voor opkomende markten is op een goed moment ingezet.

De vermogensbeheerders deden het in alle regio's beter dan de markt, behalve in Japan en Azië-Pacific. In Japan was de markt sterk gericht op kwaliteit en groeigedreven aandelen. Ons fonds had te weinig kwaliteitskarakteristieken in de portefeuille en de manager gericht op zogenaamde waarde aandelen verloor meer dan verwacht. Binnen Europa ex VK is het mandaat van de waardedemanager omgezet naar een passief mandaat en hebben wij

Beleggingsbeleid (vervolg)

een meer stijlvaste waardemanager geselecteerd. Binnen de small cap mandaten valt vooral de goede performance op van de twee Europa vermogensbeheerders die beiden de benchmark met 6% tot 9% versloegen.

In 2012 is het onderzoek naar minimale volatiliteitsstrategieën verder uitgewerkt wat zal resulteren in een allocatie naar deze specifieke categorie. In 2012 bleven deze strategieën voor het eerst in jaren 3% tot 4% achter bij de brede Europese, Amerikaanse en wereldwijde marktindices. Dit biedt goede instapkansen voor de 10% strategische allocatie naar dit soort alternatieve aandelenstrategieën voor 2013.

Ontwikkelingen op de aandelenmarkten

De aandelenmarkten begonnen het jaar optimistisch, met sterke rendementen van achtergebleven markten als Japan en Europa. Helaas sloeg het sentiment snel om, gedreven door toenemende zorgen over de Europese bankencrisis en een afnemende groei in China. Defensieve markten als de Verenigde Staten deden het in de eerste helft van het jaar relatief goed, mede door een beginnend herstel van de woningmarkt en goede bedrijfsresultaten. Het omslagpunt kwam in juni toen duidelijk werd dat de ECB er alles aan zou doen de Europese bankencrisis te bezweren en Griekenland binnen de euro te houden. Vanaf dat moment begon de Europese aandelenmarkt aan een sterke inhaalslag en bleef de Amerikaanse aandelenmarkt sterk achter.

Aan het eind van het jaar liet ook Japan een positief sentiment zien. De herverkiezing van premier Abe, die grote druk op de Bank of Japan uitoefende het monetaire beleid te verruimen, en een inflatie doelstelling van 2% (in plaats van de huidige 1%) zorgden voor een sterke koersstijging van de Japanse aandelenmarkt in lokale valuta. De yen verzwakte echter sterk, wat gunstig is voor de op export georiënteerde Japanse markt, waardoor de markt in euro's nagevoel onveranderd bleef.

Groeigedreven en small cap aandelen deden het in 2012 beter dan waardegedreven large cap aandelen. Small caps in het VK deden het zelfs meer dan dubbel zo goed als de brede marktindices. Waardegedreven aandelen bleven het sterkst achter in Europa ex VK, waarbij groeigedreven aandelen het twee keer zo goed deden als waardegedreven aandelen. Op de valreep van 2012 was hier wel een kentering waar te nemen.

De Pacific Rim was de enige regio waar waarde gedreven aandelen het aanmerkelijk beter deden dan groeigedreven aandelen.

Opkomende markten bleven gedurende het grootste deel van het jaar achter bij ontwikkelde markten door tegenvallende groei in Brazilië en India en een verwachte harde landing van de groei in China. Eind 2012 geloofde de markt weer dat China een harde landing kan vermijden en namen de stromen van nieuwe gelden naar opkomende markten sterk toe, waardoor deze categorie op de valreep van het jaar aan een inhaalslag begon.

Private equity

In 2012 heeft Progress op private equity beleggingen een rendement behaald van 11,1%, vooral door realisatie van een aantal investeringen. Ook het positieve sentiment op de aandelenmarkten leverde een goede bijdrage aan de ongerealiseerde resultaten, omdat de waarderingen vaak zijn gebaseerd op vergelijkbare beursgenoteerde ondernemingen. Het vertrouwen in de markt is weer toegenomen waardoor de private equity fondsen tegen aantrekkelijke prijzen hebben kunnen investeren.

Nog steeds is de markt van secondaries erg in trek. Door de toegenomen regelgeving zijn financiële instellingen steeds meer genoodzaakt liquide beleggingen aan te houden. Ze verlagen hiervoor hun belang in illiquide beleggingen zoals private equity. Gespecialiseerde private equity fondsen kopen deze posities op met een scherpe korting ten opzichte van de boekwaarde. De portefeuille van Progress is belegd in een aantal van deze gespecialiseerde fondsen.

Door onze beperkte investeringsruimte is er in 2012 geen nieuwe investering in private equity gedaan. Wel is een onderzoek afgerond naar een nieuwe belegging in Azië. We gaan via een zogenaamd fund-of-fund beleggen in meerdere lokale fondsen, een investering die wij in het eerste kwartaal van 2013 verwachten te doen.

Het meten van performance van private equity beleggingen wordt bemoeilijkt door de vertraagde oplevering van waarderingsoverzichten door de vermogensbeheerders. Om de fondsen te kunnen beoordelen wordt gerekend met de zogenaamde interne rentevoet of wel IRR (internal rate of return). Voor de portefeuille in private equity beleggingen is de IRR berekend vanaf de start van de investeringen tot ultimo 2011 en tot ultimo 2012.

Beleggingsbeleid (vervolg)

	ultimo 2012	ultimo 2011
IRR Private equity (vanaf december 2003)	8,64%	8,97%

Het jaarrendement over 2012 in de tabel op blz. 16 van 11,1% is niet vergelijkbaar met de IRR in bovenstaande tabel. Dit jaarrendement is berekend door het vermenigvuldigen van de maandrendementen, waarbij ieder maandrendement gebaseerd is op een voorlopige begin- en eindwaarde. Hierdoor geeft het berekende jaarrendement geen goed beeld van de werkelijke resultaten die in het jaar zijn behaald op de beleggingen in private equity. Voor het beoordelen van de daadwerkelijke resultaten van private equity is de IRR een betere maatstaf.

Vastrentende waarden

	Strategische verdeling eind 2012	Portefeuille verdeling eind 2012	Rendement 2012	
			Progress	Benchmark
Europese Staatsobligaties	44%	37%	10,4%	10,3%
Euro credits	23%	24%	10,0%	11,5%
Hoogrenderende obligaties ¹⁾	33%	39%	15,9%	16,0%
Totaal	100%	100%	12,4%	12,7%

¹⁾ Emerging markets debt en high yield bonds

Op obligaties werd over het jaar 2012 een absoluut rendement behaald van 12,4%. Alle subcategorieën binnen vastrentende waarden lieten een goede absolute performance zien. Ten opzichte van de benchmark heeft de subcategorie Europese staatsobligaties een outperformance behaald. Europese bedrijfsobligaties, high yield bonds en EMD haalden een lager rendement dan de benchmark.

Onze Europese staatsobligaties haalden in 2012 een rendement van 10,4%, dat vooral is toe te schrijven aan een goed eerste halfjaar. Er ontstond grote vraag naar staatsobligaties in Europa met een hoge waardering (AAA/AA). Tegelijkertijd stegen de rentes op staatsobligaties in Zuid-Europa naar recordhoogte. Ten opzichte van de benchmark werd met de portefeuille een outperformance behaald van 0,1%.

De beleggingen in bedrijfsobligaties ('credits') kenden ook een goed jaar. Ondanks forse participaties in Spanje en Italië, haalde de portefeuille een rendement van 10,0%. Enerzijds bieden

deze obligaties een additioneel rendement bovenop de staatsobligatierentes, anderzijds is het bedrijfsleven relatief gezond gefinancierd. Hierdoor is er sprake van weinig faillissementen. Euro bedrijfsobligaties golden dan ook als een aantrekkelijk alternatief voor staatsobligaties van Zuid-Europese landen. Ten opzichte van de benchmark werd met deze portefeuille een underperformance behaald van (1,3%); dit kan toegeschreven worden aan de relatieve onderweging van schuld papier van financiële instellingen in Italië en Spanje. Het herstel van de markten in Spanje en Italië in de tweede helft van het jaar heeft voor een groot deel de underperformance veroorzaakt.

De beleggingen in high yield bonds en EMD pakten per saldo goed uit met een rendement van 15,9%. Voor de high yield obligaties is nog steeds sprake van zeer lage (verwachte) faillissementsrisico's, ondanks lage economische groeiverwachtingen. Dit is vooral te danken aan de gesaneerde bedrijfsbalansen. Daarnaast weten de bedrijven zich nog goed te (her) financieren in de markt. De beleggingen concentreren zich voornamelijk in de VS. In de tweede helft van 2012 zijn de groeiverwachtingen in de VS verhoogd en heeft de centrale bank verschillende maatregelen genomen om de economie te stimuleren. Dit droeg er mede aan bij dat high yield obligaties een goed rendement over 2012 behaalden.

Beleggers zien opkomende markten als een goed alternatief voor veel met schuld beladen westerse landen. De eerste helft van 2012 lieten obligaties uit opkomende landen echter een verdeeld beeld zien. De Europese groeivertraging begon langzamerhand ook de groei in opkomende landen te vertragen. Als gevolg hiervan hebben verschillende opkomende landen er voor gekozen hun valuta te verzwakken. De tweede helft van 2012 hebben obligaties van opkomende landen een goede performance laten zien. Dit werd voornamelijk veroorzaakt door het feit dat de Europese beleidsmakers aangaven er alles aan te doen om de euro in de huidige vorm te behouden.

De beleggingen in hoogrenderende obligaties lieten in absolute termen een resultaat zien van 15,9%.

De goede performance van deze subcategorie kwam vooral doordat beleggers een alternatief zochten voor de beleggingen in Zuid-Europese staatsobligaties. Ook de vraag naar beleggingen met een hoge rente heeft in de tweede helft van het jaar voor een goed rendement gezorgd.

Beleggingsbeleid (vervolg)

Onroerend goed

	Strategische verdeling eind 2012	Portefeuille verdeling eind 2012	Rendement 2012	
			Progress	Benchmark
Indirect onroerend goed				
Europa	60%	57%	1,0%	1,0%
Azië - Pacific	20%	7%	16,0%	16,0%
Noord Amerika	20%	36%	24,1%	24,1%
Totaal	100%	100%	5,5%	5,5%

In 2012 hebben wij de portefeuille verder opgebouwd met indirecte beleggingen in onroerend goed. De aandacht was in 2012 gericht op verdere spreiding over ontwikkelde markten in Noord-Amerika en Azië-Pacific in aanvulling op de bestaande Europese portefeuille. Wij hebben gezocht naar beleggingsfondsen met een laag risicoprofiel.

Aan het begin van 2012 bestond de portefeuille uit twaalf fondsen, zeven niet-beursgenoteerde in Europa en vijf beursgenoteerde in Noord-Amerika en Azië-Pacific. De positie van onroerend goed was toen nog onderwogen ten opzichte van de strategische bandbreedte omdat de portefeuille zich in de opbouwfase bevond.

In 2012 hebben wij onze portefeuille uitgebreid via drie niet-beursgenoteerde onroerendgoedfondsen in Noord-Amerika. Het zijn fondsen die een brede portefeuille hebben in a) meerdere sectoren, b) alleen in woningen, en c) alleen in bedrijfsruimten. Daarnaast hebben wij de beursgenoteerde portefeuille verder uitgebreid door investeringen in bestaande fondsentoevoeging van drie nieuwe fondsen. Met deze investeringen is de gehele onroerendgoedportefeuille binnen de strategische bandbreedte gebracht. In totaal bestaat de portefeuille ultimo 2012 uit tien niet-beursgenoteerde onroerendgoedfondsen en acht beursgenoteerde.

De onroerendgoedmarkten kenden in 2012 vele uitdagingen met onder andere moeilijke financieringen en hoge leegstandspercentages. Onze portefeuille heeft gemiddeld een leegstandspercentage van 10% (terwijl in de markt moet worden gedacht aan 18% of hoger). Binnen de portefeuille varieert de leegstand van 0% tot 15% per fonds.

In 2012 is de strategie voor onroerend goed geactualiseerd waardoor wij de diversificatie over de markten verder gaan uitbreiden. Daarnaast is de bandbreedte voor beleggingen in beursgenoteerde fondsen vergroot. Ondanks de nieuwe investeringen is de portefeuille nog steeds in opbouwfase.

Grondstoffen

Voor grondstoffen was 2012 geen geweldig jaar. Het rendement bedroeg (-0,6%). Wereldwijd was 2012 een jaar van matige economische groei en dus ook van minder vraag naar grondstoffen.

In 2012 is in heel belangrijke landbouwgebieden in de VS sprake geweest van een grote droogte. Voor gewassen als sojabonen en maïs leidde deze droogte tot forse prijsstijgingen, die de zwakke rendementen op energiegerelateerde grondstoffen en industriële metalen voor een deel compenseerden.

Code Verantwoord Beleggen

Progress heeft zijn beleid op het gebied van ecologie (milieu), sociaal beleid en goed ondernemingsbestuur (ESG) beschreven in de Code Verantwoord Beleggen, die in 2012 is aangenomen. De code is tot stand gekomen in overleg tussen Bestuur en Deelnemersraad. Hij voldoet aan internationale standaarden van duurzaamheid en goed ondernemingsbestuur.

In onze code kiezen wij als centraal uitgangspunt de Principles for Responsible Investment (PRI) van de Verenigde Naties (VN). Deze principes richten zich op respecteren van mensenrechten, respecteren van arbeidsrechten, tegengaan van corruptie, beschermen van het milieu inclusief het tegengaan van klimaatverandering, en respecteren van normen voor goed ondernemingsbestuur.

Ook de tien principes van de VN Global Compact voor ondernemingen vormt voor ons een leidraad bij de beoordeling van onze beleggingen op ESG-criteria. Global Compact is een initiatief van de VN dat verantwoord ondernemen wil bevorderen. De universele principes zijn gebaseerd op algemeen erkende verdragen, zoals de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, de Rio Verklaring over milieu en ontwikkeling, en de Conventie in Merida over corruptie.

Externe adviseur

Ons ESG-beleid is nu gebaseerd op vier pijlers: het aangaan van een dialoog met bedrijven (engagement), het stemmen op

Beleggingsbeleid

(vervolg)

alle aandelen, het hanteren van een uitsluitingslijst en het screenen van de portefeuille op basis van bovengenoemde uitgangspunten. In de komende jaren wil Progress tot een duurzame portefeuille komen door het doen van een of enkele specifieke duurzame beleggingen.

De uitvoering van dit beleid is specialistisch en arbeidsintensief. Daarom werken we hiervoor samen met een dienstverlener, die is gespecialiseerd in het formuleren en uitvoeren van ESG-beleid. De keuze voor deze externe adviseur is een belangrijke stap in realisering van ons doel om verantwoord beleggen uit te breiden en te verbreden. Deze adviseur zal zo veel mogelijk alle beleggingen screenen aan de hand van de Code Verantwoord Beleggen, op Algemene Vergaderingen van Aandeelhouders ons stemrecht uitoefenen en in dialoog treden met ondernemingen die volgens onze code niet aan hun maatschappelijke verplichtingen voldoen. Uitsluiten van ondernemingen doen we zelf op basis van de adviezen van onze adviseur op dit gebied.

Engagement

Engagement is het aangaan door onze adviseur van een dialoog met bedrijven om een duidelijke en structurele gedragsverandering te bewerkstelligen van de ondernemingen waarin wij beleggen. De aanleiding voor engagement kan bijvoorbeeld zijn dat de inrichting van het ondernemingsbestuur niet voldoet, of dat een bedrijf één van de uitgangspunten in de Code Verantwoord Beleggen overtreedt, of dat het herhaaldelijk tegenstemmen op de aandeelhoudersvergadering niet leidt tot verandering van beleid of gedrag.

Bedrijfsspecifieke engagement zal normaal gesproken worden uitgevoerd als wij vinden dat dialoog zal leiden tot een toename in de waarde van de aandelen in een bedrijf, of de waardevermindering van de aandelen zal voorkomen of beperken. Het besluit tot het aangaan van engagement houdt normaal gesproken in dat er op basis van een uitgebreide analyse voldoende aanleiding is om op grond van financiële, strategische, bestuurlijke, wettelijke of ethische principes de dialoog met het management van de onderneming aan te gaan. Progress is in 2012 nog geen engagementtraject gestart omdat de samenwerking met onze adviseur pas per 1 oktober 2012 van start is gegaan.

Uitsluiting

Wij beleggen niet in bedrijven die in strijd handelen met de

Code Verantwoord Beleggen. Daarbij gaat het onder meer om producenten van controversiële wapens, zoals chemische en biologische wapens, kernwapens, antipersoonsmijnen en clustermunitie. Eind 2012 staan 9 bedrijven op onze uitsluitingslijst.

Uitsluitingslijst Progress 31 december 2012

Onderneming	Land	Reden voor uitsluiting
Aeroteh S.A.	Roemenie	Cluster munitie
Aryt Industries Ltd	Israel	Cluster munitie (multi-purpose)
Ashot Ashkelon Industries Ltd	Israel	Cluster munitie
Doosan Corporation	Zuid Korea	Cluster munitie
Hanwha Corp.	Zuid Korea	Cluster munitie, landmijnen
L-3 Communications Holdings Inc	USA	Cluster munitie (multi-purpose)
Poongsan Corporation	Zuid Korea	Cluster munitie
Singapore Technologies engineering Ltd	Singapore	Cluster munitie
Textron	USA	Cluster munitie

Overige wijzigingen ESG-beleid

In 2012 hebben wij besloten onze beleggingsportefeuille voor een breder deel op duurzaamheid te gaan screenen. Aandelen, bedrijfsobligaties en staatsobligaties zullen in het vervolg wereldwijd op ESG-criteria worden beoordeeld, en niet slechts voor Europa zoals eerder het geval was. Ook maken we 1% van ons vermogen in de categorie private equity beschikbaar om specifieke doelbeleggingen aan te gaan. Daarbij valt te denken aan beleggen in bijvoorbeeld schone energie, een goede watervoorziening, duurzame landbouw of een beleggingsfonds dat energiebesparing in bestaande woningen en kantoren financiert. Voorwaarden voor dit soort doelbeleggingen zijn nadrukkelijk dat de verwachte opbrengsten aantrekkelijk zijn en de risico's beheersbaar blijken.

Corporate Governance

Uitgangspunt bij corporate governance (goed ondernemingsbestuur) is dat bestuurders en commissarissen van beursgenoteerde vennootschappen over hun taakuitoefening verantwoording dienen af te leggen. De Nederlandse Corporate Governance Code (Code Tabaksblat) is op 1 januari 2004 in werking getreden. De

Beleggingsbeleid (vervolg)

code is onder andere een uitwerking van de maatschappelijke verantwoordelijkheid die Nederlandse pensioenfondsen hebben tegenover hun gepensioneerden en deelnemers.

Stembeleid

Wij oefenen invloed uit op het ondernemingsbestuur door vragen te stellen en te stemmen op aandeelhoudersvergaderingen. Progress stemt op alle aandelen in de portefeuille. De uitvoering hiervan ligt bij een gespecialiseerde organisatie op het gebied van voting. Progress stemde vooral tegen het managementadvies op het gebied van beloningen en herbenoemingen van management.

Progress is als mede-oprichter actief in Eumedion. Deze stichting behartigt de belangen van aangesloten institutionele beleggers op het gebied van corporate governance en duurzaamheid. Het doel is de prestaties van beursvennootschappen op het gebied van governance, milieu en sociaal beleid te verbeteren.

Transparantie

Wij willen ons ESG-beleid helder en controleerbaar uitleggen aan onze belanghebbenden. Daarom legt Progress via haar website - www.unileverpensioenfonds.nl - elk kwartaal verantwoording af over stemgedrag en engagements.

Benchmarks

Ook in 2012 zijn de duurzaamheidsprestaties van de intern beheerde Europese aandelenportefeuille en van de Europese bedrijfs- en staatsobligaties van Progress vergeleken met de diverse indexen oftewel benchmarks. De resultaten van deze analyse op de onderdelen Environment (ecologie), Social (sociaal beleid) en Governance (goed ondernemingsbestuur) zijn weergegeven in onderstaande tabellen, de maximale score is 100.

Vergelijking duurzaamheid intern beheerde aandelen

	December 2012			December 2011		
	Progress	Benchmark	+/-	Progress	Benchmark	+/-
Governance	73.06	70.45	+2.61	71.18	69.79	+1.40
Social	69.07	68.67	+0.40	66.26	65.41	+0.85
Environment	70.64	69.45	+1.19	65.70	63.33	+2.37

Vergelijking duurzaamheid Europese bedrijfsobligaties

	December 2012			December 2011		
	Progress	Benchmark	+/-	Progress	Benchmark	+/-
Governance	68.86	66.27	+2.59	66.82	65.83	+1.00
Social	69.50	70.45	-0.95	64.52	66.26	-1.74
Environment	66.62	64.32	+2.31	63.18	62.20	+0.97

Vergelijking duurzaamheid Europese staatsobligaties

	December 2012			December 2011		
	Progress	Benchmark	+/-	Progress	Benchmark	+/-
Governance	87.11	87.63	-0.51	91.22	84.30	+6.92
Social	87.79	87.86	-0.07	88.67	86.82	+1.84
Environment	56.61	56.17	0.45	57.36	58.72	-1.36

Beleggingsbeleid (vervolg)

VBDO Benchmark Verantwoord Beleggingen

De Vereniging van Beleggers voor Duurzame Ontwikkeling (VBDO) publiceerde in december 2012 zijn jaarlijkse onderzoek naar verantwoord beleggen door pensioenfondsen. In de algemene beoordeling staat Progress in 2012 op de 38e plaats, evenals in 2011 maar met een iets hogere score.

Corporate Governance

In 2012 hebben wij wederom gebruikgemaakt van ons stemrecht op de Algemene Vergaderingen van Aandeelhouders. Op deze manier dragen wij bij aan de ontwikkeling van goed ondernemingsbestuur. Een externe partij adviseert Progress via stemadviezen en handelt de administratieve afwikkeling van het elektronisch stemmen af. Wij doen hiervan verslag op onze website (www.unilever.nl/progress). Het in 2007 gedefinieerde stembeleid zetten wij ongewijzigd voort. Wij maken gebruik van ons stemrecht bij alle ondernemingen en passen geen minimumwaarde toe als criterium voor het al dan niet stemmen. Progress is lid van Eumedion, de belangenorganisatie van institutionele beleggers op het terrein van corporate governance.

Kosten vermogensbeheer

De uitvoeringskosten van het pensioenfonds bestaan in het algemeen uit:

- Directe kosten, dit zijn kosten die via een factuur in rekening worden gebracht.
- Indirecte kosten, dit zijn kosten die voornamelijk betrekking hebben op vermogensbeheer en die ten laste van de desbetreffende beleggingen, en dus het rendement worden gebracht.

In 2011 is er in de diverse media veel aandacht geweest voor de kosten van vermogensbeheer. Zo was een van de constatering, dat financiële instellingen, waaronder pensioenfondsen, geen (volledig) inzicht hebben in de kosten van het vermogensbeheer, en dan met name in transactiekosten. Progress heeft naar aanleiding hiervan in 2011 een onderzoek gedaan en heeft bij de bepaling van deze kosten over 2012 deels gebruik gemaakt van eigen, en deels van inschattingen van de Pensioenfederatie. Deze inschattingen hebben wat Progress betreft betrekking op management fee's binnen private equity, indirect onroerend goed en rente- en inflatie-derivaten, en op transactiekosten op aan- en verkopen van staats- en bedrijfsobligaties, vreemde valuta afdekkingen en rente- en inflatiederivaten. Deze inschattingen bedragen over 2012 in totaal 7,4 miljoen euro.

Progress blijft ernaar streven om een zo volledig mogelijk inzicht in de kosten van vermogensbeheer te krijgen.

Kosten van vermogensbeheer 2012

	Direct	Indirect	Indirect (geschat)	Totaal
Kosten van (externe) vermogensbeheerders	6.166	7.381	4.364	17.911
Kosten custodian (bewaring)	161	559	-	720
Transactiekosten	-	2.244	3.024	5.268
Overige kosten ¹⁾	68	652	-	720
Totaal	6.395	10.836	7.388	24.619
in % van gemiddeld belegd vermogen in 2012				0,59%

¹⁾ consultancy, juridisch en belastingen

Deelnemersbeleid

In juli 2012 werd de Wet verhoging AOW goedgekeurd. Hierdoor gaat de AOW-leeftijd vanaf 1 januari 2013 geleidelijk omhoog. De eerste drie jaar telkens met één maand, daarna met meerdere maanden tegelijk. In het najaar stelden VVD en PvdA in het regeerakkoord een versnelde verhoging van de AOW-leeftijd voor vanaf eind 2015. De AOW-leeftijd zou hierdoor in 2018 al op 66 jaar uitkomen en in 2021 op 67 jaar.

Door de Wet verhoging AOW liepen gepensioneerden van Progress die nog geen 65 jaar zijn, tegen een AOW-gat aan van één of meerdere maanden. Daarom hebben wij ons samen met andere pensioenfondsen succesvol ingezet voor een wettelijke oplossing. Vroeggepensioneerden mogen nu ook een klein stukje levenslang pensioen inleveren voor het langer laten doorlopen van het tijdelijk pensioen. Met deze oplossing komen wij volledig tegemoet aan een voorstel dat door de Vereniging van Unilever Gepensioneerden bij Progress is ingebracht.

Een aantal maanden voor het bereiken van hun 65-jarige leeftijd krijgen onze vroeg gepensioneerden schriftelijk het aanbod gebruik te maken van deze oplossing.

Naar een nieuwe pensioenregeling

Het afgelopen jaar is een aantal wijzigingen gepresenteerd op pensioengebied. Naast de verhoging van de AOW-leeftijd is ook de fiscale verschuiving naar pensioenleeftijd 67 voor de bedrijfspensioenen al definitief. Dit gaat op 1 januari 2014 in, waarbij ook het fiscaal toegestane opbouwpercentage verlaagd wordt. Hierdoor moet de pensioenregeling van Unilever op 1 januari 2014 gewijzigd zijn. In oktober is daarom een werkgroep pensioenen gestart, met daarin vertegenwoordigers van vakbonden en Unilever. Deze werkgroep heeft de opdracht om voor de CAO-partijen een verkenning uit te voeren naar een nieuwe Unilever-pensioenregeling. De bedoeling is dat na deze rapportage de onderhandelingen over de nieuwe pensioenregeling beginnen.

Waar mogelijk zal in de nieuwe pensioenregeling al rekening gehouden worden met de aangekondigde wijzigingen die op 1 januari 2015 van kracht worden. Het betreft de wijziging van het Financieel Toetsingskader en de verdere versoering van het fiscaal kader van de bedrijfspensioenen. Dat zou volgens de plannen in het regeerakkoord de maximaal toegestane pensioenopbouw verder beperken tot 1,75% per jaar; daarnaast wordt de pensioenopbouw boven een salaris van 100.000 euro

niet langer fiscaal gefaciliteerd.

Afkoop van bijna 1200 geringe pensioenaanspraken

In ons pensioenreglement is vastgelegd dat het Bestuur pensioenen afkoopt indien dit wettelijk mogelijk is; deze bevoegdheid is gedelegeerd aan de uitvoeringsorganisatie. De afkoop van geringe pensioenaanspraken - beneden de 450 euro bruto per jaar - is sinds 2007 ook wettelijk mogelijk bij gewezen deelnemers en ex-partners. Vanwege de administratieve belasting en de daarmee gepaard gaande kosten besloten wij om in 2012 van deze mogelijkheid gebruik te maken. Daarom hebben wij 1.250 gewezen deelnemers en 600 ex-partners met een gering pensioen afkoop van hun pensioen voorgesteld. Uiteindelijk gingen 1.163 van hen akkoord met het voorstel; 800 van hen waren gewezen deelnemers. Dit betekent een 'score' van 63%. Afgaande op de ervaring bij andere pensioenfondsen waren wij uitgegaan van ongeveer 50%. De totale afkoopsom bedroeg bijna drie miljoen euro.

Communicatie

De steeds veranderende wereld waarin Progress zich bevindt, vraagt om een regelmatige bijsturing van het communicatiebeleid. Daarom hebben wij in het najaar ons communicatiebeleid van 2009 herzien. De komende beleidsperiode willen wij onder meer de informatie gelaagd aanbieden. Binnen eenzelfde uiting kan laag 1 worden gezien als de belangrijkste informatie, laag 2 als nadere uitleg en laag 3 kan bestaan uit een doorverwijzing naar de website voor achtergrondinformatie.

De toonzetting in schriftelijke, persoonlijke en digitale communicatie blijft eenvoudig, open en helder. Hierbij zijn wij proactief, toegankelijk en activerend. Met activerend bedoelen wij dat de doelgroep wordt uitgenodigd tot het ondernemen van actie waar nodig.

Jaarlijks stellen wij een actieplan op. Naast de ieder jaar terugkerende communicatie zoals onze nieuwsbrieven, het Jaarbericht, het Uniform Pensioenoverzicht en de pensioensprekuren worden daarin ook nieuwe acties opgenomen. De belangrijkste activiteit in 2012 was het moderniseren van onze website naar de mogelijkheden van deze tijd. Onze website heeft daarbij meer de rol van ondersteunend communicatiemiddel gekregen.

In samenhang hiermee hebben wij de opzet van Progress Nieuws gewijzigd. De inhoud is algemener geworden; het beschrijft meer de hoofdlijnen. Er zijn meer en kortere artikelen,

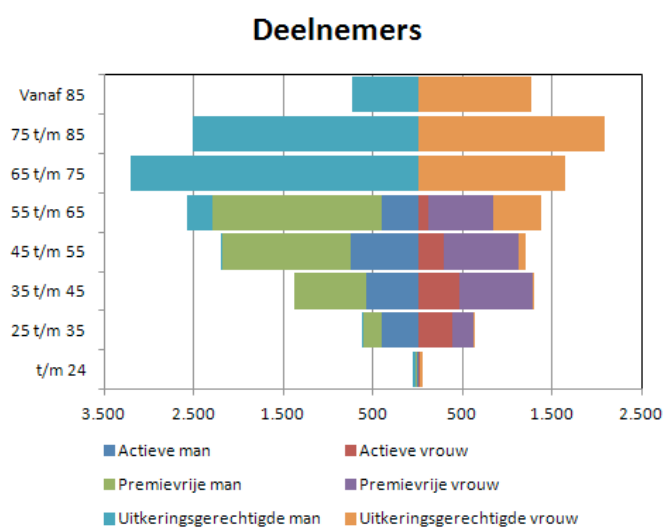
Deelnemersbeleid

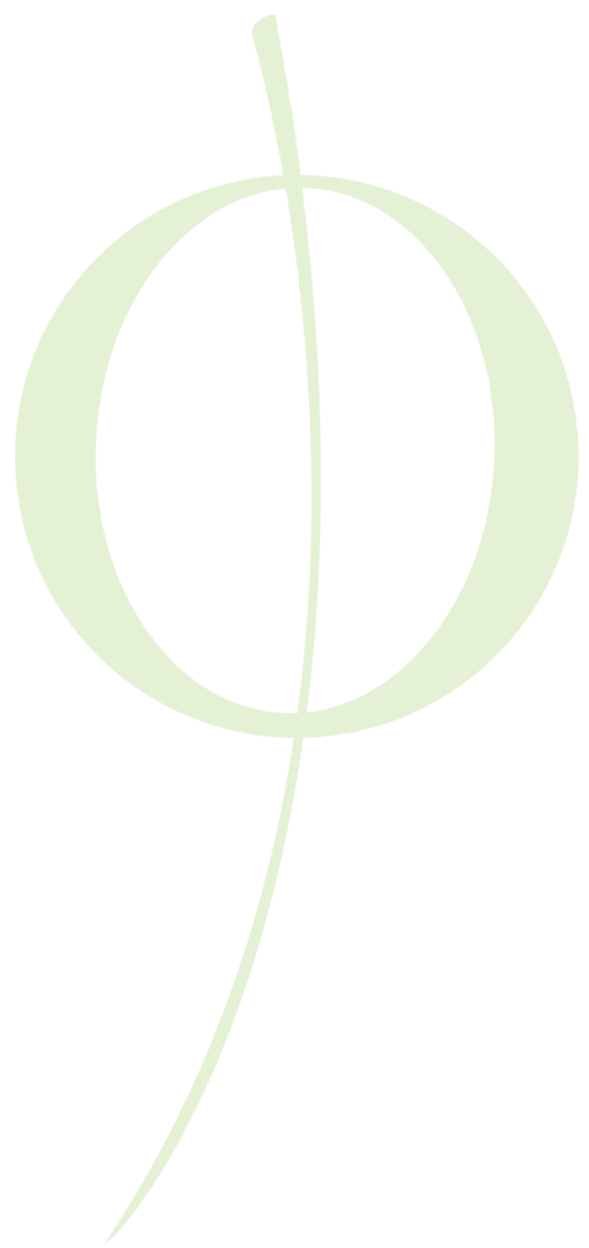
wij geven de informatie vaker via interviews en wij lichten zaken meer toe aan de hand van voorbeelden, grafieken etc. Voor verdere verdieping verwijzen wij naar de website. Daar is aanvullende informatie te vinden. Via een digitale nieuwsberichtenservice, waar deelnemers en gepensioneerden zich voor kunnen opgeven, en de Nieuwsbrief worden de abonnees naar deze informatie geleid.

Deelnemersaantallen

De grootste wijziging in ons deelnemersbestand is het gevolg van de hiervoor genoemde afkoopactie. Omdat ruim 800 gewezen deelnemers hun geringe pensioen lieten afkopen, daalde het aantal gewezen deelnemers naar 6.938. Het totaal aantal deelnemers daalde hierdoor ook naar 22.790 eind 2012.

Samenstelling van het deelnemersbestand

JAAARREKENING 2012

Balans per 31 december 2012

(bedragen in duizenden euro's)

		2012	2011
Na resultaatbestemming			
	Toelichting (vanaf pag. 37)		
Activa			
Beleggingen voor risico van het pensioenfonds			
Aandelen	1	2.124.064	1.712.144
Vastrentende waarden	2	1.694.114	1.631.567
Onroerend goed	3	331.151	221.024
Derivaten	4	211.942	298.846
Overige beleggingen	5	309.251	398.721
		<hr/>	<hr/>
Subtotaal		4.670.522	4.262.302
Herverzekeringsdeel technische voorzieningen	6	28.195	27.983
Overige vorderingen en overlopende activa	7	10.242	91.754
Liquide middelen	8	394	20.137
		<hr/>	<hr/>
Totaal		4.709.353	4.402.176
Passiva			
Stichtingskapitaal en reserves	9		
Stichtingskapitaal		5	5
Bestemmingsreserve		-	-
Overige reserves		1.112.735	746.238
Technische voorzieningen	10		
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds		3.377.490	3.162.733
Derivaten	4	-	89.037
Overige schulden en overlopende passiva	11	219.123	404.163
		<hr/>	<hr/>
Totaal		4.709.353	4.402.176

Staat van baten en lasten

(bedragen in duizenden euro's)

		2012	2011
Baten	Toelichting (vanaf pag. 45)		
Beleggingsopbrengsten voor risico van het pensioenfonds			
Directe beleggingsopbrengsten	12	52.442	55.168
Indirecte beleggingsopbrengsten	13	654.232	412.730
Kosten van vermogensbeheer	14	(6.394)	(5.807)
		<hr/>	<hr/>
Totaal beleggingsopbrengsten		700.280	462.091
Premiebijdragen	15	41.862	43.241
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds	19	-	-
Saldo overdrachten van rechten	20	976	1.678
Overige baten	16	330	379
		<hr/>	<hr/>
Totaal baten		743.448	507.389
Lasten			
Pensioenuitkeringen	17	(157.360)	(158.180)
Pensioenuitvoeringskosten	18	(3.153)	(3.115)
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds	19	(214.757)	(329.336)
Mutatie herverzekeringsdeel technische voorzieningen		212	(642)
Overige lasten	21	(1.893)	(115)
		<hr/>	<hr/>
Totaal lasten		(376.951)	(491.388)
		<hr/>	<hr/>
Saldo van baten en lasten		366.497	16.001
Bestemming van het saldo van baten en lasten			
Mutatie bestemmingsreserve		-	-
Mutatie overige reserves		366.497	16.001
		<hr/>	<hr/>
Totaal		366.497	16.001

Actuariële en bedrijfstechnische analyse

(bedragen in duizenden euro's)

	2012	2011
Resultaat op interest		
Directe en indirecte beleggingsopbrengsten	700.280	462.091
Interesttoevoeging voorziening pensioenverplichtingen	(47.448)	(35.684)
Mutatievoorziening i.v.m. wijziging rentetermijnstructuur	(212.990)	(360.303)
Subtotaal	439.842	66.104
Resultaat op toeslagverlening		
Indexatie premievrije en ingegane pensioenen	(49.161)	(51.768)
Resultaat op kosten		
Vrijval kostenopslag uit voorziening pensioenverplichtingen	3.217	3.204
In premie begrepen opslag voor directe kosten	200	200
Pensioenuitvoeringskosten	(3.153)	(3.115)
Subtotaal	264	289
Resultaat op premie		
Ontvangen premie	41.862	43.241
In premie begrepen kosten	(200)	(200)
Pensioenopbouw en risicopremies ¹⁾	(38.928)	(31.842)
Backservice actieve deelnemers 2002-regeling	(100)	(200)
Indexatie actieve deelnemers 2007-regeling	(11.903)	(14.380)
Subtotaal	(9.269)	(3.381)
Vermeerdering VPV door bijzondere oorzaken		
Opslag voor overgang naar nieuwe overlevingstafels	(27.035)	-
Voorziening toekomstige arbeidsongeschiktheid	-	(4.083)
Resultaat op verzekeringstechnische grondslagen	8.036	3.537
Overige resultaten	3.820	5.303
Totaal	366.497	16.001

¹⁾ opslagen voor in actieve dienst overlijden en arbeidsongeschikt worden

Kasstroomoverzicht

(bedragen in duizenden euro's)

	2012	2011
Kasstroom uit pensioenactiviteiten		
Ontvangen premies	11.862	8.530
Ontvangen in verband met overdracht van rechten	5.219	3.776
Betaalde pensioenuitkeringen	(160.159)	(160.919)
Betaald in verband met overdracht van rechten	(4.243)	(2.098)
Betaalde kosten van pensioenuitvoering	(4.119)	(2.070)
Ontvangen uitkeringen van herverekeraars	2.760	2.839
Vooruitontvangen premies 2012 Unilever Nederland	-	30.000
Overige ontvangsten/uitgaven	(33.339)	2.042
	<hr/>	<hr/>
Totaal kasstroom uit pensioenactiviteiten	(182.019)	(117.900)
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten		
Verkopen en aflossingen van beleggingen		
Aandelen	835.552	654.717
Vastrentende waarden	1.502.662	795.851
Onroerend goed	-	55.262
Overige beleggingen	102.626	85.739
	<hr/>	<hr/>
Subtotaal	2.440.840	1.591.569
Ontvangen directe beleggingsopbrengsten	51.242	53.079
Aankopen beleggingen		
Aandelen	(1.005.452)	(695.765)
Vastrentende waarden	(1.409.676)	(1.202.458)
Onroerend goed	(108.544)	(48.003)
Overige beleggingen	(20.427)	(27.743)
	<hr/>	<hr/>
Subtotaal	(2.544.099)	(1.973.969)
Derivaten	211.301	239.812
Betaalde kosten van vermogensbeheer	(6.545)	(5.520)
Overige ontvangsten/uitgaven	9.537	232.841
	<hr/>	<hr/>
Totaal kasstroom uit beleggingsactiviteiten	162.276	137.812
Mutatie liquide middelen	(19.743)	19.912
Liquide middelen per 1 januari	20.137	225
Liquide middelen per 31 december	394	20.137
	<hr/>	<hr/>
Mutatie liquide middelen	(19.743)	19.912

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Grondslagen voor waardering

Algemeen

In 2012 hebben zich geen stelselwijzigingen voorgedaan.

Alle beleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde. Voor zover niet anders vermeld vindt waardering van activa en passiva plaats tegen verkrijgingsprijs.

De Richtlijn van de Raad voor de Jaarverslaggeving, nummer 610, voorziet in de balans in een splitsing tussen beleggingen voor risico van het fonds en voor risico van deelnemers. In de staat van baten en lasten is een primaire splitsing opgenomen in baten en lasten. Het kasstroomoverzicht is gesplitst in kasstroom uit pensioenactiviteiten en kasstroom uit beleggingsactiviteiten. In 2012 zijn ten opzicht van 2011 geen wijzigingen opgetreden en wij volgen hiermee Titel 9 Boek 2 BW, met inachtneming van het bepaalde in artikel 146 van de Pensioenwet.

Aandelen

Aandelen zijn opgenomen tegen reële waarde. De vaststelling van deze waarde geschiedt op basis van de officiële slotnoteringen (closing rates) aan de diverse beurzen op balansdatum.

De verantwoording van waardemutaties van de reële waarde vindt plaats bij de indirecte beleggingsopbrengsten.

Vastrentende waarden

Voor vastrentende waarden geldt het volgende:

- Obligaties (staats- en bedrijvenobligaties) zijn gewaardeerd tegen reële waarde plus de lopende rente. De vaststelling van deze reële waarde geschiedt op basis van de officiële slotnoteringen (mid/bid) aan de diverse beurzen op balansdatum.
- Emerging markets debt en high yield zijn opgenomen tegen reële waarde. De vaststelling van deze reële waarde geschiedt op basis van de officiële slotnoteringen aan de diverse beurzen op balansdatum.
- Leningen op schuldbekentenis zijn opgenomen tegen reële waarde inclusief de lopende rente. Bij de bepaling van deze waarde wordt rekening gehouden met de actuele marktrente, de resterende looptijd, het aflossingspatroon en het risico van vervroegde aflossing.

De verantwoording van waardemutaties van de reële waarde vindt plaats bij de indirecte beleggingsopbrengsten.

Onroerend goed (indirect)

Indirect onroerend goed wordt gewaardeerd tegen reële waarde. Beursgenoteerd indirect onroerend goed wordt gewaardeerd op basis van de officiële slotnoteringen (closing rates) aan de diverse

beurzen op balansdatum.

Niet-beursgenoteerde onroerendgoedbeleggingen worden gewaardeerd op reële waarde. De reële waarde is de intrinsieke waarde op basis van een best guess opgave van de externe managers. De waardering is op basis van de laatste rapportage (per eind september), verhoogd met de investeringen, en verlaagd met de desinvesteringen in het 4e kwartaal. Per jaareinde wordt de externe managers gevraagd een inschatting (best guess) te geven inzake de ontwikkeling van het fonds in het 4e kwartaal. Alleen lagere inschattingen worden in de waardering opgenomen (voorzichtigheidsprincipe).

De verantwoording van waardemutaties van de reële waarde vindt plaats bij de indirecte beleggingsopbrengsten.

Derivaten

De stichting kan in het kader van het vermogensbeheer en risicoreductie gebruik maken van derivaten zoals optie-, future- en termijncontracten op effecten, beleggingen in commodity swaps (grondstoffen) en valuta's, om risico's af te dekken of koersen te fixeren in verband met voorgenomen aan- of verkooptransacties en van rente- en inflatiederivaten. Tot de opbrengst van aandelen wordt gerekend de premie van de opties waarvan de optietermijn is verlopen en die niet zijn geëffectueerd. Indien deze wel zijn geëffectueerd wordt de premie geteld bij dan wel in mindering gebracht op de verkoopprijs of de aankoopprijs van de onderliggende aandelen. De rente- en inflatieswaps worden gewaardeerd tegen de in de markt geldende Eonia swapcurve (voorheen Euribor swaprentecurve), waarbij gebruik wordt gemaakt van gevalideerde waardering-modellen. Commodity swaps worden gewaardeerd tegen reële waarde. De vaststelling van deze reële waarde geschiedt op basis van de officiële noteringen aan de diverse beurzen op balansdatum. De valutatermijncontracten en de rente- en inflatiederivaten worden gewaardeerd tegen de reële waarde per balansdatum. Voor de valuatetermijncontracten is dit de forwardkoers van alle afzonderlijke afgesloten valutatermijncontracten. Futures worden gewaardeerd tegen reële waarde. De vaststelling van de reële waarde is gebaseerd op de onderliggende (reële) waarde van de desbetreffende effecten.

Bij een negatieve waarde worden de derivaten opgenomen onder de passiva.

Overige beleggingen

Hieronder vallen niet-beursgenoteerde participaties in private equity en de op korte termijn belegde middelen.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling (vervolg)

Private equity beleggingen worden gewaardeerd op reële waarde. De reële waarde is de intrinsieke waarde op basis van een best guess opgave van de private equity managers. De waardering is op basis van de laatste rapportage (per eind september), verhoogd met de investeringen, en verlaagd met de desinvesteringen in het 4e kwartaal. Per jaareinde worden de private equity managers gevraagd een inschatting (best guess) te geven inzake de ontwikkeling van het fonds in het 4e kwartaal. Alleen lagere inschattingen worden in de waardering opgenomen (voorzichtigheidsprincipe).

De verantwoording van waardemutaties van de reële waarde vindt plaats bij de indirecte beleggingsopbrengsten.

De op korte termijn belegde middelen worden opgenomen tegen de reële waarde van de tegenprestatie, gewoonlijk de verkrijgingsprijs.

Herverzekeringsdeel technische voorzieningen

Het herverzekeringsdeel van de technische voorziening wordt gewaardeerd op de actuariële bepaalde contante waarde van de herverzekerde aanspraken. Deze herverzekerde aanspraken worden berekend conform de grondslagen van de voorziening pensioenverplichtingen. Het fonds loopt hierbij geen beleggings- en actuariële risico's anders dan tegenpartijrisico. In 2012 heeft zich dit niet voorgedaan.

Overige vorderingen en overlopende activa

Deze worden opgenomen tegen de reële waarde van de tegenprestatie, gewoonlijk de verkrijgingsprijs, eventueel verminderd met de noodzakelijk geachte voorzieningen.

Liquide middelen

Onder de liquide middelen zijn opgenomen die kas- en banktegoeden die onmiddellijk opeisbaar zijn dan wel een looptijd korter dan twaalf maanden hebben. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

Stichtingskapitaal en reserves

Bestemmingsreserve

De bestemmingsreserve wordt gevormd door het aanwezige fondsvermogen voor zover dat uitgaat boven een reële dekkinggraad van 130%.

Overige reserves

De overige reserves worden salderend bepaald en zijn het restant tussen het fondsvermogen en overige activa enerzijds, en de voorziening pensioenverplichtingen, de bestemmingsreserve en overige passiva anderzijds.

Voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds

De voorziening pensioenverplichtingen voor de actieve deelnemers aan het pensioenreglement 2002 en het pensioenreglement 2007 is gewaardeerd op actuele waarde, en is gelijk aan de contante waarde van de opgebouwde pensioenaanspraken. Er is rekening gehouden met een onvoorwaardelijke indexatie per 1 januari 2013 ter grootte van 2,25% voor deelnemers in de basisregeling die vallen onder Pensioenreglement 2007. Voor arbeidsongeschikte deelnemers is de voorziening pensioenverplichtingen gelijk aan de contante waarde van de bereikbare aanspraken. De voorziening pensioenverplichtingen voor de niet-actieve deelnemers (gewezen deelnemers met aanspraken op uitgesteld pensioen en gepensioneerden) is gelijk aan de contante waarde van de toegekende aanspraken op pensioen. Per 1 januari 2013 zijn de rechten van de pensioengerechtigden en slapers in de basisregeling verhoogd met 1,98%. De rechten van de pensioengerechtigden en slapers in de excedentregeling van Pensioenreglement 2007 zijn per 1 januari 2013 niet verhoogd. In de bepaling van de voorziening pensioenverplichtingen is geen rekening gehouden met de in het pensioenreglement opgenomen voorwaardelijke indexaties na 1 januari 2013. Voor inactieve deelnemers is geen sprake van onvoorwaardelijke indexaties. Zie voor een verdere toelichting bijlage 2 en 3. De voorziening pensioenverplichtingen is verder berekend met inachtneming van de volgende grondslagen en veronderstellingen:

Rekenrente

DNB heeft in 2012 vanwege uitzonderlijke marktomstandigheden, een correctie op de rentetermijnstructuur toegepast. In plaats van een "driemaandsgemiddelde" moet nu een "driemaandsgemiddelde" en de Ultimate Forward Rate (UFR) gehanteerd worden.

Overlevingstafels

Voor zowel mannen als vrouwen wordt gereserveerd volgens de door het Actuariële Genootschap (AG) gepubliceerde Prognosetafel 2012-2062. Er wordt rekening gehouden met het verschil in overlevingskansen tussen de werkende en de totale bevolking door toepassing van ervaringssterfte die gebaseerd is op de Towers Watson

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling (vervolg)

2012 ervaringssterfte en waarnemingen bij Progress.

Gezinssamenstelling

Voor niet-pensioentrekkenden is een partnerfrequentie van 100% aangenomen, die na de 65-jarige leeftijd afloopt volgens de sterftegrondslagen voor de medeverzekerde partner. Voor pensioentrekkenden is uitgegaan van de werkelijke burgerlijke staat.

Kosten

Aangenomen is dat de kosten van de pensioenadministratie kunnen worden gedekt uit een opslag van 2% op de uitgekeerde pensioenen.

Progress verzekert het invaliditeitsrisico van zijn actieve deelnemers. In de pensioenreglementen 2002 en 2007 is premievrijstelling bij invaliditeit (PVI) en het arbeidsongeschiktheidspensioen (AOP) opgenomen. Door de loondoorbetaling is pas over twee jaar bekend welke deelnemers er arbeidsongeschikt zijn geworden. Daarom is er in de voorziening pensioenverplichting een voorziening opgenomen voor deze toekomstige invaliditeit van 4,4 miljoen euro.

Overige schulden en overlopende passiva

Deze worden opgenomen tegen de reële waarde van de tegenprestatie, gewoonlijk de verkrijgingsprijs.

Omrekening vreemde valuta

Transacties die in vreemde valuta gedurende het boekjaar zijn afgesloten, zijn omgerekend tegen de werkelijk verrekende valutakoersen. Activa en passiva in vreemde valuta zijn omgerekend tegen de valutakoersen per balansdatum.

Voor de belangrijkste vreemde valuta's luiden deze:

	2012	2011
1 Euro = Amerikaanse dollar	1,3184	1,2982
1 Euro = 100 Japanse yen	1,1400	0,9988
1 Euro = Britse pond	0,8111	0,83530

Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen

De resultaten op transacties worden verantwoord in het jaar

waarin zij zijn gerealiseerd; verliezen reeds zodra zij voorzienbaar zijn.

Beleggingsopbrengsten

Onder de directe beleggingsopbrengsten wordt in dit verband verstaan:

- dividend;
- interest;
- de netto-exploitatieopbrengsten uit onroerend goed;
- vergoedingen voor uitlenen van effecten;
- overige opbrengsten.

Vergoedingen, ontvangen voor het uitlenen van effecten, worden ten gunste van de desbetreffende aandelen- en obligatieportefeuille gebracht. Onder de indirecte beleggingsopbrengsten worden verstaan de gerealiseerde en ongerealiseerde waardewijzigingen. Onder kosten van vermogensbeheer worden zowel de externe als de daaraan toegerekende interne kosten verstaan. De kosten van het vermogensbeheer, zoals transactiekosten, proviesies, kosten van custodians en externe vermogensbeheerders zijn verrekend met de desbetreffende directe en indirecte beleggingsopbrengsten.

Premiebijdragen

Onder premiebijdragen wordt verstaan de aan derden in rekening gebrachte c.q. te brengen bedragen voor de in het verslagjaar verzekerde pensioenen onder aftrek van kortingen.

Pensioenuitkeringen

De pensioenuitkeringen betreffen de aan deelnemers uitgekeerde bedragen inclusief afkopen. De pensioenuitkeringen zijn berekend op actuariële grondslagen en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Saldo overdracht van rechten

De post Saldo overdracht van rechten bevat het saldo van bedragen uit hoofde van overgenomen dan wel overgedragen pensioenverplichtingen.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit pensioenactiviteiten en kasstromen uit beleggingsactiviteiten.

Toelichting op de balans

(bedragen in duizenden euro's)

2012

2011

Algemeen

Van het belegd vermogen van ruim 4,6 miljard euro is ongeveer 74% beursgenoteerd (2011: 72%), en ongeveer 26% niet-beursgenoteerd (2011: 28%). Deze laatste betreft voornamelijk indirect onroerend goed, private equity en een deel van de vastrentendewaardenportefeuille; de waardering en gehanteerde modellen worden in de waarderingsgrondslagen en in de toelichting bij de desbetreffende categorie uiteengezet.

1 Aandelen

Balanswaarde per 1 januari	1.712.144	1.763.214
Aankopen	975.452	725.765
Verkopen	(835.552)	(654.717)
Waardemutaties	272.020	(122.118)
Balanswaarde per 31 december	2.124.064	1.712.144

		2012		2011
Specificatie naar regio	%	Bedrag	%	Bedrag
Europa ex Verenigd Koninkrijk	43,9	931.851 ²⁾	40,9	700.020 ¹⁾
Verenigd Koninkrijk	4,3	92.056	4,6	78.433
Noord-Amerika	19,4	411.908	22,2	380.161
Japan	13,2	280.052	13,3	228.453
Pacific Rim exclusief Japan	5,8	123.347	6,5	111.233
Emerging markets	13,4	284.850	12,5	213.844
	100,0	2.124.064	100,0	1.712.144

	%	Bedrag	%	Bedrag
Specificatie naar sector				
Energie	6,7	141.039	7,0	120.692
Materialen	7,3	155.417	7,9	134.698
Industrie	11,7	249.003	12,2	208.937
Consumenten: Auto/Media e.d.	11,6	245.324	11,2	191.335
Consumenten: Voeding/Drank	6,6	141.202	7,1	121.646
Gezondheid	7,4	157.589	6,7	115.270
Financiële instellingen	33,8	717.860 ²⁾	32,1	549.649 ¹⁾
Informatietechnologie	9,6	203.290	9,6	164.778
Telecommunicatie	3,4	72.209	4,1	70.267
Nutsbedrijven	1,9	41.131	2,1	34.872
	100,0	2.124.064	100,0	1.712.144

Alle aandelen zijn beursgenoteerd.

Per eind 2012 is een bedrag van 124 miljoen euro door het fonds in het kader van zijn beleggingsactiviteiten voor belening ter beschikking gesteld. Ter dekking van het uit deze transacties voortvloeiende risico van niet-teruglevering zijn voor 131 miljoen euro aan zekerheden verkregen. Eind 2011 waren er geen effecten uitgeleend.

Per 31 december 2011 en per 31 december 2012 is niet direct belegd in aandelen Unilever NV en Unilever Plc.

¹⁾ Inclusief Money Market Funds (226 miljoen euro)

²⁾ Inclusief Money Market Funds (267 miljoen euro)

Toelichting op de balans

(bedragen in duizenden euro's)

	2012		2011	
2 Vastrentende waarden				
Balanswaarde per 1 januari		1.631.567		1.137.711
Aankopen		1.409.676		1.202.458
Verkopen		(1.502.662)		(795.851)
Waardemutaties		155.533		87.249
		<hr/>		<hr/>
Balanswaarde per 31 december		1.694.114		1.631.567
Specificatie naar soort	%	Bedrag	%	Bedrag
Obligaties en preferente aandelen (niet winstdelend)	100	1.693.347	99,9	1.630.496
Leningen op schuldbekentenis	0	767	0,1	1.071
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	100	1.694.114	100,0	1.631.567
Portefeuilleverdeling	%	Bedrag	%	Bedrag
Staatsobligaties	37,4	632.871	43,2	704.260
Euro Credits	24,0	406.142	18,8	306.701
Hoogrenderende obligaties	38,6	655.101	38,0	620.606
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	100,0	1.694.114	100,0	1.631.567
Duration (gemiddeld in jaren)				
Vastrentende waarden		7,4		6,8
3 Onroerend goed				
Balanswaarde per 1 januari		221.024		231.325
Aankopen/investeringen		109.610		47.680
Verkopen/desinvesteringen		-		(55.262)
Waardemutaties		517		(2.719)
		<hr/>		<hr/>
Balanswaarde per 31 december		331.151		221.024
Specificatie naar soort	%	Bedrag	%	Bedrag
Indirect onroerend goed				
Europa	57,7	190.933	83,5	184.514
Azië Pacific	7,0	23.143	4,9	10.789
Noord-Amerika	35,3	117.075	11,6	25.721
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal indirect onroerend goed	100,0	331.151	100,0	221.024

Toelichting op de balans

(bedragen in duizenden euro's)

Indirect onroerend goed wordt gewaardeerd tegen reële waarde. Beursgenoteerd indirect onroerend goed wordt gewaardeerd op basis van de officiële slotnoteringen (close rates) aan de diverse beurzen op balansdatum.

Niet-beursgenoteerd onroerendgoedbeleggingen worden gewaardeerd op reële waarde. De reële waarde is de intrinsieke waarde op basis van een best guess opgave van de externe managers. De waardering is op basis van de laatste rapportage (per eind september), verhoogd met de investeringen, en verlaagd met de desinvesteringen in het 4e kwartaal. Per jaareinde wordt de externe managers gevraagd een inschatting (best guess) te geven inzake de ontwikkeling van het fonds in het 4e kwartaal. Alleen lagere inschattingen worden in de waardering opgenomen (voorzichtigheidsprincipe).

4 Derivaten

Euro x 1.000	2012		2011	
	Nominale waarde	Marktwaarde	Nominale waarde	Marktwaarde
Rente- en inflatieswaps	4.403.361	166.598	5.037.400	297.078
Valuta termijncontracten		40.108		(85.541)
Commodityswap	USD 282.471	3.153	USD 313.536	(3.364)
Futures		2.083		1.636
Totaal		211.942		209.809

De stichting kan in het kader van het vermogensbeheer en risicoreductie gebruik maken van derivaten zoals optie-, future- en termijncontracten op effecten en valuta's, om risico's af te dekken of koersen te fixeren in verband met voorgenomen aan- of verkooptransacties en van rente- en inflatiederivaten. Tot de opbrengst van aandelen wordt gerekend de premie van de opties waarvan de optietermijn is verlopen en die niet zijn geëffectueerd. Indien deze wel zijn geëffectueerd wordt de premie geteld bij dan wel in mindering gebracht op de verkoopprijs of de aankoopprijs van de onderliggende aandelen.

Rente- en inflatieswaps

Euro x 1.000	2012		2011	
	Nominale waarde	Marktwaarde	Nominale waarde	Marktwaarde
Renteswaps	1.996.361	146.649	2.730.400	233.537
Inflatieswaps	2.407.000	19.949	2.307.000	63.541
Totaal	4.403.361	166.598	5.037.400	297.078

De totale nominale waarde van de afgesloten renteswaps bedraagt 1.996 miljoen euro en hiermee is ongeveer 49% van de rentemismatch (rentegevoeligheid van het fonds) afgedekt. Per eind 2011 was dit ongeveer 60%. De totale nominale waarde van de afgesloten inflatieswaps bedraagt 2.407 miljoen euro en hiermee is ongeveer 50% van de benodigde inflatiebehoefte afgedekt. Per eind 2011 was dit ongeveer 44%. Ultimo 2012 was de totale marktwaarde van deze derivaten 166,6 miljoen euro. De rente- en inflatieswaps worden gewaardeerd tegen de in de markt geldende swaprentecurve en break-even inflatieswapcurve, waarbij gebruik wordt gemaakt van gevalideerde waarderingmodellen. Met ingang van april 2012 zijn we de rente en inflatie derivaten gaan waarderen op basis van de EONIA swapcurve (was voorheen de EURIBOR renteswapcurve). De EONIA waardering viel per ultimo maart 2012 1,7 miljoen euro lager uit dan de EURIBOR waardering.

Toelichting op de balans

(bedragen in duizenden euro's)

Valutatermijncontracten

Ultimo 2012 is 80% van de strategische marktwaarde van de aandelen in Amerikaanse dollars, Britse ponden, Japanse yen en Australische dollars afgedekt. De vastrentende waarde beleggingen (High Yield en Emerging Market Debt (EMD)) in Amerikaanse dollars en de vreemde valuta beleggingen binnen onze private equity- en indirecte onroerendgoedportefeuille zijn volledig afgedekt. Het ongerealiseerd resultaat op balansdatum is in totaal 40,1 miljoen euro (2011: -85,5 miljoen euro), waarvan vastrentende waarden 6,9 miljoen euro, aandelen 27,6 miljoen euro, private equity 1,9 miljoen euro en indirect onroerend goed 3,2 miljoen euro.

	Valuta soort	Exposure	Totaal afgedekt (contractpositie)	Gemiddelde forwardkoers per 31.12.2012
Aandelen	USD	564 mln	449 mln	1,2885
Aandelen	JPY	29.517 mln	22.244 mln	104,9608
Aandelen	AUD	105 mln	83 mln	1,2493
Aandelen	GBP	69 mln	54 mln	0,813
Obligaties (High Yield)	USD	443 mln	437 mln	1,3019
Obligaties (EMD)	USD	226 mln	221 mln	1,3011
Private equity	USD	131 mln	131 mln	1,294
Indirect onroerend goed	AUD	21 mln	21 mln	1,2723
Indirect onroerend goed	USD	151 mln	148 mln	1,2839
Indirect onroerend goed	HKD	70 mln	77 mln	10,0455

De valutatermijncontracten worden gewaardeerd tegen de reële waarde per balansdatum. Voor de valutatermijncontracten is dit de forwardkoers van alle afzonderlijke afgesloten valutatermijncontracten.

	2012		2011	
	Nominale waarde USD x 1.000	Markt- waarde EUR x 1.000	Nominale waarde USD x 1.000	Markt- waarde EUR x 1.000
Commodities	282.471	3.153	313.536	(3.364)
Totaal	282.471	3.153	313.536	(3.364)

Commodities

De totale nominale waarde van de afgesloten total return swap bedraagt eind 2012 282 miljoen Amerikaanse dollars. De totale marktwaarde per ultimo 2012 van deze derivaten is 3,2 miljoen euro.

Commodities worden gewaardeerd tegen reële waarde. De vaststelling van deze reële waarde geschiedt op basis van de officiële indices van de diverse beurzen op balansdatum.

Futures

Ten behoeve van de bijsturing van de duration van de staatsobligatieportefeuille hebben we per ultimo 2012 55 futurecontracten gekocht met een marktwaarde per ultimo 2012 van 0,2 miljoen euro (ultimo 2011: 251 future contracten, marktwaarde 1,6 miljoen euro). Ten behoeve van het terugbrengen van het actuele belang in aandelen hebben we per ultimo 2012 3.737 futurecontracten verkocht met een marktwaarde van 1,9 miljoen euro. Futures worden gewaardeerd tegen reële waarde. De vaststelling van de reële waarde is gebaseerd op de onderliggende waarde van de desbetreffende effecten.

Toelichting op de balans

(bedragen in duizenden euro's)

2012

2011

5 Overige beleggingen

Euro x 1.000	2012 Markt- waarde	2011 Markt- waarde
Private Equity	140.651	128.721
Op korte termijn belegde middelen	168.600	270.000
Totaal	166.598	398.721

Onder overige beleggingen vallen beleggingen in private equity en op korte termijn belegde middelen.

Private equity

Balanswaarde per 1 januari	128.721	93.642
Aankopen	20.427	27.743
Verkopen	(21.226)	(12.639)
Waardemutaties	12.729	19.975
Balanswaarde per 31 december	140.651	128.721

Private equity beleggingen worden gewaardeerd op reële waarde. De reële waarde is de intrinsieke waarde op basis van een best guess opgave van de private equity managers. De waardering is op basis van de laatste rapportage (per eind september), verhoogd met de investeringen, en verlaagd met de desinvesteringen in het 4e kwartaal. Per jaareinde wordt de private equity managers gevraagd een inschatting (best guess) te geven inzake de ontwikkeling van het fonds in het 4e kwartaal. Alleen lagere inschattingen worden in de waardering opgenomen (voorzichtigheidsprincipe).

Op korte termijn belegde middelen

Dit betreft voornamelijk middelen die op een termijn van ongeveer een maand of minder zijn uitgezet.	168.600	270.000
--	---------	---------

De op korte termijn belegde middelen worden opgenomen tegen de reële waarde van de tegenprestatie, gewoonlijk de verkrijgingsprijs.

De stichting heeft bij verschillende partijen de beschikking over diverse faciliteiten op de geldmarkt.

6 Herverzekeringsdeel technische voorzieningen

Stand per 1 januari	27.983	28.625
Uitkering herverzekering	(2.760)	(2.839)
Resultaat op herverzekering	2.972	2.197
Stand per 31 december	28.195	27.983

Van het bedrag per jaareinde bedraagt het herverzekeringsdeel met een looptijd korter dan één jaar 2,7 miljoen euro (2011: 2,5 miljoen euro).

Toelichting op de balans

(bedragen in duizenden euro's)

	2012	2011
7 Overige vorderingen en overlopende activa		
Beleggingen	1.007	1.000
Terug te vorderen belastingen	1.221	891
Stichting Financiering Voortzetting Pensioenverzekering	550	300
Te ontvangen huren	-	10
Afgegeven zekerheden valutatermijncontracten (collateral)	-	85.317
Afgegeven zekerheden commodities (collateral)	-	3.429
Afgegeven zekerheden futures (collateral)	6.999	300
Unilever Nederland B.V.	208	-
Overige	257	507
	<hr/>	<hr/>
Totaal	10.242	91.754

Alle overige vorderingen en overlopende activa hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

8 Liquide middelen

De stichting heeft kredietfaciliteiten in rekening courant tot een bedrag van 45 miljoen euro ter afdekking van een eventueel tijdelijk tekort op de lopende rekening.

9 Stichtingskapitaal en reserves

Stichtingskapitaal	5	5
Bestemmingsreserve	-	-
Overige reserves	1.112.735	746.238
	<hr/>	<hr/>
Totaal	1.112.740	746.243
Stand begin van het jaar	746.243	730.242
Bestemming saldo van baten en lasten	366.497	16.001
Stand eind van het jaar	1.112.740	746.243

Solvabiliteit in % van voorziening pensioenverplichtingen

	2012	2011
Minimaal vereist eigen vermogen	4% = 142 miljoen euro	4% = 133 miljoen euro
Vereist eigen vermogen	23% = 762 miljoen euro	25% = 776 miljoen euro
Aanwezig eigen vermogen	33% = 1.113 miljoen euro	24% = 746 miljoen euro

De vereiste dekkingsgraad die als solvabiliteitsbuffer dient voor de risico's die het pensioenfonds loopt, bedraagt per 31 december 2012 123%. De nominale dekkingsgraad is gelijk aan 133%. Omdat eind juni 2012 nog sprake was van een reservetekort en er daardoor nog geen sprake is van herstel in drie opeenvolgende kwartaaleinden is het herstelplan van 23 februari 2009 nog steeds van kracht.

Toelichting op de balans

(bedragen in duizenden euro's)

2012

2011

In de onderstaande tabel is de ontwikkeling van de dekkingsgraad in het herstelplan naast de werkelijke dekkingsgraad gezet. Hieruit valt op te maken dat de dekkingsgraad per eind 2012 hoger is dan de verwachte dekkingsgraad in het herstelplan. In het herstelplan is een vereiste dekkingsgraad opgenomen van 125%. Volgens het herstelplan zou deze vereiste dekkingsgraad eind 2014 bereikt moeten zijn.

Verwachte en werkelijke nominale dekkingsgraad		
jaareinde	Verwachting herstelplan	Werkelijk
2009	108%	119%
2010	112%	126%
2011	116%	124%
2012	120%	133%

Dekkingsgraad

De nominale dekkingsgraad wordt berekend door het totale fondsvermogen te delen door de voorziening pensioenverplichtingen. De reële dekkingsgraad wordt berekend door het fondsvermogen te delen door de reële voorziening pensioenverplichtingen. De reële voorziening pensioenverplichtingen wordt op dezelfde grondslagen vastgesteld als de nominale voorziening pensioenverplichtingen met dien verstande dat rekening wordt gehouden met toekomstige indexaties op basis van de verwachte prijsinflatie.

Nominale dekkingsgraad	133,0%	124%
Reële dekkingsgraad	99,7%	90%

Vanwege de bijzondere betekenis van een reële dekkingsgraad van 100% in ons beleid (wel of geen inhaalindexatie), is de reële dekkingsgraad per eind 2012 uitgedrukt in 1 decimaal achter de komma.

10 Technische voorzieningen

Voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds

Voorziening pensioenverplichtingen	3.349.295	3.134.750
Voorziening pensioenverplichtingen herverzekerd	28.195	27.983
Totaal	3.377.490	3.162.733

De overgang naar de nieuwe AG sterfte prognose 2012-2062 betekende per eind 2012 een verhoging van de voorziening pensioenverplichtingen met plm. 27 miljoen euro.

Het toepassen van de Ultimate Forward Rate (UFR) heeft per jaareinde 2012 tot een lagere (135 miljoen euro) voorziening pensioenverplichting geleid.

Als de rente met 1%-punt stijgt, neemt de waarde van de pensioenverplichtingen met ongeveer 12% af.

Als de rente met 1%-punt daalt, neemt de waarde van de pensioenverplichtingen met ongeveer 15% toe.

Voorziening pensioenverplichtingen naar soort deelnemer

Actieve deelnemers	703.440	671.977
Gewezen deelnemers	614.248	539.883
Pensioengerechtigden	2.055.440	1.946.790
Toekomstige arbeidsongeschiktheid	4.362	4.083
Totaal	3.377.490	3.162.733

Toelichting op de balans

(bedragen in duizenden euro's)

	Actieve Deelnemers	Gewezen Deelnemers	Pensioen- trekkenden
Mutaties 2012 alle categorieën in aantallen			
Stand per 1 januari	3.446	8.033	12.459
Nieuwe toetredingen	306	-	-
Herintredingen	-	-	-
Uittreding met premievrije aanspraken	(278)	278	-
Waardeoverdracht	-	(53)	-
Ingang pensioen	(47)	(441)	738
Overlijden	(5)	(33)	(644)
Afkoop	-	(843)	(104)
Andere oorzaken	(4)	(3)	(15)
Stand per 31 december	<u>3.418</u>	<u>6.938</u>	<u>12.434</u>

Nadere onderbouwing van de mutatie in de voorziening pensioenverplichtingen: zie 19 (toelichting op staat van baten en lasten).

	2012	2011
11 Overige schulden en overlopende passiva		
Beleggingen	743	50.677
Zekerheden rente-/inflatieswaps (collateral)	174.277	312.946
Zekerheden commodities (collateral)	1.106	-
Zekerheden valutatermijncontracten (collateral)	35.208	-
Belastingen	3.722	4.359
Unilever Nederland B.V.		
Vooruitontvangen premies	-	30.000 ¹⁾
Diversen	-	2.657
Overige	4.067	3.524
	<u>219.123</u>	<u>404.163</u>

Alle overige schulden en overlopende passiva hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

¹⁾ vooruitontvangen premie 2012.

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Per eind 2012 zijn er geen niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen.

Toelichting op staat van baten en lasten

(bedragen in duizenden euro's)

	2012	2011
12 Directe beleggingsopbrengsten		
Aandelen		
Dividend	12.620	9.385
Vastrentende waarden		
Interest	29.364	34.900
Onroerend goed		
Direct onroerend goed	-	(1.152)
Indirect onroerend goed	10.232	8.836
Subtotaal onroerend goed	10.232	7.684
Overige beleggingen		
Private equity		
Dividend	-	150
Op korte termijn belegde middelen		
Interest	226	3.049
Subtotaal overige beleggingen	226	3.199
Totaal directe beleggingsopbrengsten	52.442	55.168
13 Indirecte beleggingsopbrengsten		
Waardemutaties:		
Aandelen	272.020	(122.095)
Vastrentende waarden	155.533	87.249
Onroerend goed	517	(720)
Derivaten		
Interest- en inflatieswaps	185.519	481.821
Valutatermijncontracten	35.270	(50.385)
Commodities	(9.475)	682
Futures	2.119	(3.797)
Overige beleggingen		
Private equity	12.729	19.975
Totaal indirecte beleggingsopbrengsten	654.232	412.730
14 Kosten van vermogensbeheer		
Aandelen	(2.908)	(2.009)
Vastrentende waarden	(2.319)	(1.915)
Onroerend goed	(453)	(1.169)
Derivaten	(290)	(246)
Overige beleggingen	(424)	(468)
Totaal kosten vermogensbeheer	(6.394)	(5.807)
Totaal beleggingsopbrengsten voor risico v.h. pensioenfonds	700.280	462.091

Toelichting op staat van baten en lasten

(bedragen in duizenden euro's)

	2012	2011
15 Premiebijdragen		
Werkgeverspremies	39.629	41.510
Deelnemersbijdragen	1.123	1.065
	<hr/>	<hr/>
Subtotaal	40.752	42.575
Premies aanvullende Anw-verzekering	383	403
Premies aanvullende verzekeringen voor SpaarJaren en PlusPensioen	0	1
Premies vrijwillige AOW-verzekering	(46)	(29)
Fonds Voorheffing Pensioenverzekering	773	291
	<hr/>	<hr/>
Totaal premiebijdragen	41.862	43.241
Premie in miljoenen euro's		
Totale kostendeekkende premie	62,6	57,8
FTK toetsingspremie	30,6	40,8
Totale gedempte premie	40,7	32,0
Totale feitelijke premie	41,9	43,2
De kostendeekkende premie geeft de waarde van de pensioenaangroei in 2012 weer (inclusief indexatie actieve deelnemers per 1 januari 2013) en de daarbij behorende solvabiliteitsmarge (25%). Deze premie is vastgesteld op basis van de primo 2012 geldende rentetermijnstructuur gepubliceerd door De Nederlandsche Bank.		
16 Overige baten		
Interest	37	64
Overige	293	315
	<hr/>	<hr/>
	330	379
17 Pensioenuitkeringen		
Ouderdomspensioen	(118.164)	(120.293)
Partnerpensioen	(38.111)	(36.735)
Wezenpensioen	(215)	(192)
	<hr/>	<hr/>
Subtotaal	(156.490)	(157.220)
Arbeidsongeschiktheid	(870)	(960)
	<hr/>	<hr/>
Totaal pensioenuitkeringen (netto)	(157.360)	(158.180)
Onderverdeling pensioenuitkeringen		
Ouderdomspensioen	(120.518)	(122.715)
Partnerpensioen	(37.874)	(36.541)

Toelichting op staat van baten en lasten

(bedragen in duizenden euro's)

	2012	2011
Wezenpensioen	(215)	(192)
Anw-verzekering	(643)	(611)
Arbeidsongeschiktheid	(870)	(960)
	<hr/>	<hr/>
Totaal pensioenuitkeringen (bruto)	(160.120)	(161.019)
Opbrengsten uit hoofde van herverzekeringen:		
Ouderdomspensioen	2.354	2.422
Partnerpensioen	406	417
	<hr/>	<hr/>
	2.760	2.839
	<hr/>	<hr/>
Totaal pensioenuitkeringen (netto)	(157.360)	(158.180)

Mutaties pensioengerechtigden in aantallen

	Ouderdoms- pensioen	Partner- pensioen	Overige
Stand per 1 januari	8.117	4.259	83
Ingang pensioen	488	233	17
Overlijden	(380)	(264)	-
Afkoop	(75)	(25)	(4)
Andere oorzaken	4	-	(19)
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Stand per 31 december	8.154	4.203	77

18 Pensioenuitvoeringskosten

Salarissen en sociale lasten	2.217	2.439
Automatiseringskosten	627	842
Aandeel in de kosten dienstafdelingen Unilever Nederland	747	925
Kosten huisvesting	190	195
Adviseurskosten	234	622
Accountantskosten ¹⁾	134	142
Reis- en verblijfkosten	89	260
Kosten extern vermogensbeheer	4.913	2.417
Eenmalige kosten uitbesteding vermogensbeheer	-	625
Overige kosten	396	455
	<hr/>	<hr/>
Subtotaal	9.547	8.922
Vermogensbeheer	(6.394)	(5.807)
	<hr/>	<hr/>
Totaal	3.153	3.115

¹⁾ Accountantskosten in verband met de controle van de jaarrekening, DNB staten, deelnemersgegevens en rekening Stichting Financiering Voorzetting Pensioenverzekering (FVP).

Toelichting op staat van baten en lasten

(bedragen in duizenden euro's)

	2012	2011
19 Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds		
Stand per 1 januari	3.162.733	2.833.397
Benodigde rente	47.448	35.684
Uitkeringen (bruto)	(160.120)	(161.019)
Afkopen	(3.922)	-
Verhoging opgebouwde aanspraken actieven	11.903	14.380
Indexatie excedentpensioen actieven	2.260	-
Verhoging aanspraken inactieven	46.901	51.768
Pensioenopbouw en risico-opslagen	39.028	28.234
Resultaat op technische grondslagen	(8.036)	271
Waardeoverdrachten	2.652	2.154
Vrijval voor kosten	(3.217)	(3.204)
Overige oorzaken	(165)	(3.318)
Wijziging rentetermijnstructuur	212.990	360.303
Vermeerdering voorziening pensioenverplichtingen door bijzondere oorzaken		
Reservering voor overgang nieuwe overlevingstafels	27.035	-
Voorziening toekomstige arbeidsongeschiktheid	-	4.083
Stand per 31 december	3.377.490	3.162.733
Totaal mutatie ten opzichte van voorgaand jaar	(214.757)	(329.336)
De rentetoevoeging is gebaseerd op de primo boekjaar geldende 1-jaarsrente volgens de rentetermijnstructuur zoals die door DNB wordt gepubliceerd.		
20 Saldo overdrachten van rechten		
Individuele overgenomen waardeoverdrachten	5.219	3.776
Individuele overgedragen waardeoverdrachten	(4.243)	(2.098)
	976	1.678
Mutatie VPV individuele overgenomen waardeoverdrachten	5.409	3.846
Mutatie VPV individuele overgedragen waardeoverdrachten	(2.757)	(1.692)
	2.652	2.154
21 Overige lasten		
Interest (op uitgaande waardeoverdrachten)	(20)	(45)
Overige	(1.873)	(70)
Totaal	(1.893)	(115)

Toelichting op staat van baten en lasten

(bedragen in duizenden euro's)

2012

2011

Algemene opmerkingen

Omzet

Premiebijdragen	41.862	43.241
Directe beleggingsopbrengsten	52.442	55.168
	<hr/>	<hr/>
	94.304	98.409

De stichting heeft geen personeel in dienst zodat uit dien hoofde geen salarissen en sociale lasten zijn betaald. De werkzaamheden ten behoeve van de stichting worden verricht door medewerkers (totaal aantal per 31 december 2012: 23, per 31 december 2011: 22) die een arbeidsovereenkomst hebben met Unilever Nederland Holdings en gedetacheerd zijn bij Progress. De kosten hiervoor worden doorbelast aan Progress. De totale bezoldiging betaald aan de gepensioneerde leden van de Raad van Bestuur vanwege hun bestuurslidmaatschap bij de stichting bedraagt 10.500 euro (2011: 10.500 euro).

Rotterdam, 21 mei 2013

Stichting Pensioenfonds Unilever Nederland "Progress"
Raad van Bestuur

R. Clement
L.J. van Dongen
P. de Lang (plv. voorzitter)
M.G. Roovers

Mevrouw M.J.F. Rots
C.J. Stolk (voorzitter)
J.J. Tabak
G. de Zoeten

OVERIGE GEGEVENS **2012**

Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Pensioenfonds Unilever Nederland 'Progress' te Rotterdam is aan Aon Consulting Nederland cv de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2012.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het Bestuur van het Pensioenfonds.

Voor de toetsing van de fondsmiddelen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening. In overeenstemming met de richtlijn 'Samenwerking tussen accountant en actuaris terzake van de controle van verantwoordingen van verzekeringsinstellingen' heeft de accountant van het Pensioenfonds mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid en de volledigheid van de administratieve basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeelsvorming van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. De door het pensioenfonds verstrekte administratieve basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht:

- heb ik ondermeer onderzocht of de technische voorzieningen, het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen toereikend zijn vastgesteld, en
- heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het Pensioenfonds.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten. Ik heb mij een oor-

deel gevormd over de waarschijnlijkheid waarmee het Pensioenfonds de tot balansdatum aangegeven verplichtingen kan nakomen, mede in aanmerking nemend het financiële beleid van het Pensioenfonds.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten, als geheel gezien, toereikend vastgesteld.

Gemeten naar de wettelijke maatstaf is ten aanzien van de verplichtingen, aangegaan tot balansdatum, sprake van een toereikende solvabiliteit.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet.

De vermogenspositie van Stichting Pensioenfonds Unilever Nederland 'Progress' is naar mijn mening voldoende. Daarbij is in aanmerking genomen dat de mogelijkheden tot het realiseren van de beoogde toeslagen toereikend zijn.

Rotterdam, 21 mei 2013

Drs. A.G.M. Den Hartogh, AAG

verbonden aan Aon Consulting Nederland cv

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de Raad van Bestuur van Stichting Pensioenfonds Unilever Nederland "Progress"

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2012 van Stichting Pensioenfonds Unilever Nederland "Progress" te Rotterdam gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2012 en het saldo van baten en lasten over 2012 en de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het bestuursverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). De raad van Bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als hij noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daar

van, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door de Raad van Bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Pensioenfonds Unilever Nederland "Progress" per 31 december 2012 en van het saldo van baten en lasten over 2012 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Amsterdam, 21 mei 2013
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door: drs. H.C. van der Rijst RA

Verslag Verantwoordingsorgaan

De Raad van Bestuur dient verantwoording af te leggen aan het Verantwoordingsorgaan over het beleid en de wijze waarop het is uitgevoerd alsmede over de naleving van de principes voor goed pensioenfondsbestuur. Het Verantwoordingsorgaan heeft de taak om hier een oordeel over te geven.

Hiertoe heeft de Raad van Bestuur aan het Verantwoordingsorgaan het jaarverslag 2012 in concept, de jaarrekening, het communicatieactieplan 2013 en de rapportage van de Raad van Toezicht doen toekomen. De Raad van Bestuur heeft voorts in een gezamenlijke bijeenkomst met het Verantwoordingsorgaan op 23 april 2013 het uitgevoerde beleid toegelicht. Vragen met betrekking tot de verstrekte stukken en de toelichting zijn ter vergadering beantwoord. Hiervan wordt verslag gedaan in de notulen van deze vergadering.

Gezien de inhoud van de verstrekte documenten, de ter vergadering gegeven toelichting en de verkregen antwoorden op aanvullende vragen is het Verantwoordingsorgaan van oordeel dat de Raad van Bestuur in 2012 de aan haar toebedeelde taken naar behoren heeft uitgevoerd en daarbij een evenwichtig beleid heeft gevoerd. Het Verantwoordingsorgaan is voorts van oordeel dat de Raad van Bestuur de principes voor goed pensioenfondsbestuur correct naleeft.

De Raad van Bestuur heeft kennis genomen van het oordeel van het Verantwoordingsorgaan.

Verslag Raad van Toezicht

Voor 2012 heeft de Raad van Bestuur de Raad van Toezicht gevraagd aandacht te schenken aan de manier waarop de Raad van Bestuur het duurzaamheidsbeleid ("ESG") heeft ingericht.

Daarnaast heeft de Raad van Toezicht naar de follow-up van zijn aanbevelingen 2011 gekeken en een aantal observaties met de Raad van Bestuur gedeeld.

In 2012 heeft de Raad van Toezicht met de Raad van Bestuur van gedachten gewisseld over de wenselijkheid van een meer continue dialoog tussen beide organen. De Raad van Bestuur heeft er voor gekozen om deze zaak te bezien in de context van de Wet versterking Bestuur pensioenfondsen. Op grond van deze wet zal Progress een keus maken ten aanzien van het toekomstige besturingsmodel. Die keus zal tevens in belangrijke mate de toekomstige wijze van samenwerking tussen het Bestuur en het intern toezicht bepalen.

Om zijn beeld van de situatie bij Progress te actualiseren heeft de Raad van Toezicht gedurende het jaar via zijn (autonome) toegang tot het bestuurdersportal "real time" kunnen meelezen

met de stukken voor de Raad van Bestuur. Daarnaast heeft Progress de Raad van Toezicht een apart dossiertje ter hand gesteld met betrekking tot ESG. Zoals gebruikelijk heeft de Raad van Bestuur ook dit jaar weer een notitie opgesteld waarin de Raad van Bestuur stand van zaken aangeeft met betrekking tot de opvolging van de aanbevelingen van de Raad van Toezicht over 2011.

De Raad van Toezicht heeft ter voorbereiding op zijn rapportage 2012 gesprekken gevoerd met de leden van de Raad van Bestuur, en met de Algemeen Directeur, de Directeur Pensioenen, de Risicomanager en de Algemeen Secretaris (tevens Compliance Officer) van Progress. De Raad van Toezicht heeft verder een gesprek gevoerd met de accountant van het fonds, met (een delegatie uit) het Progress Advisory Committee en met de Algemeen Directeur en de Directeur Beleggingen van Uninvest Company. De Raad van Toezicht heeft ook een gesprek gevoerd met (een delegatie uit) het Verantwoordingsorgaan.

De Raad van Toezicht heeft begin 2013 een conceptrapportage uitgebracht die op 28 maart 2013 met de Raad van Bestuur is

Verlag Raad van Toezicht (vervolg)

besproken. Daarna heeft de Raad van Toezicht zijn definitieve rapport over 2012 uitgebracht.

De Raad van Toezicht is ook dit jaar van mening dat Progress een bovengemiddeld goed geleid fonds is dat de verschillende betrokken belangen op evenwichtige wijze behartigt en op een verantwoorde manier omgaat met de risico's op de langere termijn.

Ten aanzien van het ESG-beleid is de Raad van Toezicht van oordeel dat Progress alert en doortastend heeft gereageerd toen duidelijk werd dat aanscherping van het ESG-beleid noodzakelijk was. Progress heeft daarbij zorgvuldig geacteerd jegens de sponsor en de Deelnemersraad. De Raad van Toezicht heeft de Raad van Bestuur er op gewezen dat Progress ten aanzien van haar ESG-beleid nog een aantal nadere keuzes heeft te maken.

De Raad van Toezicht denkt mee met de Raad van Bestuur over de beste manier waarop de bestuursleden ook in de toekomst goed invulling kunnen blijven geven aan de almaar complexer wordende taak van het besturen van een pensioenfonds.

Ten aanzien van de opvolging van zijn aanbevelingen over 2011 heeft de Raad van Toezicht geen bijzonderheden te melden.

Rotterdam, 7 maart 2013

H. Kapteijn A.H.A. Hoevenaars J.P.W. Klopper

Bestemming resultaat 2012

Het resultaat over 2012, totaal 366.497.000 euro is ten gunste gebracht van de overig reserves.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum.

Reactie Raad van Bestuur op Verlag Raad van Toezicht

De Raad van Bestuur waardeert de bijdrage die de Raad van Toezicht hiermee levert aan het functioneren van Progress en zij dankt de Raad van Toezicht hiervoor.

De Raad van Bestuur hecht belang aan de constructieve dialoog. De vorm waarin deze dialoog in de toekomst zal plaatsvinden wordt naar verwachting in 2013 vastgesteld in het kader van de herinrichting van de governance van Progress.

Het heeft voor de Raad van Bestuur duidelijk meerwaarde omdat de Raad van Toezicht een oordeel over de gang van zaken uitspreekt dat mede gebaseerd is op ervaringen bij andere pensioenfondsen en op voorbeelden die als best practice gezien kunnen worden. Tenslotte krijgt de Raad van Bestuur uit de discussie inzicht in de concrete verbeteringen die bereikt kunnen worden bij het opvolgen van de aanbevelingen.

De adviezen van de Raad van Toezicht over de verdere aanscherping van de keuzes die ten grondslag liggen aan het beleid neemt de Raad van Bestuur mee in de verdere besluitvorming.

Afspraken uit de Uitvoeringsovereenkomst met Unilever

Progress voert de pensioenovereenkomsten, zoals Unilever die met haar werknemers heeft afgesloten, uit. Dit is vastgelegd in een uitvoeringsovereenkomst tussen Progress en Unilever. In deze uitvoeringsovereenkomst zijn onder meer vastgelegd de hoogte van de door Unilever verschuldigde premie en de voorwaarden waaronder overschotten terugbetaald worden aan Unilever.

De hierop betrekking hebbende bepalingen uit de uitvoeringsovereenkomst:

Artikel 4 Vaststelling van de feitelijke pensioenpremie

1. Progress stelt - de adviserende actuaris gehoord - de door Unilever aan Progress af te dragen feitelijke pensioenpremie op jaarbasis vast, waarbij de premie ten minste moet voldoen aan de op dat moment geldende wet- en regelgeving. De feitelijke pensioenpremie bestaat uit de gedempte premie vermeerderd met een opslag of verminderd met een korting als bepaald in lid 5 en verder.
2. De op enig kalenderjaar betrekking hebbende gedempte premie bestaat uit:
 - a) de contante waarde van de daadwerkelijke inkoop van pensioen als gevolg van het doorlopen van de diensttijd en de risicopremies voor de risicodekkingen;
 - b) de contante waarde van de onvoorwaardelijke pensioenverhoging voor deelnemers, voor zover betrekking hebbend op het verschil tussen looninflatie en prijsinflatie;
 - c) de uitvoeringskosten voor zover deze niet door de excasokosten worden gedekt, en
 - d) de opslag voor het instandhouden van het Vereist Eigen Vermogen van Progress zoals vastgelegd in artikel 12 van het besluit Financieel Toetsingskader Pensioenfondsen. De opslag is gelijk aan het vereist eigen vermogen over a) en b) verminderd met de vrijval van het aanwezig eigen vermogen over de uitkeringen. De opslag zal niet negatief zijn.
3. De in lid 2 genoemde contante waarde berekeningen en de berekening van de risicopremies wordt uitgevoerd op basis van de in de abtn van Progress vastgelegde grondslagen voor het bepalen van de voorziening pensioenverplichtingen, met uitzondering van de rekenrente en de algemene looninflatie.
4. De bij de vaststelling van de gedempte premie te hanteren rekenrente is 3,5%. Progress kan, de adviserend actuaris en

Unilever gehoord, besluiten tot aanpassing van de rekenrente indien het verwacht rendement van Progress, verminderd met de verwachte prijsinflatie, met meer dan een 0,5%-punt wijzigt vanaf het tijdstip dat de rekenrente voor het laatst is aangepast. Het verwacht rendement wordt jaarlijks door Progress vastgesteld en in het beleggingsbeleidsplan vastgelegd. Ingeval het beleggingsbeleidsplan wordt omgevormd tot een verklaring inzake beleggingen, zal het verwacht rendement in deze verklaring worden opgenomen. De verwachte prijsinflatie wordt als volgt vastgesteld. Er wordt uitgegaan van een inflatiecurve, te weten de Euro Inflation ex Tobacco Zero Coupon (Bloomberg code: EUSWIXX, waarbij XX staat voor looptijd), waarop een (negatieve) correctie van 40 basispunten zal worden toegepast. Deze correctie is vastgesteld op basis van een technische analyse. Deze analyse zal jaarlijks worden uitgevoerd en kan leiden tot een herziening van de correctie. Daarnaast wordt een bandbreedte van -30 basispunten en +30 basispunten gehanteerd rond een samengestelde Economenverwachting. Deze Economenverwachting is gebaseerd op een gemiddelde voor de Eurozone, gebaseerd op de volgende drie verwachtingen.

- a) Meest recente 10-jaars verwachting van Consensus Economics voor de Eurozone.
- b) Meest recente 10-jaars verwachting van Oxford Economics voor de Eurozone.
- c) ECB inflatie target.

Indien de op basis van de Break-even inflatiecurve (minus de voornoemde correctie) berekende verwachte prijsinflatie buiten de vermelde bandbreedte raakt, zal de verwachte prijsinflatie worden vastgesteld op de dichtstbijzijnde grens van de bandbreedte. Indien de berekende verwachte prijsinflatie per twee opeenvolgende maandeinden buiten de bandbreedte ligt, kunnen Progress, de adviserend actuaris gehoord hebbende, en Unilever, in overleg, besluiten de verwachte inflatie tijdelijk aan te passen. De algemene looninflatie bedraagt 0,5%-punt meer dan de prijsinflatie.

5. Op de gedempte premie past Progress een korting of een toeslag toe. Deze feitelijke premie stelt Progress vast op basis van de reële dekkingsgraad van Progress en de volgende richtlijnen, waarbij de premiekortingsgrens gelijk is aan een reële dekkingsgraad van 100%. De reële dekkingsgraad wordt berekend op basis van de in de abtn van Progress vastgelegde

Afspraken uit de Uitvoeringsovereenkomst met Unilever (vervolg)

grondslagen voor het bepalen van de voorziening pensioenverplichtingen en uitgaande van de prijsinflatie zoals gedefinieerd in lid 4 van dit artikel. Indien de reële dekkingsgraad:

- a) gedurende een aaneengesloten periode van 12 maanden regelmatig lager is dan 80%, besluit Progress in beginsel dat Unilever naast de premie als genoemd in lid 2 het tekort tot 80% bijstort;
 - b) gedurende het grootste deel van het voorgaande boekjaar tussen 80 en 100% ligt, besluit Progress in beginsel dat Unilever bovenop de gedempte premie genoemd in lid 2 een verhoging betaalt van 1/8 deel van het verschil van de op 31 december van het voorgaande boekjaar bestaande reële dekkingsgraad en een reële dekkingsgraad van 100%;
 - c) gedurende het grootste deel van het voorgaande boekjaar tussen de 100 en 120% ligt, besluit Progress in beginsel dat de in lid 2 genoemde premie dusdanig verlaagd wordt dat de gedempte premie volledig wordt betaald indien de dekkingsgraad op 31 december 100% of minder bedraagt, lineair aflopend naar geen premie indien de dekkingsgraad op 31 december 120% of meer bedraagt;
 - d) gedurende het grootste deel van het voorgaande boekjaar tussen de 120 en 130% ligt, besluit Progress in beginsel dat geen premie hoeft te worden betaald;
 - e) gedurende het grootste deel van het voorgaande boekjaar boven de 130% ligt, geldt ten aanzien van de premie het bepaalde onder d. en wordt het meerdere per 31 december van een boekjaar aangemerkt als "overschot", welk wordt toegevoegd aan een overschotreserve.
6. Indien de reële dekkingsgraad exclusief vermogenoverschot gedurende het grootste gedeelte van het voorgaande boekjaar beneden de 130% ligt en de overschotreserve positief is wordt het tekort tot 130% per 31 december, voor zover mogelijk, aan de overschotreserve onttrokken. De overschotreserve kan niet negatief zijn.
7. Naast het bepaalde in lid 5 zal, indien de nominale dekkingsgraad gedurende een aaneengesloten periode van 36 maanden lager is dan 105%, Unilever het tekort tot een nominale dekkingsgraad van 105% onmiddellijk bijstorten.
8. De feitelijk te betalen premie zal minimaal gelijk zijn aan tweemaal de overeengekomen verplichte werknemersbijdrage. Daarnaast zal, indien de reële dekkingsgraad lager is dan

100%, de feitelijk te betalen premie minimaal gelijk zijn aan een gedempte premie waarin een opslag voor het in stand houden van het Vereist Eigen Vermogen is opgenomen zonder de vrijval van het aanwezige eigen vermogen over de uitkeringen in mindering te brengen.

9. Unilever kan Progress verzoeken om de overschotreserve geheel of ten dele uit te betalen aan Unilever of aan een door haar aan te wijzen rechtspersoon.
- Hierbij hanteert Progress naast de geldende wet- en regelgeving en aanwijzingen van De Nederlandsche Bank NV de volgende voorwaarden:
- a) er heeft overleg met Unilever plaatsgevonden;
 - b) de Deelnemersraad is - voordat het besluit is genomen - om advies gevraagd;
 - c) een daadwerkelijke betaling zal zodanig begrensd worden dat de reële dekkingsgraad niet beneden de 130% daalt;
 - d) de adviserend actuaire van Progress is - voordat het besluit is genomen - om advies gevraagd.

Nadat aan de bovenstaande voorwaarden is voldaan zal Progress in principe het verzoek van Unilever volgen tenzij er zwaarwegende argumenten zijn om hiervan af te wijken. In dat geval zal Progress de zwaarwegende argumenten schriftelijk moeten motiveren.

Een schatting van de vaststelling van de pensioenpremie over enig kalenderjaar en mededeling daarvan door Progress aan Unilever vindt vóór 1 december voorafgaand aan dat kalenderjaar plaats. De definitieve pensioenpremie zal uiterlijk vóór 1 juli in genoemd kalenderjaar door Progress worden vastgesteld en aan Unilever worden medegedeeld.

Verklaring van een aantal begrippen

Alpha

Een maatstaf voor de afwijking (out/underperformance) van het rendement van een beleggingsportefeuille ten opzichte van het rendement van de benchmark.

Anti-benchmark strategieën

Deze aandelenstrategie streeft naar een maximaal mogelijke spreiding binnen een aandelenportefeuille door aandelen te combineren die zo laag mogelijk gecorreleerd zijn.

Anticyclisch beleggingsbeleid

Een anticyclisch beleggingsbeleid duidt op een beleggingsstrategie die meer risicovol belegt naarmate risicodragende beleggingen (bijvoorbeeld aandelen) in waarde dalen en die minder risicovol belegt als deze beleggingen in waarde zijn toegenomen.

Asset Liability Management (ALM)

Dit proces verschaft inzicht in de onderlinge afhankelijkheden in de ontwikkeling van het fondsvermogen en de voorziening pensioenverplichtingen van het pensioenfonds. Het uiteindelijke doel is te komen tot een optimale strategie ten aanzien van het beleggingsbeleid, het financieringsbeleid en het premiebeleid.

Benchmark

Objectieve maatstaf, bijvoorbeeld een beursindex, waarmee portefeuilles en behaalde rendementen kunnen worden vergeleken.

Bestemmingsreserve

Deze wordt gevormd door het aanwezige fondsvermogen voor zover dat uitgaat boven een reële dekkingsgraad van 130%.

Bèta

Een maatstaf die weergeeft in welke mate het rendement van een aandeel of beleggingsportefeuille kan stijgen of dalen als het rendement van de benchmark stijgt of daalt. Bèta kan positief of negatief zijn, de bèta van de benchmark is per definitie 1.

Carry

Een 'carry trade' is een investeringsconstructie waarbij men minder belegt in vermogenstitels met lage verwachte rendementen en meer belegt in vermogenstitels met hogere verwachte rendementen. Zo ontvangt de investeerder de 'spread' (het verschil tussen de verwachte rendementen) tussen de beide vermogenstitels.

Collateral

Zekerheidsstelling ten behoeve van de beperking van het tegenpartijrisico bij het gebruik van derivaten, commodities en securities lending.

Core staatsobligaties

Hiermee worden staatsobligaties aangeduid die de harde kern vormen van Europese landen (Duitsland, Nederland). Harde kern duidt hierbij op relatief strakke overheidsfinanciën (zowel schuldratio als tekorten).

Corporate Governance

De wijze waarop ondernemingen worden bestuurd en waarop toezicht wordt gehouden op dat bestuur.

COSO

COSO is de afkorting voor Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission, niet voor een systeem van risicobeheersing. COSO heeft wel zo'n risicomangementstructuur geformuleerd. Die heet Ondernemingsrisicomanagement - Geïntegreerd raamwerk (ERM - Integrated Framework).

Custodian

De custodian is een financiële partij die effecten bewaart.

Dekkingsgraad - nominaal

De nominale dekkingsgraad is een maatstaf voor de financiële positie van pensioenfondsen en dient als graadmeter voor de mate van zekerheid dat de toegezegde pensioenen kunnen worden uitbetaald. In de jaarrekening is de dekkingsgraad berekend als het fondsvermogen gedeeld door de voorziening pensioenverplichtingen.

Dekkingsgraad - reëel

De reële dekkingsgraad wordt berekend door het fondsvermogen te delen door de reële voorziening pensioenverplichtingen.

De-risking/Re-risking

De-risking verwijst naar het verminderen van risico voor het pensioenfonds (meer rente- en inflatiematching, minder risicodragende beleggingen, meer diversificatie). Met re-risking wordt het tegengestelde bedoeld.

Verklaring van een aantal begrippen (vervolg)

Duration

Hiermee wordt de koersgevoeligheid van de waarde van een vermogenstitel of de voorziening pensioenverplichtingen voor veranderingen in de rente aangegeven.

Distressed beleggingen

Beleggingen in ondernemingen (direct of via aandelen of obligaties) welke geen gezonde financiële positie kennen. Veelal bevinden deze ondernemingen zich in liquidatie of in (bijna) faillissement. Het opkopen van deze ondernemingen gebeurt veelal op een zeer lage prijs in de overtuiging dat de financiële positie zal verbeteren tengevolge van een herstructurering en daarmee een positief rendement behaald kan worden.

Diversificatie

Een portfoliostrategie waarmee het risico wordt verlaagd door verschillende beleggingen te combineren die waarschijnlijk niet in dezelfde richting bewegen. Het doel van diversificatie is het totale risico te verkleinen.

Diversified Managed Futures/CTA

Managed futures verkrijgen marktexposure door middel van future-, forward- en optiecontracten en zijn actief in allerlei verschillende asset classes. Zij profiteren van positieve en negatieve trends in de financiële markten door long en short posities te nemen.

Dynamisch beleggingsbeleid

De term dynamisch duidt op een beleggingsbeleid dat variabel is. Afhankelijk van de reële dekkingsgraad voert Progress een bepaald beleggingsbeleid. Hierbij is gekozen voor een anti-cyclisch beleggingsbeleid, waarbij op hogere dekkingsgraden een relatief laag risico wordt gelopen en op lage dekkingsgraad een relatief hoog risico geldt.

Efficiënte grenslijn

De efficiënte grenslijn geeft grafisch aan welke portefeuilles gegeven een bepaald verwacht rendement zo minimaal mogelijk risico opleveren.

Emerging Markets

Opkomende, nog niet tot volwassen economieën uitgegroeide regio's of landen.

Emerging Markets Debt

Dit zijn obligaties uitgegeven door landen waarvan de economie zich nog moet ontwikkelen. Vaak worden zij gekarakteriseerd door een snelle maar ook onstabiele economische en politieke omgeving. Het risico en het verwachte rendement van Emerging Markets Debt is hoger dan van een belegging in obligaties van ontwikkelde landen.

Euro credits

Euro credits zijn obligaties uitgegeven in euro's waarvan de kredietwaardigheid ligt tussen staatsobligaties en hoogrendende obligaties.

Event driven

De event driven hedge funds richten zich op een bepaalde gebeurtenis (event), waarbij zij door het innemen van bepaalde posities trachten rendement te genereren. Een voorbeeld hiervan is merger arbitrage.

Feitelijke premie

De feitelijke premie is de premie die Progress in enig jaar ontvangt. Een deel van deze premie komt voor rekening van werkgevers en een deel voor rekening van werknemers.

FIRM

Om het risicoprofiel van financiële instellingen in kaart te brengen hanteert de Nederlandsche Bank (DNB) de zogenaamde Financiële Instellingen Risicoanalyse Methode (FIRM). Met FIRM voert DNB een eigen risicoanalyse uit om inzicht te krijgen in de risico's die samenhangen met de activiteiten die de instelling uitvoert. In FIRM wordt onderscheid gemaakt tussen financiële en niet-financiële risico's.

Fondsvermogen

De totale activa verminderd met de kortlopende schulden.

Fundamental indexing

Deze aandelenstrategie is een alternatief voor een market cap benadering. De fundamentele indexing weegt aandelen op basis van een aantal fundamentele factoren (omzet, winst, aantal medewerkers, etc.).

Verklaring van een aantal begrippen

(vervolg)

Future

Een future is een termijncontract waarin de toekomstige aan- of verkoop van voornamelijk financiële waarden (aandelen, obligaties) zijn vastgelegd.

Global Macro

Global Macro hedge funds proberen door long- en shortposities in te nemen in aandelen, valuta, obligaties, grondstoffen in te spelen op macro-economische trends

High Yield Bonds

Dit zijn obligaties uitgegeven door minder kredietwaardige bedrijven en instellingen. Het verwachte rendement maar ook het risico op dergelijke obligaties is hoger dan op staatsobligaties.

Inflatieswap

Een inflatie swap is een contract waarbij twee partijen afspreken over een bepaalde onderliggende waarde een vaste inflatie tegen een variabele inflatie uit te wisselen. Progress zal voornamelijk geïnteresseerd zijn in het ontvangen van een variabele inflatie, die als tegenwicht voor de uit te betalen variabele inflatie in het pensioencontract kan worden gebruikt. Hiertegenover moet een vaste inflatie (de zogenaamde break-even-inflatie) worden vergoed aan een tegenpartij.

Integraal vermogensbeheer

Integraal vermogensbeheer of wel fiduciair vermogensbeheer houdt in dat een totaalpakket aan vermogensbeheerdiensten wordt afgenomen. Diensten van fiduciair beheer, naast het dagelijkse portefeuillemanagement, zijn het adviseren over beleggingsbeleid, selecteren en monitoren van vermogensbeheerders, en rapporteren.

IRR

IRR staat voor internal rate of return en is de interne rentevoet die gebruikt wordt om het rendement te berekenen van (onder andere) private-equityportefeuilles. De IRR wordt ieder jaar berekend vanaf de start van de portefeuille en is gebaseerd op alle ingaande en uitgaande kasstromen over de hele periode in combinatie met de eindwaardering. De IRR is dan het rendement van elke geïnvesteerde kasstroom om de ontvangen kasstromen en de gegeven eindwaarde op te leveren.

Kostendekkende premie

In het FTK is de definitie opgenomen van de kostendekkende premie. Deze bestaat uit de benodigde premie voor de financiering van de pensioenaangroei in het boekjaar, inclusief de benodigde opslagen. De kostendekkende premie is opgenomen op marktwaarde.

Large Cap aandelen

Aandelen die een grote marktkapitalisatie vertegenwoordigen.

Marktkapitalisatie

De marktkapitalisatie wordt gemeten door de beurskoers te vermenigvuldigen met het aantal uitstaande aandelen, al dan niet gecorrigeerd voor aandelen in vaste handen.

Marktrente

De marktrente is de rente waarmee de pensioenverplichtingen contant worden gemaakt en is gebaseerd op de nominale rentetermijnstructuur van DNB.

Reële Surplus at Risk

Deze maatstaf geeft aan met welk bedrag het reële surplus tenminste zou kunnen afnemen, gegeven een bepaalde kans (bijvoorbeeld 2,5%) en horizon (bijvoorbeeld een jaar).

Rendement

Het rendement is de som van de directe beleggingsopbrengsten, zoals huur, rente en dividend, en de vermeerdering of de vermindering van de marktwaarde van bezittingen uitgedrukt in een percentage.

Renteswap

Een rente swap is een contract waarbij twee partijen afspreken over een bepaalde onderliggende waarde de rente uit te wisselen, waarbij bijvoorbeeld een partij de korte rente betaalt in ruil voor het ontvangen van de lange rente. De andere partij ontvangt de korte rente en betaalt de lange rente.

Rente- en inflatiematching

Dit behelst het gebruik van derivaten met als doel de dekkingsgraad van het pensioenfonds ongevoelig te maken voor schommelingen in de toekomstige nominale rente- en inflatieniveaus.

Verklaring van een aantal begrippen (vervolg)

Secondary private equity transactie

Een transactie waarbij een private equity investering door een bestaande investeerder wordt verkocht aan een andere investeerder. Dit kan zowel een andere private equity investeerder zijn of een andere financiële instelling.

Small Cap aandelen

Verzamelnaam voor aandelen die een kleine marktkapitalisatie vertegenwoordigen.

Spotkoersrendement

Het spotkoersrendement van een bepaalde grondstof is het rendement dat gemaakt wordt als gevolg van prijsbewegingen van de onderliggende grondstof indien de investeerder deze in bezit heeft (vergelijkbaar met het rendement op een aandeel).

Strategische beleggingsportefeuille/-mix

De op basis van ALM-studie bepaalde optimale verdeling van de beleggingen over de verschillende beleggingscategorieën.

Swaprente

Voor het bepalen van de verplichtingen van een pensioenfonds wordt gekeken naar de swaprente. De swaprente is het tarief waartegen op de geld- en kapitaalmarkt leningen met verschillende looptijden worden geruild.

Tail Risks

De term tail risks (staartrisico's) verwijst naar de impact van meer extreme scenario's. Op de financiële markten blijkt dat deze tail risks veelal groter zijn dan op basis van een normale verdeling kan worden aangenomen. Een belangrijk tail risico voor een pensioenfonds is de combinatie van dalende (reële) rentes en dalende aandelenbeurzen.

Voorziening Pensioenverplichtingen

De voorziening pensioenverplichtingen is de contante waarde van de tot de balansdatum aan de diensttijd toe te rekenen bereikbare pensioenaanspraken.

Yield curve

Een grafiek die het verband weergeeft tussen het rendement op obligaties (met een vergelijkbaar risicoprofiel) en diverse looptijden.

Ontwikkeling van de kerncijfers gedurende de laatste 10 jaar

(bedragen in miljoenen euro's)

	2012	2011	2010	2009
Aantallen deelnemers				
Deelnemers voor wie wordt bijgedragen	3.418	3.446	3.532	3.621
Deelnemers met premievrije aanspraken	6.938	8.033	8.259	8.512
Pensioengerechtigden	12.434	12.459	12.446	12.480
Totaal	22.790	23.938	24.237	24.613
Vermogenspositie ¹⁾				
Fondsvermogen	4.490	3.909	3.564	3.241
Voorziening pensioenverplichtingen	3.378	3.163	2.833	2.719
Dekkingsgraad (nominaal)	133%	124%	126%	119%
Dekkingsgraad (reeël)	99,7%	90%	98%	92%
Premiebijdragen				
Feitelijke premie	41,9	43,2	66,9	42,6
Waarvan deelnemersbijdrage	1,1	1,1	1,1	1,1
Kostendeekkende premie (FTK)	62,6	57,8	42,2	36,7
Beleggingsopbrengsten	700	462	420	589
Pensioenuitkeringen	(157)	(158)	(159)	(160)
Beleggingen				
Aandelen	2.125	1.712	1.763	1.717
Vastrentende waarden	1.694	1.631	1.138	1.129
Onroerend goed	331	221	231	239
Derivaten	212	210	21	30
Overige beleggingen	309	399	417	248
Totaal	4.671	4.173	3.570	3.363
Rendementen (1 jaar) (in procenten)				
Aandelen	19,8%	(11,3%)	16,3%	37,3%
Vastrentende waarden	12,4%	6,7%	8,0%	22,2%
Onroerend goed	5,5%	2,1%	3,2%	(18,8%)
Totaal (inclusief derivaten en overige beleggingen)	18,1%	13,3%	12,7%	22,4%

¹⁾ Waardering volgens FTK, jaren 2005 en terug zijn gebaseerd op de oude grondslagen.

	2008	2007	2006	2005	2004	2003
	3.921	4.535	4.772	4.971	5.404	5.614
	8.605	8.471	8.553	8.839	8.833	9.968
	12.428	12.383	12.359	12.203	12.055	11.886
	24.954	25.389	25.684	26.013	26.292	27.468
	2.776	3.968	3.993	3.774	3.265	3.152
	2.762	2.402	2.555	2.483	2.389	2.419
	101%	165%	156%	152%	137%	130%
	75%	131%	122%	-	-	-
	2,5	1,1	41,3	46,6	45,6	-
	0,9	1,0	0,4	0,5	0,5	0,1
	44,5	65,6	-	-	-	-
	(1,026)	138	348	610	262	360
	(161)	(160)	(156)	(150)	(147)	(142)
	1.319	2.152	2.488	2.310	1.985	1.889
	807	1.151	900	850	672	629
	580	587	551	553	548	586
	22	11	1	-	1	2
	57	45	24	31	28	11
	2.785	3.946	3.964	3.744	3.234	3.117
	(42,2)	1,7	12,7	30,2	9,8	16,8
	(4,4)	2,0	0,5	4,6	6,5	5,2
	1,2	12,1	11,5	8,2	8,0	7,8
	(26,5)	3,7	9,6	19,4	8,7	13,0

BIJLAGEN 2012

Bijlage 1

Personalia per 31 december 2012

Raad van Bestuur

R. Clement
P. de Lang (*plv. voorzitter*)
M.G. Roovers
Mevrouw M.J.F. Rots
C.J. Stolk (*voorzitter*)
J.J. Tabak
H.P. Toolens
G. de Zoeten

Bestuurssecretaris

A. den Ouden

Directie

R.J.J. Kragten
(algemeen directeur)
Mevrouw A.C.A. Lemsom-Mosselman
(directeur pensioenen)
T. Pistorius
(risk manager)

Algemene procuratiehouders

J.G. Kerkhof
(algemeen secretaris)

Progress Advisory Committee (PAC)

M.R. Andringa
J.M.G. Frijns
P.J. Zegger

Actuaris

Aon Hewitt

Accountant

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.

Raad van Toezicht

A.H.A. Hoevenaars
Mevrouw J.H.N. Kapteijn
J.Ph.W. Klopper

Verantwoordingsorgaan

A.P.R. van Boven (*W*)
Mevrouw E. Christ (*G*)
J.H.M. Dröge (*U*)
L.C.M. Gloudemans (*W*)
H. Post (*U*)
W.A.M. Wehmeyer (*G*)

Deelnemersraad

J.H. Boelsen (*G*)
A.P.R. van Boven (*W*)
Mevrouw E. Christ (*G*)
A. Elberse (*G*)
C.M. Elshout (*G*)
J.A. Erkelens (*W*)
L.C.M. Gloudemans (*W*)
W.Th.M. de Groot (*G*)
J. Heidema (*G*)
J.L.W. de Jong (*G*)
L.G.A. Kisters (*G*)
P.M. van Klink (*W*)
J. Nieuwenhuis (*G*)
Mevrouw G.M. Ruben (*G*)
M.G.M. Rutten (*G*)
G. Tuinburg (*W*)
R. Velds (*G*)
A.G.A. de Vreede (*G*)
W.A.M. Wehmeyer (*G*)
J.P. van 't Wout (*G*)

(G) = Gepensioneerdenleden

(U) = Unilever

(W) = Werknemersleden

Mutaties

Verantwoordingsorgaan:

De heer Van Dongen is in verband met zijn benoeming tot lid van de Raad van Bestuur per 1 januari 2013, opgevolgd door mevrouw Christ en mevrouw Steinacher is opgevolgd door de heer Post.

Deelnemersraad:

De heer Van Dongen is opgevolgd door de heer Rutten.

Bijlage 2

Hoofdpijnen Progress Pensioen

Hoofdpijnen Pensioenreglement 2007

Het Pensioenreglement 2007 - gebaseerd op het middelloonsysteem - is op 31 december 2006 van kracht geworden. Deze pensioenregeling verzekert alle medewerkers van Unilever Nederland die geboren zijn vanaf 1950 van een ouderdomspensioen, partnerpensioen, wezenpensioen en arbeidsongeschiktheidspensioen. Medewerkers betalen in 2012 een premie van een 0,5% over de pensioengrondslag tot een salaris van 65.604 euro; voor het salarisgedeelte boven deze grens is de premie 3%.

Ouderdomspensioen

De deelnemer bouwt vanaf indiensttreding tot pensionering jaarlijks 2,1% op van zijn pensioengrondslag in dat jaar. De pensioengrondslag is het all-in jaarsalaris verminderd met de franchise van momenteel 13.469 euro per jaar. Deze pensioenopbouw gaat uit van pensioenleeftijd 65. Tot en met 2012 wordt de pensioenopbouw jaarlijks per 1 januari onvoorwaardelijk verhoogd behoudens de pensioenopbouw boven 75.201 euro. In 2013 bespreken sociale partners of deze onvoorwaardelijke indexatie gehandhaafd blijft. Zie verder het gedeelte over indexatie voor de actieve deelnemers.

Partnerpensioen en wezenpensioen

Het partnerpensioen is op kapitaalbasis verzekerd en bedraagt 70% van het ouderdomspensioen. Het wezenpensioen bedraagt per kind 20% van het partnerpensioen en is in totaal maximaal gelijk aan het partnerpensioen. Deelnemers kunnen een eventueel Anw-hiaat bij Progress verzekeren in de vorm van Aanvullend Anw-pensioen.

Arbeidsongeschiktheidsvoorzieningen

Het arbeidsongeschiktheidspensioen bedraagt 65% van het salaris boven een drempel van 51.702 euro per jaar. Dit pensioen gaat in op het moment dat er recht is op een WIA-uitkering. Gedurende dit recht wordt ook de pensioenopbouw premievrij voortgezet.

Keuzes bij pensionering

De deelnemer kan tegen een volledige actuariële korting eerder met pensioen dan leeftijd 65. Daarbij kan door inlevering van ouderdomspensioen een overbruggingspensioen tot leeftijd 65 worden ingekocht als compensatie voor het ontbreken van de AOW. Daarnaast kan de deelnemer bij pensionering ervoor kiezen de verhouding tussen het ouderdomspensioen en het partnerpensioen te wijzigen. En hij heeft de mogelijkheid eerst een

periode meer pensioen te ontvangen en daarna minder. Andersom is ook mogelijk.

Indexatie voor de actieve deelnemers

Voor de indexatie van de opgebouwde pensioenaanspraken van medewerkers maken wij onderscheid tussen het pensioen dat is opgebouwd over het salaris tot momenteel 75.201 euro (Basispensioen) en het opgebouwde pensioen boven dat salaris (Excedentpensioen). Het tot 2007 bij Progress opgebouwde pensioen - in de eindloonregeling - valt helemaal onder het Basispensioen.

Indexatie Basispensioen

Gedurende de deelname aan de pensioenregeling verhoogt Progress ieder jaar op 1 januari het opgebouwde Basispensioen met de CAO-loonontwikkeling bij Unilever. Deze loonindexatie is tot en met 1 januari 2012 onvoorwaardelijk, dus niet afhankelijk van de financiële positie van Progress. Voor de periode daarna moet Unilever nog nieuwe afspraken maken met de vakorganisaties.

Indexatie Excedentpensioen

Ook voor dit deel wordt gedurende de deelname aan de pensioenregeling gestreefd naar een verhoging op basis van de stijging van de CAO-lonen. Maar het beleggingsresultaat van Progress over de laatste vijf jaar bepaalt of dit kan worden nagekomen óf dat de indexatie over dit Excedentpensioen lager wordt dan de CAO-loonstijging.

Vanwege het negatieve beleggingsresultaat van -26,5% over 2008 kon Progress vanaf 1 januari 2009 het Excedentpensioen niet indexeren. Een niet-toegekende verhoging van het Excedentpensioen kan in één van de volgende 4 jaren worden ingehaald. De niet-toegekende verhoging van 1 januari 2009 is niet meer in te halen; dit geldt wel voor die van 1 januari 2011, 2012 en 2013 (op 1 januari 2010 is er geen verhoging omdat er in 2009 geen CAO-verhoging plaatsvond). Voor een toekenning (van een deel) van deze indexaties moeten de beleggingsresultaten over de laatste 5 jaar voldoende zijn. De kans hierop neemt toe doordat het zeer negatieve beleggingsresultaat over 2008 van minus 26% komend jaar uit de 5-jaarsperiode wegvalt.

Indexatie voor de gepensioneerden

De indexatie van de ingegane pensioenen vindt plaats op basis van de afgeleide Consumentenprijsindex, mits de financiële positie van het fonds dit toelaat. In afwijking hiervan wordt bij het vanaf 2007 opgebouwde pensioen over het salaris vanaf

Bijlage 2

Hoofdpijnen Progress Pensioen (vervolg)

75.201 euro rekening gehouden met de behaalde beleggingsresultaten van Progress in de afgelopen vijf jaar. De indexatie komt hierbij niet hoger uit dan de afgeleide Consumentenprijsindex, maar kan wel lager uitvallen. Een lagere indexatie kan, net als voor de opbouw van de actieve deelnemers, binnen vijf jaar worden ingehaald als de beleggingsresultaten van Progress het toelaten.

Overgangsmatregelen

Uitgangspunt bij de totstandkoming van deze regeling was dat de deelnemers - op het moment van overgang van de oude naar de nieuwe regeling - op 60-jarige leeftijd hetzelfde pensioenniveau behielden. Daarom hebben de bestaande medewerkers die per 31 december 2006 zijn overgegaan naar de nieuwe regeling éénmalig extra pensioen over het verleden toegekend gekregen.

Tevens vindt er voor sommige van deze medewerkers vanaf 2007 extra pensioenopbouw plaats als genoemd uitgangspunt niet haalbaar is gebleken. Deze extra opbouw bedraagt - als gevolg van fiscale wetgeving - maximaal 0,15% per jaar van de pensioengrondslag van ultimo 2006

Bijlage 3

Hoofdpijnen pensioenregeling 2002

Het Pensioenreglement 2002 is per 31 december 2001 van kracht geworden en is gebaseerd op het eindloonsysteem. Deze regeling verzekert alle medewerkers bij Unilever Nederland die geboren zijn vóór 1950 van een ouderdomspensioen, partnerpensioen op risicobasis, wezenpensioen en arbeidsongeschiktheidspensioen.

Ouderdomspensioen

Het ouderdomspensioen wordt vanaf indiensttreding bij Unilever opgebouwd gedurende maximaal 40 jaar. Het pensioengevend salaris is het all-in jaarsalaris verminderd met de franchise van momenteel 12.196 euro per jaar. Voor elk jaar waarin aan de regeling wordt deelgenomen, wordt boven deze franchise het pensioen als volgt opgebouwd:

- 1,25% van het deel van de pensioengrondslag tussen de franchise en 2,75 maal de franchise, vermeerderd met
- 2% van het deel van de pensioengrondslag tussen 2,75 maal de franchise en 12,5 maal de franchise, vermeerderd met
- 1,75% van het deel van de pensioengrondslag boven 12,5 maal de franchise.

Partnerpensioen

Bij overlijden tijdens de pensioenopbouw bedraagt het partnerpensioen op risicobasis 50% van de pensioengrondslag, onafhankelijk van de diensttijd. Bij pensionering of uitdiensttreding is er standaard alleen een ouderdomspensioen. De deelnemer heeft dan de mogelijkheid om een deel van het ouderdomspensioen in te ruilen voor een verzekering van een partnerpensioen.

Voorzieningen bij arbeidsongeschiktheid

Het arbeidsongeschiktheidspensioen bedraagt 65% van het salaris boven een drempel van 51.702 euro per jaar. Dit pensioen gaat in op het moment dat er recht is op een WIA-uitkering. Gedurende dit recht wordt ook de pensioenopbouw premievrij voortgezet.

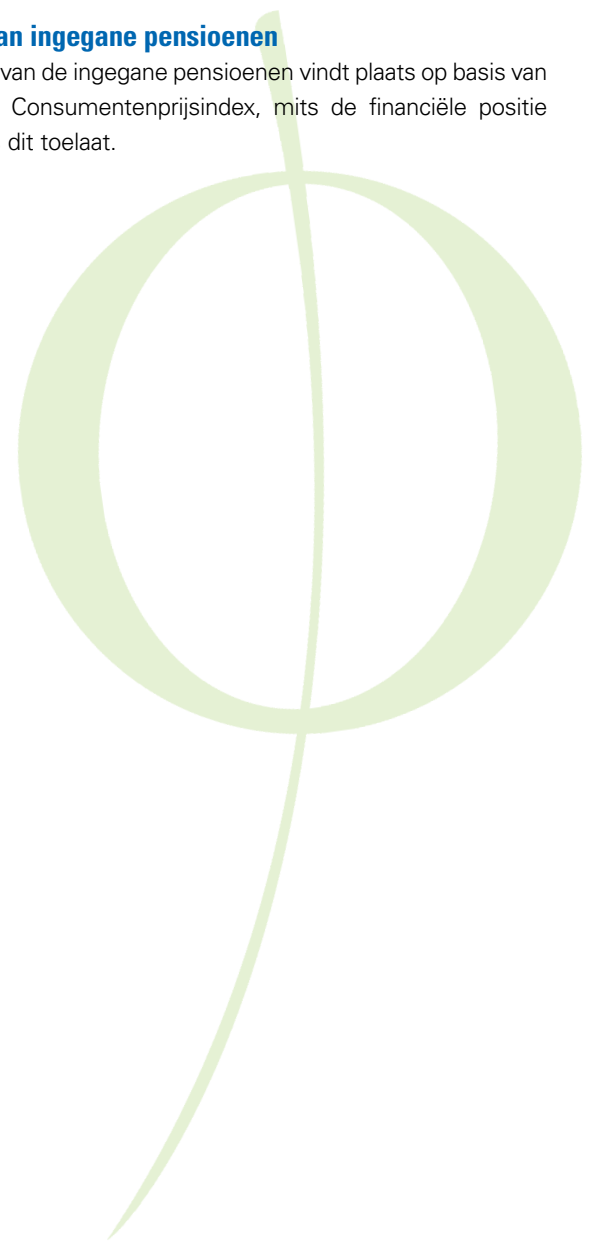
Flexibiliteit

De deelnemer kan het ouderdomspensioen laten ingaan tussen het 60e en het 65e jaar. Bij pensionering voor het 65e jaar wordt het levenslange ouderdomspensioen verlaagd met 3% voor elk jaar dat het pensioen ingaat voor het 65e jaar. Naast dit levenslange pensioen ontvangt de deelnemer tot het 65e jaar een tijdelijk pensioen. Bij pensionering op 62-jarige leeftijd of later bedraagt dit 7,5% van de franchise voor elk jaar deelnemerstijd opgebouwd

tussen 40 en 60 jaar. Bij eerdere pensionering wordt het tijdelijk pensioen verlaagd met 10% voor elk heel jaar dat dit pensioen eerder ingaat dan de 62-jarige leeftijd. Bij pensionering kunnen deelnemers een deel van het levenslange ouderdomspensioen inruilen voor partnerpensioen. Voorts is er de mogelijkheid om gedurende een periode meer pensioen te ontvangen en daarna minder of andersom. Daarnaast kunnen deelnemers vanwege een eventueel Anw-hiaat een Aanvullend Anw-pensioen op risicobasis bij Progress verzekeren.

Indexatie van ingegane pensioenen

De indexatie van de ingegane pensioenen vindt plaats op basis van de afgeleide Consumentenprijsindex, mits de financiële positie van Progress dit toelaat.

Bijlage 4

Verklaring inzake beleggingsbeginselen

Stichting Pensioenfonds Unilever Nederland "Progress" is een ondernemingspensioenfonds als bedoeld in artikel 1 van de Pensioenwet.

Inleiding

Dit document ("Verklaring") beschrijft de uitgangspunten van het beleggingsbeleid van Progress. De uitgangspunten worden door het Bestuur vastgesteld.

Deze Verklaring is opgesteld met inachtneming van de bij en krachtens artikel 145, Pensioenwet gestelde regels.

Deze Verklaring moet om de drie jaar worden herzien. Daarnaast moet het document worden herzien als er tussentijds belangrijke wijzigingen van het beleggingsbeleid optreden. Deze Verklaring is te vinden op de website: www.unilever.nl/progress.

Deze Verklaring wordt aan de deelnemer en de pensioengerechtigde verstrekt als deze er om vraagt.

Algemeen

Stichting Unilever Pensioenfonds Nederland "Progress" verzekert de pensioenuitkeringen van werknemers of gewezen werknemers dan wel hun nagelaten betrekkingen, voortvloeiend uit het dienstverband van de betrokken medewerkers met in Nederland gevestigde Unilever-ondernemingen.

Progress voert een beleggingsbeleid dat in overeenstemming is met deze doelstelling. Dit beleid is vastgelegd in beleidsdocumenten, waaronder de actuariële en bedrijfstechnische nota en het beleggingstatuut.

De opbouw van het pensioenvermogen vindt plaats door middel van het kapitaaldeckingsstelsel. Het uitgangspunt van Progress is dat de opgebouwde pensioenaanspraken altijd gedekt zijn door het vermogen.

Progress belegt en beheert het pensioenvermogen in het belang van aanspraak- en pensioengerechtigden.

Uitgangspunten voor het beleggingsbeleid

De Raad van Bestuur van het pensioenfonds stelt de doelstellingen van het beleggingsbeleid vast in het kader van het algehele beleid van het pensioenfonds. Deze Beleidsformulering geschiedt op basis van inzichten die voortkomen uit een geïntegreerde bena-

dering van de verplichtingen- en beleggingenkant van het pensioenfonds (Asset Liability Management).

De Raad van Bestuur van het pensioenfonds formuleert, in samenhang met de beleggingsdoelstellingen, het rendements- en risico-profiel door de keuze van benchmarks en bijbehorende ex-ante tracking errors en legt dit vervolgens vast in de beleggingsrichtlijnen.

Progress hanteert 'duurzaamheid' als extra criterium in het beleggingsbeleid. Een belangrijk uitgangspunt hierbij is dat dit niet ten koste mag gaan van het rendement. Op grond van dit beleid proberen wij onze portefeuille te vrijwaren van discriminatie, fraude en corruptie, kinderarbeid, mensenrechtenschendingen, milieudelicten en schendingen van wetten of codes.

In het kader van Corporate Governance maakt het fonds gebruik van haar stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen van al haar aandelenbeleggingen, om bij te dragen aan goed ondernemingsbestuur. Conform artikel IV.4 van de Corporate Governance Code doen wij verslag op onze website www.unilever.nl/progress.

De Raad van Bestuur ziet er op toe dat het beleggingsbeleid voldoet aan de eisen van soliditeit en prudentie.

Belangrijke facetten uit het beleggingsbeleid worden gedegen onderbouwd en vastgelegd in het beleggingsbeleidsplan c.q. de beleggingsrichtlijnen. Deze betreffen in elk geval de navolgende onderwerpen:

- De strategische asset allocatie
- De ruimte voor de tactische asset allocatie
- De benchmark keuze
- Het bewaarbedrijf
- Duurzaam beleggen
- Corporate Governance
- Securities Lending
- Derivaten

Het beleggingsbeleid wordt jaarlijks door de Raad van Bestuur vastgesteld en vastgelegd in een beleggingsbeleidsplan.

In het beleggingsbeleidsplan wordt verwezen naar het beleid ter optimalisatie van het rendement en ter beheersing van risico's, welke voortkomen uit het beleggingsbeleid.

Bijlage 4

Verklaring inzake beleggingsbeginselen (vervolg)

De Raad van Bestuur van het pensioenfonds zal zich waar nodig verzekeren van deskundigheid, inzake de risico- en de rendementskarakteristieken welke voortvloeien uit het beleggingsbeleid.

Het beleggingsbeleid wordt gevoerd in overeenstemming met hetgeen op dat punt uit de toepasselijke wetgeving voortvloeit, zoals dat met name bij en krachtens artikel 135 Pensioenwet is en in de toekomst mocht worden bepaald.

Uitvoering van het beleggingsbeleid

De Raad van Bestuur van het pensioenfonds is eindverantwoordelijk voor de uitvoering van het beleggingsbeleid.

De Raad van Bestuur heeft de uitvoering van het integraal beleggingsbeleid uitbesteedt aan Uninvest Company. De directie van Progress houdt toezicht op het voeren van een adequaat beleggingsbeleid binnen de grenzen van de Integrale Investment Management Agreement (IIMA), de Service Overeenkomst (SO) en het Risk control Framework. De Raad van Bestuur wordt regelmatig door de directie geïnformeerd over het naleven van het mandaat, de risicoposities en de rendementen.

De Raad van Bestuur van het pensioenfonds maakt ter ondersteuning van het beleggingsbeleid en de controle op de uitvoering daarvan gebruik van een beleggingsadviescommissie. Dit is het Progress Advisory Committee.

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt elke vorm van ongewenste belangenverstrengeling vermeden. De Raad van Bestuur, directie, managementteam, medewerkers en eventueel derden zijn hiertoe gebonden aan een gedragscode. Deze gedragscode wordt jaarlijks voor naleving ondertekend hen. De code is voor het laatst in 2008 aangepast aan de voorschriften van DNB en de Autoriteit Financiële Markten (AFM).

De Raad van Bestuur is bevoegd geheel of gedeeltelijk één of meer onderdelen van de bedrijfsprocessen van Progress te laten uitvoeren door derden. Uitgangspunt daarbij is dat Progress niet tot uitbesteding van een bedrijfsproces overgaat tenzij dit in het belang is van de bij het fonds betrokken deelnemers, gewezen deelnemers en overige belanghebbenden.

Teneinde te kunnen beoordelen of uitbesteding in het in hierboven genoemde belang is, dienende volgende aspecten in overweging te worden genomen: kwaliteit, continuïteit, deskundigheid, efficiëntie, kosten, opbrengsten en risico's. Als uitbesteding op struc-

turele basis gebeurt, dan zal een dergelijke uitbesteding geschieden met inachtneming van het bepaalde bij en krachtens artikel 34 Pensioenwet. Bij het gebruiken van de diensten van externe vermogensbeheerders of dienstverleners, blijft de Raad van Bestuur van het pensioenfonds verantwoordelijk voor het formuleren van de beleggingsrichtlijnen aangaande het beleggingsbeleid. Binnen het pensioenfonds dienen, ten behoeve van de kwaliteit van de uitvoering van het beleggingsbeleid, de organisatie en de informatievoorziening toereikend te zijn.

Organisatorische randvoorwaarden

De Raad van Bestuur van het pensioenfonds draagt zorg voor een adequate organisatorische opbouw van de uitvoeringsorganisatie en stelt in de IIMA en SO duidelijk grenzen aan de beslissingsbevoegdheid van van Uninvest Company en stelt daarnaast een bevoegdheidenschema vast met betrekking tot de interne beslissingsbevoegdheid de directie van Progress ten aanzien van het beleggings- en risicobeleid.

De voorwaarden voor een beheerst beleggingsproces zijn op het gebied van beleid, uitvoering en controle vastgelegd in het RCF. De structuur van de administratieve organisatie en de daarmee verweven maatregelen van interne controle dienen met betrekking tot het beleggingsbeleid:

1. Belangenverstrengelingen te voorkomen (functiescheiding); en
2. De betrouwbaarheid van de informatieverschaffing te waarborgen, opdat juistheid, volledigheid en tijdigheid van de informatie wordt gerealiseerd.

Over de naleving van procedures, richtlijnen en overige instructies wordt periodiek gerapporteerd in de daartoe geëigende documenten, bijvoorbeeld in het jaarverslag, de management letter van de accountant en afzonderlijke rapportages voortvloeiend uit het RCF, evaluatie van IIMA en SO, en periodieke beleggingsrapportages ten behoeve van bestuursvergaderingen. Ook de toezichthouder (DNB) wordt langs de geëigende weg geïnformeerd.

Elke overtreding van de regels die zijn opgesteld voor het beleggingsbeleid c.q. de beleggingsrichtlijnen dient onverwijld aan de Risk Manager van Progress te worden gemeld. De Risk manager beoordeelt of en wanneer de voorzitter van de Raad van Bestuur en de Algemeen directeur worden geïnformeerd. De voorzitter bekijkt vervolgens per geval of melding aan de andere leden van de Raad van Bestuur noodzakelijk is.

Bijlage 4

Verklaring inzake beleggingsbeginselen (vervolg)

Vaststelling van de beleggingsrichtlijnen

De opdracht aan de vermogensbeheerders wordt geregeld via beleggingsrichtlijnen. De directie kan het Bestuur voorstellen doen omtrent aanpassingen in de strategische beleggingsrichtlijnen (benchmarks en kaders). Hieronder is de procedure hiervoor op hoofdlijnen weergegeven:

1. De beleggingsadviescommissie en de directie bespreken aanpassingen aan de strategische beleggingsrichtlijnen onder andere rekening houdend met de portefeuilleontwikkeling en de vooruitzichten van de beleggingsmarkten.
2. Vervolgens consulteert de directie Unilever over de voorgenoemde aanpassingen.
3. Daarna stelt de Raad van Bestuur in overleg met de directie de, al dan niet aangepaste, strategische beleggingsrichtlijnen vast.
4. Tenslotte ziet de directie toe op de correcte implementatie van deze richtlijnen door Uninvest Company.
5. De Risk Manager van het fonds zorgt voor het toezicht op de naleving van de richtlijnen/compliance.

Strategische asset mix en bandbreedtes

	Strategische verdeling eind 2012	Minimum	Maximum
Aandelen	39,6%	31,5%	47,9%
Vastrentende waarden	38,7%	34,1%	44,1%
Onroerend goed	11,6%	7,1%	17,1%
Private equity	3,5%	0,0%	5,0%
Commodities	6,6%	2,0%	12,0%
Op korte termijn belegde middelen	0,0%	(5,0%)	5,0%

De strategische asset mix en bij behorende benchmarks zijn onderdeel van de Beleggingsrichtlijnen en vormen samen met de ex ante tracking errors, value at risk niveaus en bandbreedtes de kaders van het rendements/risicoprofiel voor de totale beleggingsportefeuille.

Derivaten

Derivaten vormen als afgeleide beleggingsinstrumenten geen aparte beleggingscategorie. Zij vertegenwoordigen wel een groot belang, met name waar het gaat om rente- en inflatieswaps.

Uninvest Company mag derivaten gebruiken om verschillende risico's met betrekking tot de portefeuille te beheersen en efficiënter

(goedkoper en flexibeler) te opereren. De randvoorwaarden en richtlijnen ten aanzien van het gebruik van derivaten zijn vastgelegd in de RCF.

Valuta

In valuta waarin de strategische mix is belegd mag worden gehandeld. Het fonds voert een strategisch afdekkingbeleid ten aanzien van vier belangrijke valuta. Dit zijn de Amerikaanse dollar, Japanse yen, Britse pond en de Australische dollar.

Uitlenen van effecten (Securities Lending)

Progress kan effecten uitlenen. Progress leent effecten uit tegen ontvangen onderpand via haar custodians. De hieruit voortvloeiende opbrengsten komen ten goede van het beleggingsrendement. Randvoorwaarde hierbij is dat het securities lending beleid niet het gewenste stemgedrag in de weg zal staan.

Risicobeheer

Op lange termijn is het pensioenfonds gebaat bij een voldoende hoog surplus in haar vermogen. Voor de kortere termijn is het daarom belangrijk de risico's op sterke dalingen in dit surplus zoveel mogelijk te beheersen. Veranderingen in dit vermogenssurplus worden veroorzaakt doordat de beleggingen zich anders kunnen ontwikkelen dan de verplichtingen. Via een ALM model kunnen wij dit risico goed in kaart brengen. Als belangrijke risicomaatstaf hanteren wij het zogenaamde 'Reële Surplus at Risk'. Deze maatstaf geeft aan in hoeverre het (reële) vermogenssurplus binnen één jaar zou kunnen afnemen bij tegenvallende marktomstandigheden.

Naast informatie over de absolute hoogte van dit risico is het minstens zo belangrijk te weten hoe dit risico is opgebouwd. De volgende bronnen van risico zijn beschreven in het RCF:

1. Balans/ Eigen Vermogen
 - a. Solvabiliteit
 - b. Liquiditeit
 - c. Modelrisico
2. Vermogensbeheer
 - a. Rente en inflatie
 - b. Marktrisico
 - c. Valuta
 - d. Kredietrisico en tegenpartij
 - e. Mandaat
 - f. Transparantie
 - g. Selectie

Bijlage 4

Verklaring inzake beleggingsbeginselen (vervolg)

3. Pensioen/Communicatie
 - a. Verzekeringstechnisch
 - b. Uitvoering Pensioenregeling
 - c. Communicatie
4. Overig
 - a. Uitbesteding
 - b. Integriteit
 - c. Juridisch
 - d. Operationeel
 - e. Governance
 - f. Omgeving.

Informatievoorziening

Aan De Nederlandsche Bank legt de Raad van Bestuur jaarlijks binnen zes maanden na afloop van het boekjaar de jaarrekening, het jaarverslag, de verklaring van de register-accountant omtrent de getrouwheid van de jaarrekening en het actuarieel verslag over het verstreken boekjaar over. Hierin wordt een volledig beeld van de financiële toestand van Progress gegeven.

De Raad van Bestuur, de beleggingsadviescommissie en het management van het pensioenfonds stellen vast welke informatie zij met betrekking tot de beleggingsportefeuille wensen te ontvangen en met welke frequentie.

De performancemeting en de performanceattributie worden uitgevoerd door de financiële administratie van Progress die hierover verantwoording aflegt aan de Raad van Bestuur.

De publicaties van beleggingsresultaten dienen aan te sluiten bij de systematiek van de Global International Performance Standards (GIPS).

Elke maand wordt aan de Raad van Bestuur gerapporteerd via:

- een overzicht van de ontwikkelingen van het fondsvermogen, de pensioenverplichtingen, de beurs- en valuta-indices;
- rapporten waarbij de actuele asset class verdeling, de performance per asset class, de dekkingsgraad en de kasstroom worden gepresenteerd;
- een rapportage van de beleggingsresultaten ten opzichte van de benchmark van Progress. De performancecijfers worden berekend door Progress en vormen onderdeel van de audit door de externe accountant;
- een dashboard rapportage m.b.t. de belangrijkste parameters en risico's.

Op kwartaalbasis ontvangt de Raad van Bestuur een risicorapportage inclusief dashboardrapportage;

Daarnaast wordt er na afloop van elk kwartaal via het memo "Toelichting beleggingsresultaten cumulatief kwartaal X" gerapporteerd over de behaalde resultaten en de gelopen risico's van het afgelopen kwartaal.

Daarnaast wordt er elk kwartaal vooruitgeblikt naar het volgende kwartaal. Voor beide rapportages heeft de Raad van Bestuur in een jaarkalender vastgelegd wanneer deze worden besproken. Hierin wordt aandacht geschonken aan minimaal de volgende zaken:

- Marktwaarden begin en einde periode inclusief lopende rente in euro;
- Aan- en verkopen in euro;
- Waarde vermogenswinsten of verliezen in euro;
- Performance attributie analyse
- Risicomaatstaven zoals tracking error, reele surplus at risk, beta en dergelijk;
- Valuta overzicht;
- Regionale verdeling en afwijkingen ten opzichte van de strategische mix;
- Toelichting op de resultaten en gelopen risico's;
- Verwachtingen voor het komende kwartaal;
- ESG score;
- Rente- en inflatieafdekking.

Waarderingsgrondslagen

Hieronder volgt een beknopt overzicht van de belangrijkste gehanteerde waarderings-grondslagen. Voor een volledig overzicht verwijzen wij u naar: "Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling" in de jaarrekening.

Alle beleggingen worden gewaardeerd tegen actuele waarde. Voor beleggingen in aandelen en vastrentende waarden zijn dit de officiële slotnoteringen aan de diverse beurzen, vermeerderd met zover het (converteerbare) obligaties betreft de lopende rente.

De actuele waarde van beursgenoteerd indirect onroerend goed is de diverse officiële slotnoteringen aan de diverse beurzen. Voor niet-beursgenoteerd indirect onroerend goed is dit de intrinsieke waarde. Dit laatste geldt ook voor private equity.

Bijlage 5

Strategische benchmarkbeschrijving - ultimo 2012

Asset Categorie	Benchmark
Beursgenoteerde aandelen	Customized aandelen benchmark
Vastrentende waarden	Customized vastrentende waarden benchmark
Onroerend goed	Portefeuillerendement is benchmarkrendement
Private equity	Portefeuillerendement is benchmarkrendement
Commodities	S&P GSCI Official close Index Total Return Hedged

Beursgenoteerde Aandelen	
<i>Large Caps</i>	
Continentaal Europa	MSCI Europe ex UK Total Return Net Dividends Reinvested
Verenigd Koninkrijk	FTSE UK Series All-Share Total Return Gross Dividends Reinvested
Verenigde Staten	Russel 1000 Total Return Gross Dividends Reinvested
Japan	Topix Total Return Gross Dividends Reinvested
Pacific Rim	MSCI Pacific ex Japan Total Return Net Dividends Reinvested
Emerging Markets	MSCI Emerging Markets Total Return Net Dividends Reinvested
<i>Small Caps</i>	
Europa	HSBC Smaller Caps Total Return Net Dividends Reinvested
Verenigde Staten	Russel 2000 Value Total Return Gross Dividends Reinvested

Vastrentende Waarden	
Europese Staatsobligaties	BarCap Government Bonds Total Return Index (Customised Progress)
European Inflation Linked Government bonds	BarCap Inflation Linked Government Bonds Total Return Index (Customised Progress)
Euro Credits	IBOXX Euro Non Sovereign Total Return Index
High Yield Bonds	JP Morgan High Yield Bond Index Global Hedged
Emerging Markets Debt	50% JP Morgan EMBI Diversified Hedged + 50% JP Morgan GBI-EM Global Diversified Composite

Onroerend Goed	
<i>Indirect onroerend goed</i>	Portefeuillerendement is benchmarkrendement hedged

Colofon

een uitgave van
Stichting Pensioenfonds Unilever Nederland 'Progress'

Bezoekadres
Unilever deBrug, Nassaukade 5
3071 JL Rotterdam

Postadres
Postbus 2071
3000 CB Rotterdam

Telefoon: 010-4394937

Fax: 010-4394474

E-mail
Pensioen-Info.Progress@unilever.com

Internet
www.unilever.nl/progress

